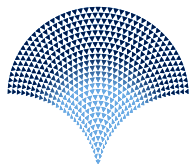

דו"ח מעקב אוגוסט 2023

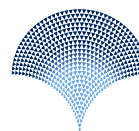
תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף
רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה
על בסיס החלטת ממשלה 566 מיום 22.11.2020

CECI

Citizens' Empowerment Center in Israel
A Government that works. For us.

המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעובד. בשבילנו.

אודות המרכז להעצמת האזרח CECI

המרכז להעצמת האזרח הינו עמותה העוסקת באפקטיביות המגזר הציבורי ויכולות הביצוע של הרשות המבצעת. המרכז מתמקד בתהליכי יישום מדיניות, ובהיבטים שונים הקשורים לתפקוד הממשל ויכולתו לממש ולהוביל שינויים לטובת הציבור. במסגרת זו, מפעיל המרכז את מיזם "המוניטור", הכולל מעקב וניטור אזרחי אחר יישום החלטות ממשלה וחוקי כנסת והנגשתם לציבור.

"המוניטור" מסייע בהבנת תהליכי ממשל ויישום מדיניות באמצעות יצירת תשתית ידע רחבה, אמפירית ואינטגרטיבית של תהליכי יישום ההחלטות. מטרת "המוניטור" היא לקדם את שיוב עבודת הממשל בישראל ולהגביר את ההיכרות והמעורבות האזרחית בתחומי העשייה של המגזר הציבורי.

דו"ח מעקב אוגוסט 2023

תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה"
לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה
על בסיס החלטת ממשלה 566 מיום 22.11.2020

תחקירנים: עמרי אוסטרינג ואלון אדלר

בהנחיית מיכל בן משה, מנהלת המוניטור ובשת"פ עם אוניברסיטת בן גוריון

תוכן העניינים

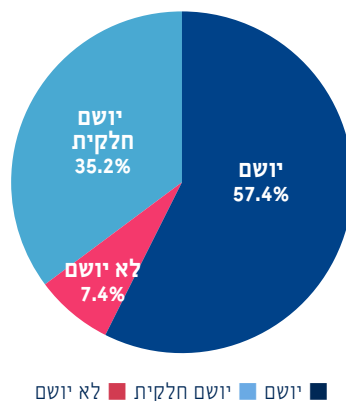
3	תקציר
4	טבלה מסכמת
14	רקע
16	פירוט סעיפי ההחלטה וסטטוס יישומם החלטת ממשלה 566
61	חסמים ומאפשרים
61	– מאפשרים:
61	– חסמים:
63	סיכום, מסקנות ותובנות

תקציר

החלטה 566 העוסקת בחיזוק החוסן האזרחי בעיר שדרות וביישובי עוטף עזה לשנים 2021-2022 היא תוכנית המשך להחלטה 2017 אשר מהווה תוכנית אסטרטגית רב-שנתית לפיתוח העיר שדרות ויישובי עוטף עזה, שעל בסיסה יש לפעול על מנת להעמיק את ההשקעות והסיוע הממשלתי באזור. בנוסף, החלטה זו ממשיכה את החלטה 746 משנת 2007 (תוכנית סיוע משלימה לשרדות וליישובי העוטף) ואת החלטת ממשלה מס' 5865 אשר נועדה לסייע לעיר אשקלון להתמודדות עם המצב הביטחוני ששרר בשנת 2020.

החלטת הממשלה 566, שיישומה נסקר בדו"ח, נועדה לספק מענה לתושבי האזור בתחומים רבים, ובעיקר לאפשר לרשויות לתת מענה בתחום החוסן האזרחי, כאשר זה מוגדר כיכולת של האזרחים להסתגל למציאות מורכבת. כמו כן, החלטה זו נועדה לספק טיפול הולם למצבם הנפשי של תושבי האזור, תוך חיזוק היכולות והמשאבים של הרשויות המקומיות שיוכלו להתמודד באופן מיטבי יותר עם האתגרים הרבים באזור.

דו"ח מוניטור זה סוקר את כלל הסעיפים בהחלטה ומפרט על כל סעיף ועל הסטטוס של יישומו בשטח. לאחר מחקר, פנייה אל משרדי הממשלה השונים וקיום של מספר פגישות עם גורמים מהרשויות המקומיות באזור עוטף עזה, נמצא כי יושמו 30 סעיפים באופן מלא (55.6%), 20 סעיפים יושמו באופן חלקי (37%) ו-4 סעיפים לא יושמו כלל (7.4%). מרבית מהסעיפים אשר יושמו באופן חלקי, נמצאים בשלבי ביצוע. חשוב לציין שההשפעה של הסעיפים אשר יושמו באופן מלא וחלקי אינה מיידית וככל הנראה רובם עדיין לא מורגשים בשטח, ועתידיים לשאת פרי בשנים הקרובות.

בשנים מאז קבלת ההחלטה, עלה נושא הביטחון באזור עוטף עזה לתשומת הלב הציבורית לאור שלושה סבבי הסלמה בשנתיים האחרונות. משיחתנו עם גורמים ברשויות המקומיות אשר רלוונטיות להחלטה זו, עלה כי בעת חירום הרשויות מתורגלות היטב לתפקוד סדיר. השלכות המשמעותיות יותר נוגעות לפגיעה ארוכת טווח במרקם החיים ביישובי העוטף ולעלויות הכלכליות הרבות אשר מצריכות משאבים רבים של הרשות, ומצריכות סיוע ותמיכות מיוחדות מצד הממשלה. ניתן להסיק מדו"ח מוניטור זה כי בשנים 2021-2022 התבצעה פעילות משמעותית בעיר שדרות וביישובי עוטף עזה וכי החלטה זו תרמה לאזור ולפיתוחו במימדים רבים, דבר שמסייע מאוד לצמצום פערים משמעותיים משאר חלקי הארץ. עם זאת, עדיין קיימים פערים רבים אשר נדרש לגשר עליהם. פערים אלו באים לידי ביטוי בתחומי התשתיות והחוסן האזרחי של התושבים. נראה כי משרדי הממשלה השונים שיתפו פעולה באופן מיטיבי ותמכו ברשויות המקומיות באזור עוטף עזה. יחד עם זאת, ניתן להסיק כי לוח הזמנים של סעיפים והצבת מטרות ויעדים אינם מדויקים ובהירים מספיק, שכן מספר סעיפים חרגו ממסגרת הזמנים ולא הניבו תוצאות מדידות נכון לעת כתיבת הדו"ח. חשוב לציין כי ניתן לראות שנעשתה למידה מהחלטות הממשלה הקודמות וכי נעשתה למידה משמעותית גם מהחלטה זו להחלטה הבאה לחיזוק לחוסן האזרחי ביישובי עוטף עזה לשנים 2023-2024 (החלטה 462). אנו מברכים על ההתקדמות שהושגה במסגרת ההחלטות הקודמות ובהחלטה זו בפרט ומקווים כי תושבי האזור יזכו למענה הולם עבור צרכיהם ולשגרת חיים יציבה.

טבלה מסכמת

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
5-3	הטבות מיסוי: זיכוי של 20% במס הכנסה; תשלום עבור שיוך דירות בקיבוצים ובמושבים; 45% הנחה בארנונה למגורים ו-39% הנחה בארנונה לנכסים אחרים, במימון מענק ממשד הפנים מדי רבעון.	יושם	סעיף הטבות המס בו יוארך עד 2025. תתקבל הנחה בדמי חכירה עבור מושבים וקיבוצים בעוטף עזה. כמו כן, משרד הפנים העביר לרשויות שיפויים בהיקף של כ-123 מלש"ח והמועצות הרלוונטיות יגבו מס בשיעורים כמצויין בהחלטה. משרד הפנים העביר לרשויות שיפויים בהיקף של כ-123 מלש"ח.
6	משרד הפנים יקצה מענק ביטחוני מיוחד לרשויות בעוטף עזה, בסך כולל של 123 מלש"ח.	יושם	בוצעה הקצאה בכל שנה של כ-61.5 מלש"ח, בשנים 2021-2022.
7	משרד הפנים יוסיף תקצוב של 67 מלש"ח לטובת מענקי פיתוח לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות בעוטף עזה.	יושם	בשנת 2021 הועברו לרשויות בעוטף עזה כ-17.33 מלש"ח במענקי פיתוח. בשנת 2022 בוצעה הוספת התקציב הייעודי.
8	משרד הפנים יקצה 2.75 מלש"ח לקידום ופיתוח מוכנות הרשויות המקומיות לחירום.	יושם	הוקצו 2.75 מלש"ח לטובת קידום ופיתוח מוכנות הרשויות המקומיות לחירום. לאחר מבצע עלות השחר, בשנת 2022 הוחלט להקצות 13.1 מלש"ח נוספים.
9	המועצה האזורית חוף אשקלון תפתח את חוף הרחצה זיקים בהיקף של 2 מלש"ח ממקורות משרד הפנים.	יושם	בשנת 2021 הועברו למועצה האזורית חוף אשקלון כ-1.3 מלש"ח. התקציב הושלם בשנה העוקבת.
10	משרד הבריאות ימשיך להפעיל את חמשת מרכזי החוסן ביישובי עוטף עזה בתקצוב של 12.2 מלש"ח כל שנה.	לא יושם	משרד הבריאות לא התקבל מענה לבקשת חופש מידע שהוגשה באשר לסעיף זה. משרד הרווחה הקצה כ-1.2 מלש"ח עבור סעיף זה, אך חלק מהתקציב לא מומש על ידי הרשויות. עם זאת, לקראת שנת 2023 הוארך סעיף זה בהחלטה נוספת והוקם מרכז חוסן נוסף בנתיבות.
א11	משרד הבריאות יקצה למערך רפואת החירום ביישובי עוטף עזה בסך כולל של 7.5 מלש"ח.	לא יושם	משרד הבריאות לא השיב לבקשת חופש המידע בנושא זה. מהמקורות הגלויים לציבור לא עלה כי התקציב הועבר.
ב11	המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יקצה 0.5 מלש"ח לטובת הפעלת המוקד הרפואי בעיר שדרות.	יושם	הועברה הרשאה תקציבית ע"ס 1 מלש"ח עבור הפעלת מוקד רפואי בשדרות.
ג11	משרד הבריאות יתעדף את מרכזי התפתחות הילד ביישובי עוטף עזה כחלק מתעדוף יישובי הפריפריה.	לא יושם	משרד הבריאות לא השיב לבקשת חופש המידע בנושא זה. מהמקורות הגלויים לציבור לא עלה כי התקציב הועבר.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
111	להתניע עבודת מטה לבחינה וקידום מוקד רפואי מתקדם בעיר שדרות, תחת אחריות משרד הבריאות.	לא יושם	משרד הבריאות לא השיב לבקשת חופש המידע בנושא זה. מהמקורות הגלויים לציבור לא עלה כי התקציב הועבר.
111ה	משרד הבריאות ישתתף בהקמת מרכזי חוסן ממוגנים במועצות האזוריות שדות נגב וחוף אשקלון, בתקצוב של 1.2 מלש"ח כל אחת.	לא יושם	משרד הבריאות לא השיב לבקשת חופש המידע בנושא זה. מהמקורות הגלויים לציבור לא עלה כי התקציב הועבר.
111	משרד הבריאות ישתתף בתקצוב הקמת 2 תחנות לבריאות המשפחה (טיפת חלב) ממוגנות בעיר שדרות במימון של 4 מלש"ח.	לא יושם	משרד הבריאות לא השיב לבקשת חופש המידע בנושא זה. מהמקורות הגלויים לציבור לא עלה כי התקציב הועבר.
12א	משרד הרווחה יתגבר את הפעילות הקהילתית לאוכלוסיות רווחה ביישובי עוטף עזה בהיקף של 1 מלש"ח.	יושם חלקית	המשרד הקצה 773 אלש"ח, מאחר שהניצול בפועל מצד הרשויות היה חלקי.
12ב	משרד העבודה והרווחה יתגבר פעילות בתחום הרווחה ביישובי עוטף עזה בהיקף כולל של 9.5 מלש"ח.	יושם	התקציב הוקצה ונוצל בהיקף של כ-93% על ידי הרשויות.
12ג	משרד הרווחה יפעיל מיגון במרכזי יום בהיקף תקציבי שלא יפחת מ-30% מסך התקציב של המשרד בתחום זה.	יושם חלקית	הוקצו תקציבים מהמשרד, אך הם מומשו חלקית בלבד – המשרד הקצה לחמש רשויות כ-18.5 מלש"ח והיתרה לניצול הינה כ-6.4 מלש"ח.
13א	בשנות הלימודים תשפ"ב ותשפ"ג תינתן למתגוררים ביישובי עוטף עזה דרגת סבסוד 3 למעונות יום, ללא תלות בשיעור ההכנסה לנפש.	יושם	בשנת הלימודים תשפ"ב ניתנה דרגה הסבסוד ל-2,306 ילדים מיישובי עוטף עזה, בתקציב כולל של כ-36,608,967 ובשנת הלימודים תשפ"ג 2,112 ילדים קיבלו את דרגת הסיבסוד בתקציב כולל של 17,594,816 ש"ח.
13ב	משרד העבודה והרווחה יעניק קדימות לבינוי מעונות יום ביישובי עוטף עזה בשנים 2021 ו-2022. המשרד נמצא בתהליכי של בניית מעונות היום.	יושם	ניתנה קדימות בתקציב לבינוי מעונות יום ביישובי עוטף עזה בשנים 2021 ו-2022. המשרד נמצא בתהליכי של בניית מעונות היום.
14א	המשרד לביטחון הפנים, יקצה תקן אבטחה ניידת אחד, עבור לגני הילדים, בכל אחת מארבע המועצות האזוריות בעוטף עזה וכן ימשיך להקצות 2 תקני אבטחה ניידת לגני ילדים בעיר שדרות.	יושם	תקני האבטחה הניידת הוקצו, כאמור בסעיף.
14ב	המשרד לביטחון הפנים יגדיל את היקף השתתפותו במימון פקחים ביחידת הפיקוח העירוני בשדרות, כך שישתתף במימון של עד 90%.	יושם	ההיקף השתתפות במימון הפקחים הוגדל, כאמור בסעיף.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
ג14	במסגרת יישום החלטת ממשלה מס' 4389, יפעל המשרד להכללת מועצה אזורית אחת לפחות מבין המועצות האזוריות בעוטף עזה ביישום מודל מפורט.	 יושם	המועצה האזורית שדות נגב נכללה ביישום המודל המפורט בהחלטת ממשלה מס' 4389, היקף ההשתתפות של המשרד במימון הפקחים הוגדל ל-90%.
א15	על המשרד לביטחון לאומי, כחלק מהתכנית לחיזוק הביטחון האישי ביישובי עוטף עזה: להשתתף בשיעור של 90% במימון הפעלת המוקד הרואה הבטחוני בשדרות בהיקף של עד 1.44 מלש"ח.	 יושם	הועברו 324,073 ש"ח בשנת 2021 ו-720 אלש"ח בשנת 2022 עבור הפעלת המוקד הרואה בעיר שדרות.
ב15	על המשרד לביטחון לאומי, כחלק מהתכנית לחיזוק הביטחון האישי ביישובי עוטף עזה: להרחיב את התוכניות למניעת אלימות בהסעות ביישובי עוטף עזה הוקצו סה"כ כ-1.3 מלש"ח, מתוכם כ-730 אלש"ח שולמו בפועל ב-2021.	 יושם	עבור מדריכי מוגנות כחלק מהרחבת התוכניות למניעת אלימות בהסעות ביישובי עוטף עזה הוקצו סה"כ כ-1.3 מלש"ח, מתוכם כ-730 אלש"ח שולמו בפועל ב-2021.
ג15	המשרד לביטחון לאומי ישתתף במימון רכישת אמצעים טכנולוגיים ומרכיבי ביטחון ביישובי העוטף בסך כולל של 6.36 מלש"ח.	 יושם חלקית	עבור הקמה ותחזוק של מערכים טכנולוגיים, הוקצו בשנת 2022 סה"כ כ-3 מלש"ח, אך נכון למאי 2023 אין עדיין נתונים מלאים לגבי ביצוע בפועל.
א16	משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה יקצה 9 מלש"ח מתקציבו לפעילויות חינוך בלתי פורמלי ביישובי עוטף עזה.	 יושם	התקציב הועבר עפ"י החלטת הממשלה, מנהל הנוער גיבש תוכנית עבודה בהתאם להגדרות הסעיף.
17	משרד החינוך יפעיל במסגרת התקשרותו הקיימת עם החברה למתנ"סים את כל התכניות הרלוונטיות ברשויות העוטף.	 יושם	המשך התקשרות עם החברה למתנ"סים לחוג לכל ילד בעוטף עזה, בסך של 1.8 מלש"ח לכל שנה - סה"כ 3.6 מלש"ח 2021 ו-2022.
א,ב18	הות"ת יבחון את האפשרות להמשך מתן סיוע תקציבי למכללה האקדמית ספיר.	 יושם חלקית	בשנת הלימודים תשפ"א ניתן סיוע למכללה האקדמית ספיר לאור הירידה בהיקף הסטודנטים החדשים. בשנת הלימודים תשפ"ב לא ניתן סיוע לאור הגידול במספרי הסטודנטים.
ג18	מכללת ספיר תבחן עם הות"ת פתיחת תכניות לימודים אקדמיות בתחום ההנדסה.	 לא יושם	טרם נעשתה בחינה ממוקדת לפתוח תכניות לימודים אקדמיות בתחום ההנדסה במכללה האקדמית ספיר.
ד18	הות"ת יבחן אפשרות לביצוע דיפרנציאציה גיאוגרפית במסגרת הניקוד בקרן הסיוע לסטודנטים עבור סטודנטים המתגוררים ביישובי עוטף עזה ו/או לומדים במוסדות הנמצאים ביישובי עוטף עזה.	 יושם חלקית	קרן הסיוע מתחשבת באשכול החברתי-כלכלי ממנו מגיע הסטודנט או המוסד הרלוונטי, כמו להיותם באזורי עדיפות לאומית, אך אין התייחסות נקודתית לעוטף עזה.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
19א	משרד החינוך יתגבר פעילויות חינוכיות ביישובי עוטף עזה, בהיקף כולל של 4.06 מלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022.	 יושם	הוקצה תקציב של 4 מלש"ח עבור השנים 2021-2022 עבור תכניות חינוכיות שונות. מתוך התקציב לשנת תשפ"ב נוצלו 87% לגבי שנת תשפ"ג, הרשויות נמצאות בתהליך יישום התקציב.
19ב	משרד החינוך יפעיל ברשויות עוטף עזה את תכנית "חוג לכל ילד", בסך כולל של 3.6 מלש"ח מתקציבו בשנים תשפ"ב-תשפ"ג.	 יושם	תוכנית "חוג לכל ילד" מופעלת במסגרת ההתקשרות עם החברה למתנ"סים, בתקצוב משרד החינוך.
20	משרד החינוך יתגבר פעילויות בית ספריות בעוטף עזה בהיקף כולל של 13 מלש"ח בפריסה שווה עבור שנות הלימודים תשפ"ב-תשפ"ג.	 יושם	בשנת הלימודים תשפ"ב – התקציב הוקצה לרשויות העוטף כאמור בהחלטת הממשלה. ניצול התקציב עומד על כ-82%. לגבי שנת תשפ"ג, הרשויות נמצאות בתהליך יישום התקציב.
21א,ב	משרד החינוך יתקצב שעות טיפול וייעוץ רגשי לילדים ולצוותי הוראה ביישובי עוטף עזה, בהיקף תקציבי של 25 מלש"ח. בנוסף, המשרד יתקצב מוסדות פנימייתיים ביישובי עוטף עזה בהיקף כולל של 2 מלש"ח.	 יושם	הוקצו 28.1 מלש"ח בשנים 2021-2022 עבור שעות ייעוץ וטיפול, ימי הדרכה ושעות הדרכה לפסיכולוגים. התקציב עבור הפנימיות ביישובי עוטף עזה יתחלק בתקציב עבור סעיפים 17 ו-22 (א) בהחלטה זו.
21ג	משרד החינוך יקים צוות פנימי לבחינת ההשלכות של מצב המתח על ההצלחה האקדמית של תלמידי עוטף עזה ויגיש המלצותיו ביחס לבחינתם בבחינות הבגרות.	 יושם	הוקם צוות במנהל הפדגוגי, העוסק באופן שוטף בנושאים אלו, בהובלת ההנהלה ושותפים בו אגף הבחינות, אגף על יסודי ושפ"י.
22	תיקון מבחני תמיכה באופן שיביא לידי ביטוי העדפת מוסדות תורניים הפועלים ביישובי עוטף עזה.	 יושם	מבחני התמיכה תוקנו כך שהניקוד שעבור גרעינים תורניים מעוטף עזה יוכפל הניקוד שקיבלו עבור שאר הקריטריונים פי 4.
23א	המשרד לשירותי דת יקצה 3.5% ועד 2.5 מלש"ח מתקציבו הייעודי למבני דת בכל אחת מהשנים 2021-2022 לטובת הקמה ושיפוץ של מבני דת ובתי עלמין בשדרות וביישובי עוטף עזה.	 יושם	בכל אחת מהשנים הוקצו 1,400,000 ₪ המהווים 3.5% מתקציב המשרד לטובת שיפוץ והקמה של מבני דת ובתי עלמין בשדרות וביישובי עוטף עזה.
23ב	על המשרד לתת עדיפות לתקני רבנים בהתיישבות ליישובי עוטף עזה.	 יושם	הופשרו תקני רב ליישובים: שובה, ניצן, שפיר ומבטחים.
24א	משרד התרבות והספורט יקצה ליישובי עוטף עזה 4.4 מלש"ח לטובת פעילויות ספורט ותרבות.	 יושם	התקציב, בהיקף של 4.4 מלש"ח מועבר לרשויות באופן שוטף בהתאם לעמידה בתנאים הרלוונטיים.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
ג,24	משרד התרבות והספורט יאפשר לרשויות עוטף עזה בשנת 2021 בניית אולם או מגרש כדורגל ללא השתתפות עצמית, וינתן פטור מלא ממאצינג ועדיפות בניקוד ליישובי עוטף עזה בתוכנית המתקנים לשנת 2022.	יושם	עבור המועצות האזוריות אשכול, שער הנגב וחוף אשקלון שוריינו סכומים של כ-12.6 מלש"ח לכל אחת. הרשויות קיבלו פטור ממאצינג עבור בניית מתקנים אלו.
25	משרד ירושלים ומסורת ישראל ירחיב את תכניות השימור והפיתוח של אתרי המורשת והארכיאולוגיה באזור עוטף עזה, בסך של 14.5 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2021-2022.	לא יושם	לא התקבל מענה לסעיף זה בפניית המרכז.
26	משרד ההתיישבות יקצה לפחות 8% מתקציב פעולות החטיבה להתיישבות בשנים 2021 ו-2022, לטובת פרויקטים לעידוד הצמיחה הדמוגרפית במועצות האזוריות ביישובי עוטף עזה.	לא יושם	לא התקבל מענה לסעיף זה בפניית המרכז. בבחינת תוכניות העבודה של החטיבה לא נמצא אזכור לסעיף זה.
27	משרד העלייה והקליטה יקצה עד 1.25 מלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022, לתכניות קליטה בקהילה, לרבות הפעלת אנשי מקצוע דוברי שפות העולים ביישובי עוטף עזה.	יושם	התמיכה לכלל התוכניות לקליטת העולים בעוטף עזה עמדה על 1,265,729 ש"ח בשנת 2021 ועל 1,343,504 ש"ח בשנת 2022. עם זאת, התוכניות כללו תמיכה רק לעיר שדרות ולמ"א שער הנגב.
א28	המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יקצה 2 מלש"ח לתכנית מרכזי הצעירים ביישובי עוטף עזה, בנוסף לתקציב במסגרת הקול הקורא השנתי.	יושם	בשנת 2021 הועברו הרשאות תקציביות ע"ס 1 מלש"ח ובשנת 2022 התקציב נכנס לאופן התמיכה השוטף של המשרד במרכזי הצעירים. במסגרת החלטת ממשלה 855 התווסף תקציב תוספתי על סך 1 מלש"ח לחמשת הרשויות בעוטף.
ב28	המשרד לשוויון חברתי יקצה מתקציבו 1.5 מלש"ח בשנים 2021 - 2022 לטובת קידום, העצמה והגברת מעורבות בקהילה של אוכלוסיית הצעירים ביישובי עוטף עזה.	יושם חלקית	בשנת 2021, הוקצו לרשויות המקומיות בעוטף עזה 460,450 אלש"ח, ובשנת 2022 - 750 אלש"ח. בשנת 2021 שיעור המימוש נע בין 70%-98% בעוד שהנתונים עבור שנת 2022 טרם התגבשו.
29	המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, יפעיל תכנית לחיזוק החוסן הקהילתי ביישובי עוטף עזה, בסך כולל של 7 מלש"ח בשנים 2021-2022.	יושם חלקית	במהלך מבצע שומר החומות הוקצו 1.5 מלש"ח, מתוכם נוצלו כ-80%. בדצמבר 2021 פורסם קול קורא לרשויות ע"ס 2 מלש"ח ובמרץ 2022 התקבלו הרשאות למימוש התקציב. בחציון השני של 2022 פורסם קול קורא נוסף לרשויות, בהיקף של 3.5 מלש"ח.
30	המשרד לנושאים אסטרטגיים יפעל להקמת מרכז הסברה דיגיטלית בשדרות בסך כולל של 1 מלש"ח.	לא יושם	לא התקבל מענה בנוגע לסעיף זה.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
31	משרד הפנים והמשרד לדיגיטל לאומי יקצו 10 מלש"ח לטובת קידום ארגוני שירותי הדיגיטל ביישובי עוטף עזה.	 יושם	תכנית עבודה אושרה על ידי הגורמים המקצועיים במשרדים. עד כה התקבלו שני דיווחים מהרשויות הזכאיות על סך 1.606 מלש"ח. בשלב זה מוקדם מדי להעריך את רמת האימפקט וההצלחה של התוכניות.
32א,ב	א. המנהל יקצה 7.8 מלש"ח בין השנים 2021-2022 לטובת ביצוע סקרי היתכנות של אזורי תעשייה בעוטף עזה. בנוסף, יאריך את תוקף סעיף 11(א) בהחלטה 4328. לאור כך, יוקצו הסכומים לאחר מימוש של לפחות 25% מהתקציבים הקיימים מהחלטה 2017.	 יושם חלקית	בשנת 2021 לא בוצעו סקרי היתכנות ובשנת 2022 הוכן סקר להקמת אזור תעשייה במעבר ארז. בנוסף, סעיף 11(א) בהחלטה 4328 הוארך, אך התקציב לא שוריין עקב ניצול תקציבי נמוך מ-25%.
33	הרשות להשקעות ופיתוח במשרד הכלכלה תגבש תוכנית סיוע להקמה ושיפוץ מבנים להשכרה להייטק בעוטף.	 יושם	קודמו שלוש תוכניות ואושרה זכאות למענקים בהיקף של כ-7.42 מלש"ח עבור פרויקטים בהיקף של כ-37.11 מלש"ח.
34	הרשות להשקעות תפעיל מסלול מינהלי לטובת הקמה או העתקה של מפעלים ביישובי העוטף לשם הגברת הייצור לשוק המקומי.	יושם חלקית	היקף התקציב על סך 5 מלש"ח הוקצה, אך הוגשה בקשת אחת שנדחתה, והתקציב לא מומש בפועל.
35	משרד הכלכלה יתעדף עבור יישובי עוטף עזה, ככל שהמסלול להפחתת פליטות גזי חממה יוארך.	 יושם	במסגרת המסלול, אושרה תכנית אחת לתמיכה בקיבוץ עלומים ונמצאה זכאית לתמיכה בהיקף של 924 אלש"ח עבור השקעה של 4.32 מלש"ח.
36	משרד רה"מ יבצע בדיקת היתכנות עבור הקמת פארק תעשיות בינ"ל צמוד גדר באזור עוטף עזה.	 יושם	הצוות הוקם והסקר בוצע. ניתן לקבל את הממצאים באגף פנים, תכנון ופיתוח של משרד רה"מ.
37א	משרד הכלכלה יקדם את הפעילות הכלכלית באזור עוטף עזה, בדגש על תחום האגריטק ותחום המדיה.	 יושם חלקית	גובש מתווה להקמת קלאסטר אגריטק באזור עוטף עזה והנגב המערבי. אופן הוצאת המתווה אל הפועל טרם סוכם סופית. המשרד התעכב בהתמודדות עם חסמים בירוקרטיים ותקציביים.
37ב	מנהל אזורי תעשייה במשרד הכלכלה יבחן צרכים פיזיים ומרחביים לפיתוח תעשיית האגריטק באזור עוטף עזה.	 יושם חלקית	העבודה נעשתה במסגרת הקמת CMO לתחום האגריטק בעוטף עזה ובנגב המערבי. כמו כן, מתנהלת בחינה רחבה בשיתוף פעולה בין משרד החקלאות למשרד הכלכלה והתעשייה לבחינת הממשק בין התחומים.
37ג	הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה תפעל לטובת קידום ופיתוח עסקים ביישובי עוטף עזה.	 יושם	מאיץ עסקי בעוטף עזה החל לפעול בשנת 2021 ובו השתתפו 14 מיזמים ועדיין פועל במהלך שנת 2022. כל התקציב המוקצה לסעיף זה מומש ואף יותר ממנו.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
137	מנהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה יפעל לטובת מתן כלי סיוע לעידוד השיווק לחו"ל לתאגידים מאזור עוטף עזה.	יושם	מינהל סחר חוץ הקצה תקציב של 5.2 מלש"ח עבור חברות מעוטף עזה. בפועל, אושרו 9 חברות מעוטף עזה וקיבלו תקציב תמיכה על סך של כ-2.7 מלש"ח.
137	משרד העלייה והקליטה יגבש תוך 60 יום תוכנית למתן תמיכה וסיוע בהעסקת מדענים וחוקרים באזור עוטף עזה.	לא יושם	לא הוקצה סכום כספי ייעודי לטובת התכנית, דבר שהיווה מכשול עבור בניית תוכנית ייעודית לקליטת מדענים בעוטף.
137	תגבור תקציבי למו"פ מדעיים-אזוריים המצויים באזור עוטף עזה.	יושם	היקף התמיכה התקציבית השוטפת של המשרד במו"פ קטיף בשנת 2021 עמד על 1,804,986 ש"ח ובשנת 2022 על 1,443,989 ש"ח.
137	הרשות להשקעות תתקן את "תכנית שכר גבוה", כך שיינתן תיעודף דיוני עבור בקשות של עסקים באזור עוטף עזה.	יושם	"תכנית שכר גבוה" תוקנה ואושרו 2 בקשות להעסקת 58 משרות בשכר גבוה באזור עוטף עזה, כאשר גובה המענק שאושר הינו בסך 2.6 מלש"ח.
138	משרד החקלאות יקצה 500 אלש"ח לטובת הקמת מרכזי חדשנות חקלאית באזור עוטף עזה.	יושם חלקית	הוגשה רק בקשה אחת ואושרה תמיכה בהתאם לנוהל, כאשר יתר התקציב לא מומש. בשנת 2022 לא פורסם קול קורא.
138	המדען הראשי יתעדף מחקרים המבוצעים באזור.	יושם	בשנת 2022 פורסמו קולות קוראים ובהם זכו מחקרים מאזור עוטף עזה בתקציב כולל של 3.616 מלש"ח.
138	משרד החקלאות יפעל לקידום של לפחות 5 מיזמים לשת"פ בין חקלאים לחברות עסקיות באזור עוטף עזה.	לא יושם	המשרד ביקש לקבל 3 מלש"ח בפעימה אחת. טרם הועבר תקציב מהאוצר במסגרת הסעות של השינויים בתקציב.
139	מנהלת ההשקעות של משרד החקלאות תקצה תקצוב להשקעות בענפי הצומח והחי באזור עוטף עזה.	יושם חלקית	היו נהלי השקעות ייעודיים ובפועל זכאים מעוטף עזה קיבלו לפחות 10%. בשנת 2022 לא הוקצה תקציב.
139	מנהלת ההשקעות במשרד החקלאות תעדכן את נוהל התמיכה בנושא האצת טכנולוגיות חדשניות בחקלאות.	יושם	הנוהל עודכן וניתן לראות זאת בסעיפים 5 ו-6 לנוהל התמיכה המעודכן לשנת 2022 של משרד החקלאות.
139, ד	משרד החקלאות ימצא פתרון תקציבי בתוך 90 יום בנושא הקציר הירוק המוקדם בשטחים צמודי גדר בעוטף עזה.	יושם	משרד החקלאות פרסם קול קורא לביצוע קציר מוקדם בשנת 2021. התקציב, על סך 2 מלש"ח, שולם והועבר למשרד החקלאות
140	משרד החקלאות יתעדף הקצאת היתרים לחקלאים המעבדים שטחים חקלאיים באזור עוטף עזה.	יושם חלקית	המכסה הוגדלה וחולקו כ-605 עובדים, ובשנת 2022 המכסה עמדה על 645 עובדים.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
ג,140	משרד החקלאות יפעל לעיגון תוספת מכסת חלב ליצרני חלב בקר ברפתות ביישובי העוטף. בנוסף, שר החקלאות יפעל לתיקון תקנות תכנון משק החלב.	 יושם חלקית	עוגן מתן עדיפות להקצאת מכסות חלב ליצרנים חדשים שיקימו רפתות ביישובי העוטף. אולם תיקון התקנות טרם בוצע לאור תקופת הבחירות.
140 ד	שר החקלאות יתקן תקנות עבור קביעת מכסות הטלה.	 יושם	התקנות תוקנו וניתנה העדפה לתושבים. מומשו 134 מכסות חדשות בשנת 2022.
41	הרשות לתכנון במשרד החקלאות תקצה לפחות 250 אלש"ח לטובת בקשות לקיום פסטיבלים לעידוד תיירות כפרית חקלאית באזור עוטף עזה.	 יושם	אושרו התחייבויות בסך 500 אלש"ח לשנים 2021-2022. בשנת 2022 אושר התקציב לטובת אירועי קיץ בצפון הנגב.
42	אגף יער ואילנות במשרד החקלאות יקצה לפחות 250 אלש"ח לטובת הקמת גינות קהילתיות עירוניות ברשויות המקומיות בעוטף עזה.	 יושם	ניתנה עדיפות לרשויות בעוטף עזה כחלק מסעיפי נוהל התמיכה. בפועל, אושרו לתמיכה שתי רשויות בעוטף עזה בסך כולל של 310,500 ש"ח.
43	משרד החקלאות יכלול בנוהלי התמיכה, החרגה של בקשות המוגשות על ידי מבקשים מאזור עוטף עזה ויתחשב בבקשות של מבקשים מהאזור, סביב שיקולים מיוחדים הקשורים למצב הביטחוני בעוטף.	 יושם	ניתנה הסמכות לוועדת התמיכות במנהלת ההשקעות, אך בפועל לא היה צורך לאשר החרגה של בקשות מאזור עוטף עזה ולא היה צורך להתחשב בשיקולים מיוחדים ולחרוג בנושאי מועדי הגשת הבקשות.
44	הנהלת הקרן לשמירה על השטחים הפתוחים תקצה 8 מלש"ח לשיקום, פיתוח והנגשה של השטחים הפתוחים שבאזור עוטף עזה.	 יושם	אושר מימון ע"ס 8 מיליון ₪ עבור שביל אופניים בשדרות, שיקום שטחים פתוחים במ.א. אשכול ושביל במ"ה במ.א. שער הנגב.
א45	הרשות הממשלתית למים וביוב תקצה עד 55 מלש"ח. בשנים 2021-2022 מומשו 54,233,306 ש"ח.	 יושם	התקציב שהוקצה הוא 55 מלש"ח. בשנים 2021-2022 מומשו 54,233,306 ש"ח.
145 ב	רשות המים תמשיך לבצע פרויקט לתגבור אספקת מים לנגב והעוטף.	 יושם	סך האומדן לפרויקטים הוא כ-1.33 מיליארד ש"ח כאשר אושרו לקידום ביצוע פרויקטים בסך של כ-542 מלש"ח, כשמתוכם תוקצבו כ-409 מלש"ח.
א46	משרד האנרגיה יקצה 5 מלש"ח לצורך עידוד התייעלות ועצמאות אנרגטית ביישובי עוטף עזה.	 יושם	באפריל 2022 נחתמו הסכמים עם שמונת הפרויקטים הזוכים הזוכים ורובם נמצאים בשלבי יישום מתקדמים.
ג,146	משרד האנרגיה יקדם מעבר לתחבורה ציבורית חשמלית באזור עוטף עזה, ויקדם מעבר לתחליפי דלקים, וביניהם גז טבעי.	 יושם חלקית	יישום הקמת התחנות בפועל מתעכב בשל פערים בתשתית הובלת החשמל. כמו כן, קודמה בניית בניית שני קווים לחלוקת גז מנתיבות, לשדרות ולאורך כביש 25, לחיבור יישובי העוטף בהיקף של 22 מלש"ח.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
47	משרד המדע והטכנולוגיה יקצה 5 מלש"ח לטובת תכניות לקידום יזמות וחדשנות ביישובי עוטף עזה.	 יושם	בשנים 2021-2022 הוקצו 2.5 מלש"ח לרשויות המקומיות בעוטף עזה. עם זאת, אין נתונים בנוגע למימוש התקציב.
48	המשרד להגנת הסביבה יאריך את תוקף סעיף 23 בהחלטה 4328, לצורך ניצול יעיל של התקציב, ויתקן את סעיף 23 (ז) בהחלטה ז.	 יושם	ממקורות נוספים עולה כי נמשכה הפעילות במסגרת החלטה 4328 וכי סעיף 23 (ז) בהחלטה תוקן.
א49	פנייה להנהלת קרן הניקיון בבקשה לאישור תמיכה בטיפול בפסולת חקלאית בהיקף של עד 30 מלש"ח.	 יושם	לא התקבל מענה לפנייתנו בנוגע לסעיף זה. אושרה הקצאה תקציבית של 30 מלש"ח נוספים והתקציב הוקצה לאשכולות. עם זאת, רוב התקציב טרם מומש.
ב49	פנייה להנהלת קרן הניקיון בבקשה לאישור תמיכה בעידוד שימוש במתקני טיפול בפסולת מעורבת שיוקמו במסגרת החלטה 4328.	 יושם	אושר תקצוב 60 מלש"ח נוספים לתקופה של 5 שנים לתמיכה במתקן המתוכנן במועצה האזורית אשכול. התמיכה מיועדת לתפעול המתקן ומתוך כך מותנה בהקמתו בפועל.
ג49	פנייה להנהלת קרן הניקיון בבקשה לאישור תמיכה בהסדרת הפסולת הביתית בהיקף של 15 מלש"ח.	 יושם חלקית	אושרה מסגרת תקציבית של עד 15 מלש"ח, המתנה באישור מול ועדת התמיכות. לא נמצא תיעוד לאישור סופי והקצאת התקציב בפועל.
ד49	פנייה לקרן הניקיון בבקשה לאשר עד 2 מלש"ח עבור ביצוע פעולות חינוכיות סביבתיות ביישובי עוטף עזה.	 יושם	אושרה מסגרת תקציבית של עד 2 מלש"ח עבור חינוך סביבתי בעוטף עזה והתקציב הוקצה. עם זאת, אחוז המימוש שלו קטן ועומד על 8%.
ה49	המשרד להגנת הסביבה יקצה 2 מלש"ח לעיריית שדרות עבור הרחבת הפרויקט לעידוד הטיפול הסביבתי בעיר.	 יושם	המשרד הקצה לעיריית שדרות 1.8 מלש"ח עבור "תמיכות ויישום החלטת ממשלה".
ז,149	המשרד להגנת הסביבה יקצה עד 6 מלש"ח להקמת מתקן לטיפול בפסולת בניין בשדרות ויקצה עד 3 מלש"ח להקמת מערך איסוף פסולת בנייה באשכול מערבי.	 יושם	אושרה תוספת של 1.5 מלש"ח ל-4.5 מלש"ח שהוקצו בהחלטה 4328 עבור הקמת מתקן לטיפול בפסולת בניין לשדרות. כלל התקציב טרם מומש. אושרה הקצאה של 3 מלש"ח נוספים, אך לא נמצא תיעוד להקצאה בפועל.
ט,49	המשרד להגנת הסביבה יקצה עד 5 מלש"ח להשלמת הפרויקט להחלפת גגות אסבסט ביישובי עוטף עזה ועד 5 מלש"ח עבור החלפת גגות אלו במבני ציבור.	 יושם	אושרו ההקצאות, אך חלק ניכר מהם לא מומש עדיין.
50	משרד הפנים יקצה 1.05 מלש"ח לרשויות בעוטף עזה לצורך הכנת תכניות פעולה להיערכות לשינוי אקלים ואנרגיה מקיימת.	 יושם	במסגרת התהליך גובשו 6 תוכניות פעולה, עבור כל אחת מהרשויות. תוכניות העבודה והמנגנונים הרשתיים, מותאמות לכל רשות כדי להיערך לשינויי האקלים. כרגע נמצאים בתהליך של מעבר ליישום.

הסעיף בהחלטה	עיקרי הסעיף	סטטוס יישום (מאי 2023)	פירוט
51	משרד התיירות יקצה מתקציבו סך כולל של עד 9.1 מלש"ח לפיתוח התיירות באזור עוטף עזה.	 יושם חלקית	לא התקבל מענה לפנייתנו בנוגע לסעיפים אלו. בשנת 2021 הקצה המשרד כ־2 מלש"ח עבור פיתוח תשתיות תיירות בעוטף עזה. אך לא נמצא תיעוד לסיוע בתחומים נוספים.
52א,ב	משרד התחבורה יקצה לכל היתר 9% מתקציבי הסלים של חברת נתיבי ישראל לצורך תכנון וביצוע פרויקטי תשתית תחבורה בין עירוניים באזור העוטף ועד 4% עבור פרויקטי תשתית עירוניים.	 יושם	קידום תשתיות תחבורתיות תוקצב והוקצה כ־21 מלש"ח לנתיבי ישראל. בנוסף, בשנת 2022, תוקצבו פרויקטי בטיחות ופיתוח העירוניים.
52ג	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, יכין בתוך 180 יום, תכנית לחיזוק ולשיוב מערך התחבורה הציבורית בעוטף עזה.	 לא יושם	משרד התחבורה טרם גיבש בתוך 180 יום תוכנית תח"צ אסטרטגית והיא נמצאת בהכנה עם הרשויות המקומיות.
752	יקודם שיתוף פעולה בין רכבת ישראל לעיריית שדרות לבחינת קידום יזמות לפיתוח מבנים למסחר ותעסוקה בצמוד למתחם הרכבת.	 יושם חלקית	התכנית לפיתוח תחנת רכבת שדרות כמוקד תעסוקה אושרה בתיאום עם מהנדס העיר, אך יש מחלוקות לגבי התקצוב. התכנית נמצאת בשלב סיום התכנון הראשוני ועיבוד מסמכי התכנית.
53	משרד הביטחון יקצה 28.4 מלש"ח עבור מרכיבי ביטחון ביישובי עוטף עזה.	 יושם	במהלך שנת 2021 הועמד תקציב בגובה של כ־26.8 מלש"ח למימוש הפרויקטים שהוגדרו. חלק מהפרויקטים הושלמו, וחלקם בשלבי ביצוע ותכנון שונים.
54	משרד הביטחון יקצה מתקציבו 8 מלש"ח בשנת 2021 עבור צירי מילוט ודרכי ביטחון באזור עוטף עזה.	 יושם	הוקצו 8 מלש"ח לצירי מילוט ודרכי ביטחון. התקציב מיועד לציר 232 ובשלב זה הינו בהליך תכנון המבוצע ע"י מ.א שער הנגב ופיקוד הדרום.
55	משרד ראש הממשלה יקצה מתקציבו 1 מלש"ח לצורך עריכת מחקרים מלווים, קיום תהליך שיתוף ציבור ובניית מאגר מידע ובסיס נתונים.	 יושם חלקית	באוגוסט 2021 החל תהליך שיתוף ציבור בעוטף עזה, כאשר סך ההתקשרות 172 אלש"ח. עם זאת, נבחנו מספר מערכות מחשוב קיימות אך הן לא נמצאו מתאימות והתקבלה החלטה להמשיך להשתמש בתוכנת האקסל.
56	השרים הנוגעים בדבר ידווחו לממשלה על הטבות שניתנו לאזורי עדיפות לאומית.	 יושם חלקית	דוח העדיפות הלאומית האחרון שפורסם נוגע לנתונים משנת 2020, ולא מופיעים נתונים לגבי החלטה זו, אך מופיעים נתונים לגבי יישום התוכנית הקודמת לחיזוק החוסן האזרחי בעוטף עזה.

רקע

חוסן אזרחי הוא היכולת של אזרחים וקהילות להסתגל למציאות מורכבת. חוסן בא לידי ביטוי במצבם הנפשי של האזרחים (לחץ חרדה, דיכאון, מצב בריאותי) ועוסק בטיפול בגורמי השורש למשברים אלו, תוך חיזוק היכולות והמשאבים של המערכת החברתית על מנת להתמודד עם סיכונים, לחצים וזעזועים. מערכות חוסן אפקטיביות הן מתמקדות באוכלוסייה הפגיעה ביותר. כך גם חשיבותם של מרכזי החוסן במצבים של חוסר תפקוד ואי בהירות. תושבי עוטף עזה מתמודדים עם איום מתמשך ב־16 שנים האחרונות. לצד החוסן הרב שהם מגלים ישנן פגיעות שיכולות להתבטא בסימפטומים פוסט טראומטיים, ירידה בתפקוד, קשיים כלכליים ושמירה על קשרים חברתיים, סימפטומים פיזיים ועוד.¹ בשנת 2006, בעקבות התמשכות פעולות האיבה מרצועת עזה, החליטה הממשלה על הקמתם של חמישה מרכזי חוסן בעיר שדרות, ובארבע המועצות האזוריות שבועוטף עזה. מרכזים אלה החלו לפעול בשנת 2008 ומשנת 2015 ועד לשנת 2021 הוקמו עוד שמונה מרכזי חוסן נוספים. יש לציין, כי ההקמה וההפעלה של רוב מרכזי החוסן מעוגנות במספר החלטות ממשלה. עם זאת, בהחלטות אלו אין הגדרה סדורה לתפקידים ולמטרות של מרכזי החוסן (לדוגמה, החלטה מס' 746).²

כיום, תחומי עיסוקם של מרכזי החוסן הקהילתי כוללים היערכות להתמודדות קהילתית עם מצבי משבר וחירום, פיתוח וייזום תכניות קהילתיות לקידום לכידות וסולידריות חברתית. כמו כן, מרכזי החוסן עוסקים גם בחיזוק החוסן הקהילתי בראייה רחבה, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה חברתית. המרכזים מופעלים באמצעות הרשויות המקומיות ולא באמצעות גופים חיצוניים, כאשר אחד מתפקידי מרכזי החוסן הוא מתן טיפולים נפשיים לנפגעי חרדה על רקע בטחוני. מנתוניה של הקואליציה הישראלית לטראומה על 11 מרכזי החוסן שהיא מפעילה עולה כי בשנים 2018-2020 סופלו בטיפול נפשי, פרטני או קבוצתי או פסיכיאטרי לכל היותר 16,335 אנשים: 5,522 אנשים בשנת 2018 ו-6,277 בשנת 2019 ו-4,536 בשנת 2020, כאשר בכל שנה מעל ל-30% מהאנשים המטופלים במרכזי חוסן קיבלו טיפול במרכז חוסן שדרות. יתר על כן, בשנים 2018-2020 מימן המוסד לביטוח לאומי בסך הכל 622,830 טיפולים פרטניים (מידע זה לא כולל 2 מרכזי חוסן בתהליכי בניה המופעלים בידי מרכז משאבים בפיקוחם של אשכולי הרשויות).³

כמענה לבעיות אלו, הממשלה קיבלה את החלטה מספר 566, תוכנית חיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטת ממשלה.⁴ היא כוללת 57 סעיפים שכל אחד מהם עוסק בתחום שונה וכולל את הפעולות שעל כל משרד לבצע יחד עם התקציב המושקע עבור כל פעולות אלו. כל הסעיפים מהווים מעטפת עבור בעיות החוסן האזרחי ביישובי עוטף עזה, על מנת שיהיה ניתן לספק מענה הולם ולתרום לצמיחה כלכלית וחברתית של האזור כולו. תוכנית זו מצטרפת לתוכניות שונות שנקבעו טרם ההחלטה:

בהחלטת ממשלה מספר 2017 מצוינים יישובים הממוקמים עד כ־7 ק"מ מהגדר והעיר שדרות, ובעיקר יישובי קו קדמי הנמצאים כ־4 ק"מ מהגדר.⁵ נכון לספטמבר 2021 חיים בהם כ־79,238 תושבים.⁶ שטחם משתרע על כ־1,215 קמ"ר ומעמד הסוציו-אקונומי של הרשויות בשטחן הוא נמוך יחסית (שדות נגב, שער הנגב, שדרות, חוף אשקלון ואשכול). החלטת ממשלה מס' 2017, הינה תכנית אסטרטגית רב־שנתית לפיתוח העיר שדרות ויישובי עוטף עזה, שעל בסיסה יש לפעול על מנת להעמיק את ההשקעות והסיוע הממשלתי לאזור שדרות ועוטף עזה. כל זאת במטרה לעודד צמיחה כלכלית ולחזק את ההתיישבות באזור בכלל וביישובי העוטף הקדמיים סביב הרצועה בפרט.⁷ החלטת ממשלה מס' 746, לשנת 2007 בה הוסדרה תוכנית סיוע משלימה לשדרות וליישובים אלו.⁸ נוסף על כך, החלטת ממשלה מס' 5865

1. אתר הקואליציה הישראלית לטראומה, מידע על מרכזי חוסן.
2. פעילות מרכזי החוסן, ד"ר רוני בלנק, מרכז המחקר והמידע, 2021.
3. פעילות מרכזי החוסן, ד"ר רוני בלנק, מרכז המחקר והמידע, 2021.
4. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, אתר GOV.IL.
5. התוכנית האסטרטגית הרב־שנתית לפיתוח שדרות ויישובי עוטף עזה - תיאור ומעקב, מרכז המרכז והמידע, 2019.
6. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, רשויות מקומיות 2019, עודכן ב־2021.
7. תכנית אסטרטגית רב־שנתית לפיתוח שדרות ויישובי עוטף עזה, אתר GOV.IL.
8. החלטת ממשלה מס' 746: תכנית סיוע משלימה לשדרות וליישובי "עוטף רצועת עזה" לשנת 2007, אתר GOV.IL.

שנועדה לסייע לעיר אשקלון להתמודדות עם המצב הביטחוני ששרר בשנת 2020 וסעיפיה כוללים; הקצאת כספים לעיריית אשקלון למימון הוצאותיה הביטחוניות, הקמת גדר ימית ביטחונית והפעלת מרכז חוסן למענה רגשי.⁹ לבסוף, החלטת ממשלה מס' 4328, שגם על בסיסה חל אישור תכנית סיוע לשנים 2019-2020, וכללה בין היתר הסבות ומענקים לחיזוק החוסן האזרחי.¹⁰

חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 14/2018 בנושא "הפעלה של מענה נפשי לאוכלוסייה בשעת חירום", מגדיר את תפיסת המענה הנפשי ואת הפעלתם של שירותי חירום לאירועי דחק באוכלוסייה האזרחית.¹¹ חוזר זה כולל כמה מעגלי סיוע; מעגל ראשון, חיזוק חוסן נפשי והגברת מענה דיגיטלי. מעגל שני, מתן מענה במרפאות בריאות הנפש. מעגל שלישי, מתן מענה נפשי וקהילתי במרכזי חוסן. מעגל רביעי, מתן מענה באירוע רב נפגעים באמצעות אתרי דחק של בתי החולים הכלליים. ומעגל חמישי ואחרון, בתום מצב החירום מתן טיפול המשך במידת הצורך לנפגעים בהתאם ל"נוהל חרדה".¹²

9. תכנית סיוע לאשקלון בשל המצב הביטחוני, אתר GOV.IL.

10. תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2019-2020 ותיקון החלטות ממשלה, אתר GOV.IL.

11. היערכות הרשויות המקומיות לטיפול בנפגעי חרדה בשעת חירום, מבקר המדינה, התשפ"א 2021.

12. הפעלה של מענה נפשי לאוכלוסייה בשעת חירום, חוזר המנהל הכללי, 2018.

פירוט סעיפי ההחלטה וסטטוס יישומם החלטת ממשלה 566

הטבות מיסוי, חכירה, ארנונה

3. על שר האוצר לפעול לתיקון חקיקה בדבר מתן זכאות לתושב עוטף עזה לזיכוי מס בשיעור 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית בשנות המס 2022-2023.

סטטוס: יושם.

המחוקק תיקן את סעיף 5(ד) לחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), תשס"ז-2007, לפיו תוקפו של סעיף 11(ב1) לפקודת מס הכנסה בעניין הטבות מס יוארך עד 2025. סעיף זה בפקודת מס הכנסה קובע בהוראת שעה כי מי שהיה במשך כל שנת המס תושב אזור קו עימות דרומי זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לתקרת הכנסה של 241,080 שקלים חדשים. "קו עימות דרומי" כולל, לעניין זה, את היישובים אשר בתיהם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה וכן יישובים ואזורים נוספים אשר שר האוצר קבע שמתקיימים בהם אותם השיקולים הביטחוניים שמתקיימים ביישובים אשר בתיהם שוכנים עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה.

4. הבאת אישור למועצת מקרקעי ישראל הצעה להארכת תוקף סעיפים 8.3.41 (ה) (2) (א), ו-8.4.14 (ה) (2) (א) לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל, שעניינם התשלום בעת שיוך דירות במושבים וקיבוצים בעוטף עזה, עד ליום 31.12.2022.

סטטוס: יושם.

המועצה האריכה את תוקפו של סעיף 8.3.41 (ה) (2) לקובץ החלטות המועצה, בעניין זכויות החוכרים בחלקת המגורים במושב, כך שחוכר במושב בעוטף עזה המנוי ברשימה המפורטת בסעיף 8.3.55, אשר יבקש להצטרף להסדר הקבוע בסימן זה עד ליום 31.12.2022, ישלם דמי חכירה בשיעור של 3.75% מערך הקרקע של חלקת המגורים עבור היקף בינוי של 215 מ"ר למגורים בלבד.

כמו כן, המועצה האריכה את תוקפו של סעיף 8.4.14 (ה) (2) לקובץ החלטות המועצה, בעניין זכויות משפחת חברים באגודה או משפחת חברים חדשה למגורים בקיבוץ, כך שקיבוץ בעוטף עזה המנוי ברשימה המפורטת בסעיף 8.4.28, אשר יבקש להצטרף להסדר הקבוע בסימן זה עד ליום 31.12.2022 יהיה פטור באופן מלא מתשלום דמי חכירה בשיעור של 3.75%¹³.

5. הטבות ארנונה

א. על שר הפנים להאריך את תקנה ג3 לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, כך שגם בשנים 2021-2022 תינתן הנחה בשיעור של 45% בשיעורי הארנונה למגורים וכן הנחה בשיעור של 39% בשיעורי הארנונה לנכסים אחרים, כהגדרתם בתקנה ג3 האמורה.

סטטוס: יושם.

סעיף ג3 לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), תשנ"ג-1993 תוקן, ולפיו "עיריית שדרות, המועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב והוועדים המקומיים של היישובים סובבי עזה, לפי העניין, יקבעו למחזיק בנכס בתחומם הנחה בשיעור של 45% לנכס מסוג מגורים והנחה בשיעור של 39% לנכס אחר, לשנות הכספים 2015 עד 2022"¹⁴.

13. מתוך קובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל מהאתר של רשות מקרקעי ישראל.

14. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 04.07.2022.

ב. על משרד הפנים להעביר מענק מדי רבעון לרשויות המקומיות למימון הנחות הארנונה.

סטטוס: יושם.

על פי נתונים שהועברו אלינו ממשרד הפנים, בשנת 2021 הועברו לחמשת הרשויות בעוטף עזה, בשתי פעימות, שיפויים בהיקף כולל של כ־55.87 מלש"ח: כ־25.92 מלש"ח לעיריית שדרות, כ־11.94 מלש"ח למועצה אזורית שער הנגב, כ־10.87 מלש"ח למועצה אזורית אשכול, כ־3.84 מלש"ח למועצה אזורית חוף אשקלון וכ־3.39 מלש"ח למועצה אזורית שדות נגב.¹⁵ כמו כן, על פי מענה נוסף ממשרד הפנים, בשנת 2022, הועברו שיפויים בהיקף כולל של 65 מלש"ח.¹⁶

מענקים מיוחדים לרשות המקומית ומענקי פיתוח

.6 הוחלט להטיל על משרד הפנים להקצות בשנים 2021-2022, מענק ביטחוני מיוחד לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות שבתחומן מצויים יישובי עוטף עזה, בסך כולל של 123 מלש"ח.

סטטוס: יושם.

לפי תשובת משרד הפנים לפנייתנו, בוצעה הקצאה עבור שנת 2021 בסך של 61.5 מלש"ח.¹⁷ ממענה נוסף ממשרד הפנים, התקבל כי בוצעה הקצאה שווה בשנת 2022.¹⁸ כמו כן, לאחר מבצע עלות השחר, משרד הפנים הקדים ושלם באופן מיידי 20 מלש"ח מתוך המענקים הבטחונים המיוחדים הניתנים לרשויות באזור עוטף עזה.¹⁹

.7 על משרד הפנים להוסיף תקצוב ייעודי 67 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2021-2022 לטובת מענקי פיתוח לעיריית שדרות ולמועצות האזוריות שבתחומן מצויים יישובי עוטף עזה.

סטטוס: יושם.

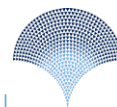
לפי תשובת משרד הפנים לפנייתנו, סעיף זה בוצע.²⁰

על פי נתונים שהועברו ממשרד הפנים, בשנת 2021 הועברו לרשויות בעוטף עזה כ־17.33 מלש"ח במענקי פיתוח: למועצה האזורית אשכול הועברו כ־7.43 מלש"ח; למועצה האזורית חוף אשקלון הועברו כ־3 מלש"ח; לעיריית שדרות הועברו כ־3.2 אלש"ח; למועצה האזורית שדות נגב הועברו כ־2.32 אלש"ח; למועצה האזורית שער הנגב הועברו כ־1.38 מלש"ח.²¹ על פי מענה נוסף ממשרד הפנים, בשנת 2022 בוצעה הוספת התקציב הייעודי.²²

מוכנות הרשויות לחירום

.8 להקצות 2.75 מלש"ח מתקציב בסיס משרד הפנים בשנים 2021-2022 לקידום ופיתוח מוכנות הרשויות המקומיות לחירום בהתאם לתכנית עבודה שתגובש בתוך 60 יום מאישור ההחלטה בהתאם לתכנית עבודה שתגובש ועל פי תבחינים מקצועיים שייקבעו על ידי המשרד.

15. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 04.07.2022.
16. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 29.05.2023.
17. מתוך החלטת ממשלה 1818 שפורסמה ב-14.08.2022 באתר מפתח התקציב.
18. מתוך החלטת ממשלה 1818 שפורסמה ב-14.08.2022 באתר מפתח התקציב.
19. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 29.05.2023.
20. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 04.07.2022.
21. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 04.07.2022.
22. מתוך מענה משרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 29.05.2023.

סטטוס: יוֹסֵם.

על פי המענה שהתקבל ממשרד הפנים, הוקצו 2.75 מלש"ח לטובת קידום ופיתוח מוכנות הרשויות המקומיות לחירום. בנוסף, בהתאם להחלטה 1818 לאחר מבצע עלות השחר, הוחלט לתקן את סעיף זה בעניין "מוכנות הרשויות לחירום", כך שבסופו יבוא: "כמו כן, בעקבות מבצע "עלות השחר" יקצה משרד הפנים תקציב פיתוח בסך 13.1 מלש"ח בשנת 2022 לטובת קידום ופיתוח מוכנות הרשויות המקומיות לחירום בהתאם לתוכנית עבודה שתגובש בתוך 14 ימים על פי תבחינים מקצועיים שייקבעו על ידי משרד הפנים בתיאום עם משרד האוצר. לצורך כך, יקצה משרד הפנים מתקציבו 3 מלש"ח, משרד האוצר יקצה למשרד הפנים תקציב ייעודי בסך של 5.1 מלש"ח בשנת 2022 ותקציב בסך 5 מיליון ש"ח, שהוקצה לעידוד התיישבות ופיתוח רשויות בעוטף עזה באמצעות המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל במסגרת הסכם פוליטי-תקציבי שהוקרא בוועדת הכספים של הכנסת ביום 26.10.21, יועבר למשרד הפנים למימוש המטרה של מוכנות לחירום של הרשויות המקומיות בעוטף עזה. הסכום האמור יילקח בחשבון בעת גיבוש תוכניות הסיוע העתידיות לאזור עוטף עזה.²³

על פי מענה נוסף ממשרד הפנים, הסכום של 2.75 מלש"ח הוקצה באופן שווה לשלוש מועצות אזוריות בהם טרם הסתיימה הקמת מרכז ההפעלה, מוא"ז חוף אשקלון, מוא"ז שער הנגב, מוא"ז שדות נגב, הרשויות קיבלו הרשות להקמת מרכזי ההפעלה מתקציב החלטות ממשלה קודמות, סיימו את שלב התכנון, הגישו כתבי כמיות ועלויות ומתחילים בעבודות. 1.7 מלש"ח הוקצו לרשויות חוף אשקלון, שדות נגב, שדרות, אשכול, שער הנגב, על פי מס התושבים בכל רשות, והתקציב מוקצה לקידום המוכנות לחירום בהתאם לצורכי הרשות, בפריטי הסיוע האפשריים הבאים: שיפור במרכיבים חיוניים הכרחיים למוכנות לחירום, השלמת פרויקט "שומר הסף" – התקנת פתיחה וסגירה אוטומטית למיגונית ע"ב אנרגיה סולרית, רכש ציוד חילוץ-עגלת חילוץ/ציוד חילוץ מהרסות כגון פטישונים, מפשקים, פטישי אויר, נגררים/עגלות לגנרטורים ורכב חירום יעודי לאגף הבטחון.²⁴

9. על המועצה האזורית חוף אשקלון לפתח ולשדרג את חוף הרחצה זיקים בהתאם לתקצוב הייעודי 2 מלש"ח שהוקצה ממשרד הפנים כאמור. התקצוב ייעשה עפ"י תכנית עבודה שתגובש על ידי המועצה ותאושר מראש על ידי המשרד וכנגד הוכחת ביצוע.

סטטוס: יוֹסֵם.

על פי נתונים שהועברו אלינו ממשרד הפנים, בשנת 2021 הועברו למועצה האזורית חוף אשקלון כ-1.3 מלש"ח כחלק מסעיף "הסדרת הטיפול בחופי רחצה".²⁵ על פי מענה נוסף ממשרד הפנים, התקציב הושלם בשנת 2022.²⁶

10. מרכזי חוסן

א. להחלטה קבע כי משרד הבריאות ימשיך להפעיל את חמשת מרכזי החוסן ביישובי עוטף עזה בשנים 2021-2022. להפעלת מרכזי החוסן, יוקצו 12.2 מלש"ח, בכל אחת מהשנים, מהמקורות הבאים:

1. 3.3 מלש"ח מתקציב משרד הבריאות;
2. 3.15 מלש"ח ממשרד האוצר;
3. 1.2 מלש"ח מתקציב משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים;
4. 1.3 מלש"ח מתקציב משרד ראש הממשלה;
5. 1.8 מלש"ח מתקציב משרד הביטחון;
6. 0.45 מלש"ח מתקציב משרד העלייה והקליטה;
7. 1 מלש"ח מתקציב המשרד לחיזוק ולקידום קהילתי.

²³ על סמך נתונים של החלטת ממשלה 1818 מתוך אתר מפתח התקציב.

²⁴ מתוך מענה ממשרד הפנים מתאריך 29.05.2023.

²⁵ על סמך נתונים שנשלחו על ידי משרד הפנים כמענה לפניית המרכז להעצמת האזרח.

²⁶ מתוך מענה ממשרד הפנים לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 29.05.2023.

כן נקבע כי משרדי הממשלה המנויים לעיל יהיו חברים בוועדת ההיגוי של מרכזי החוסן ויעבירו את השתתפותם בהפעלת מרכזי החוסן לתקציב משרד הבריאות לא יאוחר מיום 30.4.2021 ו-30.4.2022 בהתאמה, למעט סכום של 625 אלש"ח מהתקציב בסך 1.2 מיליון ש"ח המיועד מתקציב משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שיועבר ישירות למרכזי החוסן, בכל אחת מהשנים.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה. עם זאת, ניתן לראות מהחלטת ממשלה 1817 מאוגוסט 2022, כי תקציב זהה יוקצה למרכזי החוסן במועצות המצויינות בהחלטה 566 לצורך המשך פעילותם בשנת 2023. מכך ניתן להסיק שהתקציב הוקצה כסדרו בשנים 2021-2022.²⁷ כמו כן, בשנת 2022 הוקם מרכז חוסן נוסף בעוטף עזה, הממוקם בעיר נתיבות ומשרת גם את העיר אופקים והמועצות האזוריות בני שמעון ומרחבים.²⁸ על פי האתר של עיריית נתיבות ושל מועצה אזורית מרחבים, נראה ששירותי מרכז החוסן מוצעים לתושבים ועמדו לרשותם בעת מבצע "מגן וחץ".²⁹ בשנת 2021 משרד הרווחה הקצה 688 אלש"ח ברוטו. 136 אלש"ח לא מומשו על ידי הרשויות המקומיות. בשנת 2022 הוקצו 688 אלש"ח ברוטו - הרשויות הגישו תכניות עבודה למחוז והתכניות מבוצעות.³⁰

ב. על משרד הבריאות להקים צוות בין-משרדי שיכלול את חברי וועדת ההיגוי של מרכזי החוסן, נציגי משרד החינוך, משרד הביטחון וצה"ל, נציגי אקדמיה ונציגי מרכזי החוסן, להתמודדות עם ההשלכות של הגיוס לצה"ל על נוער בעוטף עזה, וגיבוש תכנית טיפולית מותאמת שתאפשר להם גיוס ושירות סדיר בצה"ל.

סטטוס: לא יושם.

חשוב לציין שלא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה.

11. בריאות

א. אחריות משרד הבריאות להקצות תוספת תקציב למערך רפואת החירום ביישובי עוטף עזה בסך כולל של 7.5 מלש"ח בפריסה שווה על השנים 2021-2022 (3.75 מלש"ח בשנה) באמצעות הצבת שתי ניידות טיפול נמרץ (נט"ן) בשדרות שיתנו מענה גם במועצה האזורית שער הנגב; הצבת נט"ן במ.א. אשכול; תקצוב חלקה של מועצה אזורית שדות נגב בהפעלת שירותי הנט"ן בשטחה; השתתפות בהפעלת מוקד רפואי לילי בעיר שדרות בהתאם לנוהל המקובל ותמיכה באיתנות הנפשית ביישובי העוטף.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה.

ב. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יקצה 0.5 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2021-2022 לטובת הפעלת המוקד הרפואי בעיר שדרות.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, ביום 24.01.2022 הועברה הרשאה תקציבית ע"ס 1 מלש"ח עבור הפעלת מוקד רפואי בשדרות.³¹

27. מתוך החלטת ממשלה 1817 מיום 14.08.2022.

28. מתוך החלטת ממשלה 906 מיום 02.01.2022, וכן מתוך לשון החלטה 1817.

29. מתוך פרסומים באתרי האינטרנט של עיריית נתיבות ושל מועצה אזורית מרחבים.

30. מתוך מענה משרד הרווחה לפניית המרכז להעצמת האזרח מתאריך 12.07.2022.

31. מתוך מענה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 20.3.2022.

ג. על משרד הבריאות לתעדף את מרכזי התפתחות הילד ביישובי עוטף עזה כחלק מתעדוף יישובי הפריפריה, בהתאם למבחני התמיכה שמקדם המשרד בנושא זה.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה.

ד. להתניע עבודת מטה לבחינה וקידום מוקד רפואי מתקדם בעיר שדרות אשר יספק טיפול רפואי לתושבי שדרות ויישובי העוטף. עבודת המטה תחת אחריות משרד הבריאות אשר תבחן את האפשרות לקידום מוקד רפואי מתקדם בשיתוף בית חולים כללי או באופן הפעלה אחר הנהוג במערכת הבריאות.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה.

ה. הוטל על משרד הבריאות להשתתף בהקמת מרכז חוסן ממוגן במועצה האזורית שדות נגב במימון של 1.2 מלש"ח ובמועצה האזורית חוף אשקלון במימון של 1.2 מלש"ח בשנים 2021-2022.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה.

ו. על משרד הבריאות להשתתף בתקצוב הקמת 2 תחנות לבריאות המשפחה (טיפת חלב) ממוגנות בעיר שדרות אשר ישרתו את תושבי העיר ויישובי העוטף במימון של 4 מלש"ח בשנים 2021-2022. משרד הבריאות יהיה אחראי להפעלת טיפות החלב בעיר שדרות בין אם באמצעותו ובין אם באמצעות קופת חולים. שיטת ההפעלה תסוכם על ידי המשרד.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה ממשרד הבריאות לגבי סעיף זה.

12. רווחה

א. על משרד הרווחה והביטחון החברתי לתגבר את הפעילות הקהילתית לאוכלוסיות רווחה ביישובי עוטף עזה בשנים 2021-2022, בהיקף של 500 אלש"ח, מתקציבו, בכל אחת מהשנים.

סטטוס: יושם חלקית.

בשנת 2021 הוקצו 400 אלש"ח תוך מחויבות לכיסוי מלא במהלך השנה. בפועל, ניצלו הרשויות 360 אלש"ח.³² כמו כן, בהתאם לניצול התקציבי, בשנת 2022 הוקצו בסה"כ 413,691 ₪ לטובת חיזוק החוסן וקהילתיות ביישובי העוטף. בתחילת השנה הוקצו 400,000 ₪, ובהתאם לביצוע המשרד נוספו 13,000 ₪ בסוף השנה. מאחר והניצול התקציבי היה נמוך מ-500,000 ₪ המשרד לא הקצה את כל הסכום. התקציב נוצל לטובת סדנאות חוסן ביישובים, פעילויות להגברת הלכידות החברתית, סדנאות למנהיגויות היישובים וכדו'.³³

ב. להחלטה קבע כי משרד העבודה והרווחה יתגבר פעילות בתחום הרווחה ביישובי עוטף עזה, לרבות תכניות לאוכלוסיית נוער וצעירים, בשנים 2021-2022, בהיקף כולל של 9.5 מלש"ח. סכום זה יעמוד לרשות הרשויות במימון מלא של המדינה. משרד העבודה והרווחה יקבע את הקריטריונים להקצאת סכום

32. מתוך מענה משרד הרווחה לפניית המרכז להעצמת האזרח מתאריך 12.07.2022.

33. מתוך מענה נוסף ממשרד הרווחה לפניית המרכז להעצמת האזרח מתאריך 23.04.2023.

זה. לצורך כך יקצה משרד העבודה והרווחה 4.5 מלש"ח ומשרד האוצר יעביר למשרד העבודה והרווחה תקציב תוספתי ייעודי בסך של 5 מלש"ח בשנים 2021-2022.

סטטוס: יושם.

בשנת 2021, הוקצה התקציב על סך 4.75 מלש"ח לרשויות במהלך השנה. בתחילת השנה אושרו תכניות בגובה התקציב, והניצול עמד על 4.3 מלש"ח. בשנת 2022 אושרו תכניות בגובה התקציב והועברה התחייבות המשרד לכיסוי התקציב עפ"י החלטת הממשלה. אופן הכנת התכניות כולל מיפוי של הרשויות עפ"י הצרכים הייחודיים של כל רשות בדגש על הצרכים העקבות מצבי החירום הנשנים. התכניות שאושרו מגוונות בכלל תחומי השירות של המשרד: תכניות לאזרחים ותיקים, בדגש על הפגת בדידות, תכניות להגברת החוסן הקהילתי, תכניות לנוער וצעירים, בעיקר לנוער על קצה הרצף, תכניות לעובדים, לרבות הכשרות ייעודיות בתחום החוסן החברתי, תכניות קבוצתיות בתחום המוגבלויות ועוד.³⁴ כמו כן, באותה שנה הועברו הועברו 4,510,144 ש"ח ונוצל 95% מהתקציב. התקציב נוצל לטובת פעולות במגוון תחומים שונים: חיזוק מעטפת החוסן המשפחתי ומניעת אלימות, הערכות לחירום והכשרות לצוותי צח"י ומתנדבים ביישובים, טיפוליים רגשיים, הגברת חוסן בקרב משפחות עם צרכים מיוחדים, העשרה וטיפול לנוער, מוגנות מינית, סיוע חומרי למשפחות וכדו'.³⁵

ג. להפעיל מיגון מרכזי יום הפועלים כמסגרות יומיות לאוכלוסיות שונות ביישובי עוטף עזה, בהיקף תקציבי שלא יפחת מ-30% מסך התקציב שיעמוד לרשות המשרד בתחום זה בשנים 2021-2022. סעיף זה תחת אחריות משרד הרווחה והביטחון החברתי.

סטטוס: יושם חלקית.

הוקצו תקציבים מהמשרד, אך הם מומשו חלקית בלבד – המשרד הקצה לחמש רשויות כ-18.5 מלש"ח ויתרה לניצול הינה כ-6.4 מלש"ח. למועצה אזורית אשכול הוקצו כ-6.6 מלש"ח, מתוכם נולצו כ-4.7 מלש"ח; לשדרות הוקצו כ-2 מלש"ח, מתוכם נולצו כ-1.3 מלש"ח; למועצה האזורית חוף אשקלון הוקצו כ-1.3 מלש"ח, מתוכם נולצו כ-82 אלש"ח; למועצה האזורית שדות נגב הוקצו כ-4.8 מלש"ח, מתוכם נולצו כ-3.2 מלש"ח; למועצה האזורית שער הנגב הוקצו כ-3.7 מלש"ח, מתוכם נולצו כ-2.8 מלש"ח.³⁶

13. זרוע העבודה והכלכלה (מעונות יום)

א. להחלטה קבע כי בהמשך להחלטות ממשלה מס' 453 מיום 21.6.2009, מס' 4328 מיום 2.12.2018 ומס' 3469 מיום 25.1.2018, בשנות הלימודים תשפ"ב ותשפ"ג תינתן למתגוררים ביישובי עוטף עזה דרגת סבסוד 3 (בהתאם ללוח תשלומי ההורים המפורסם על ידי הממונה על זרוע העבודה במשרד העבודה והרווחה) מבלי לבדוק את שיעור ההכנסה לנפש. הטבה זו תינתן בכפוף לעמידת ההורה או ההורים בכל יתר התנאים הקבועים במבחן התמיכה, המפורסם על ידי המשרד.

סטטוס: יושם.

במסגרת שנת הלימודים תשפ"ב ניתנה דרגה זו ל-2,306 ילדים המתגוררים ביישובי עוטף עזה, בתקציב כולל של כ-36,608,967. סך הבקשות שהוגשו לשנה זו (מכל הארץ ולא רק עוטף עזה) לסבסוד עמד על כ-100 אלף ילדים. כמו כן, בשנת הלימודים תשפ"ג 2,112 ילדים המתגוררים ביישובי עוטף עזה, בתקציב כולל של 17,594,816 ש"ח. עם זאת, חשוב לציין כי הנתונים לא סופיים.³⁷

34. מתוך מענה משרד הרווחה לפניית המרכז להעצמת האזרח מתאריך 12.07.2022.

35. מתוך מענה משרד הרווחה לפניית המרכז להעצמת האזרח מתאריך 23.04.2023.

36. מתוך מענה משרד הרווחה לפניית המרכז להעצמת האזרח מתאריך 12.07.2022.

37. מתוך מענה זרוע העבודה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 3 במאי 2023.

ב. להחלטה קבע כי משרד העבודה והרווחה יעניק קדימות לבינוי מעונות יום ביישובי עוטף עזה, בשנים 2021-2022, בכפוף לחלוקת התקציב למגזרים ייעודיים כפי שתיקבע בהוראת מנכ"ל לתקצוב רשויות מקומיות לבינוי מעונות יום.

סטטוס: יושם.

ניתנה קדימות בתקציב לבינוי מעונות יום ביישובי עוטף עזה, פורסם נוהל בשנת 2019, אשר הוארך גם בשנת 2020 ועד אוגוסט 2021. בהתאם להחלטת הממשלה מס' 133 מילי 2021 עברה האחריות על מעונות יום למשרד החינוך, לרבות בינוי, אחריות פדגוגית, רישוי ופיקוח.³⁸ בהמשך לכך, נמסר כי הקדימות ניתנה בהתאם להחלטת הממשלה, גם בשנת 2022. משרד החינוך בתהליך יישום של בניית מעונות היום בהתאם להחלטת הממשלה.³⁹

כמו כן, מתוך שיחה עם גורמים מ.מ.א. אשכול, עלה כי נדרשים 9 מעונות יום והקדימות לבניית המעונות אכן מאוד מסייעת בכך. יחד עם זאת, ישנו פער של 1.3 מלש"ח עקב צורך במיגון המעונות. כלומר, נדרש יותר תקציב בפועל עקב העובדה שמיגון מעונות מצריך עלות גבוהה יותר.⁴⁰

14. ביטחון הפנים והביטחון קהילתי

א. סעיף זה קבע כי לטובת המשך אבטחת מוסדות החינוך ביישובי עוטף עזה, ימשיך המשרד לביטחון הפנים, באמצעות משטרת ישראל, להקצות תקן אבטחה נידת אחד, אשר יספק מענה אבטחתי לגני ילדים, בהתאם להנחיות משטרת ישראל, לכל אחת מארבע המועצות האזוריות שער הנגב, שדות נגב, אשכול וחוף אשקלון, וכן ימשיך להקצות 2 תקני אבטחה נידת אשר יספקו מענה אבטחתי לגני ילדים בעיר שדרות. לצורך כך יקצה המשרד לביטחון הפנים עד 2.04 מלש"ח בשנים 2021-2022.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, סעיף זה יושם במלואו.⁴¹

ב. המשרד לביטחון הפנים יגדיל את היקף השתתפותו במימון פקחים ביחידת הפיקוח העירוני הייעודית הפועלת במערך האכיפה העירוני ("השיטור העירוני") בשדרות, כך שישתתף במימון של עד 90% ממצבת הפקחים הפועלים במערך האכיפה העירוני, בהיקף מקסימלי שיקבע המשרד לביטחון הפנים ובהתאם למצבת הפקחים בפועל ולכללים שיקבע בנושא.

ככל שבתקופת תוקפה של החלטה זו יפעלו מערכי אכיפה עירוניים ("שיטור עירוני/מועצתי") ברשויות מקומיות נוספות שבתחומן נמצאים יישובי עוטף עזה, כהגדרתם בהחלטה זו, יבחן המשרד לביטחון הפנים אפשרות להגדלת השתתפותו במימון הפקחים שיפעלו במערכי האכיפה בתחומן, בהתאם לכללים שיקבע בנושא ובכפוף לתקציב שיוקצה לנושא.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, סעיף זה יושם במלואו.⁴²

כמו כן, על פי סקירה של מרכז המידע והמחקר של הכנסת בנושא, בהתאם להחלטה הוגדלה מסגרת השתתפות המשרד לביטחון לאומי במימון פקחים מסייעים בשיעור של עד 90% בשדרות. הגדלה זו היא

38. מתוך מענה זרוע העבודה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 26 במאי 2022.

39. מתוך מענה משרד החינוך לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 9 במאי 2023.

40. מתוך שיחה עם גורמים מ.מ.א. אשכול מתאריך 22.05.2023.

41. מתוך מענה המשרד לביטחון לאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 4 באפריל 2022.

42. מתוך מענה המשרד לביטחון לאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 4 באפריל 2022.

לתקופת זמן מוגדרת – עד סוף שנת 2022. עוד עולה מתוך הסקירה כי אחוז איוש התקנים ביחידת השיטור העירוני בשדרות עומד על 85%, 17 מתוך 20 מתקנים (ישנו חוסר של 3 שוטרים מתוך 13 במערך ואיוש מלא של 7 פקחים מסייעים). אחוז האירועים שטופלו על ידי השיטור העירוני בינוני ביחס לכלל מערכי השיטור העירוני הפועלים בישראל, כ-41% בשנת 2021 וכ-40% בשנת 2022. מתוך סיכום הביקורת של משטרת ישראל והמשרד לביטחון לאומי על תפקוד יחידות השיטור העירוני עולה כי היחידה בשדרות מדורגת גבוהה יחסית ליחידות האחרות בישראל, עם ציון של 77 בשנת 2021 ו-100 בשנת 2022.⁴³

ג. להחלטה קבע כי במסגרת השלב הראשון ליישום המודל הניסיוני לפי החלטת ממשלה מס' 4389 (מערכי אכיפה עירוניים במודל מותאם למועצות אזוריות), יפעל המשרד להכללת מועצה אזורית אחת לפחות מבין המועצות האזוריות שבתחומן נמצאים יישובי עוטף עזה כהגדרתם בהחלטה זו, העומדות בתנאים ובתבחינים שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 4389, ובהתאם לציון ה"צורך" של המועצות האזוריות כמשמעותן בהחלטה האמורה, והכול בכפוף להוראות החוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011 ולתקציב המוקצה לנושא.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, במסגרת יישום סעיף זה, מוקם בימים אלו מערך האכיפה העירוני בשדות נגב, כאשר היקף ההשתתפות של המשרד לביטחון הפנים במימון הפקחים הוגדל ל-90%.⁴⁴

כמו כן, על פי סקירה של מרכז המידע והמחקר של הכנסת בנושא, המועצה האזורית שדות נגב נכללה כאחת מתוך שש המועצות האזוריות שצורפו לפיילוט בדצמבר 2021 והמודל מיושם בה בפועל. עוד עולה מתוך הסקירה כי אחוז איוש התקנים ביחידת השיטור המועצתי בשדות נגב עומד על 90%, 10 מתוך 11 מתקנים (ישנו חוסר של פקח מסייע אחד ואיוש מלא של 7 שוטרים). מאחר שהמועצות האזוריות הצטרפו לתוכנית רק לאחרונה, אין עדיין נתוני ביצוע לגבי היחידה בשדות נגב. עם זאת, נציין כי על פי הסקירה, עלתה טענה מראשי המועצות האזוריות כי הצבת שוטרי מג"ב במקום השוטרים הסדירים ביחידות העירוניות, כחלק מהמודל המועצתי המיוחד, העלתה מספר אתגרים. בין היתר הוזכרו תחלופה התכופה של שוטרי מג"ב, היעדר הכשרה לטיפול בעבירות הנוגעות לאיכות חיים ועדיפות נמוכה שייחסו לפעולות השיטור המועצתי מפקדי מג"ב האזוריים.⁴⁵

15. על המשרד לחיזוק ולקידום קהילתי באמצעות הרשות למאבק באליומות, בסמים ובאלכוהול במשרד, ימשיך להפעיל בשנים 2021-2022, את התכנית לחיזוק הביטחון האישי ביישובי עוטף עזה, בסך כולל של 9.3 מלש"ח מתקציבו, באופן הבא:

א. השתתפות בשיעור של 90% במימון הפעלת המוקד הרואה בשדרות (השתתפות במימון מוקדנים) בהיקף של עד 1.44 מלש"ח לשנים 2021-2022.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו (המשרד לביטחון לאומי), הועברו 324,073 ש"ח בשנת 2021 ו-720 אלש"ח בשנת 2022 עבור הפעלת המוקד הרואה בעיר שדרות. נתונים עבור ביצוע בפועל של התשלום בשנת 2022 טרם התגבשו באופן סופי.⁴⁶

43. מתוך סקירה של מרכז המידע והמחקר של הכנסת מתאריך ה-21 ביוני, 2023 – "יישום תוכנית השיטור העירוני והמועצתי – מסמך עדכון".

44. מתוך מענה המשרד לביטחון לאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 4 באפריל 2022.

45. מתוך סקירה של מרכז המידע והמחקר של הכנסת מתאריך ה-21 ביוני, 2023 – "יישום תוכנית השיטור העירוני והמועצתי – מסמך עדכון".

46. מתוך מענה המשרד לביטחון לאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 17.05.23.

ב. הרחבת התוכניות למניעת אלימות בהסעות ביישובי עוטף עזה, בסך כולל של עד 1.5 מלש"ח בשנים 2021-2022. התקציב יוקצה בחלוקה שווה בין רשויות ההחלטה שבתחומן נמצאים יישובי עוטף עזה בהתאם לכללים שיקבע המשרד לחיזוק ולקידום קהילתי וללא השתתפות עצמית מצדן.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, עבור מדריכי מוגנות כחלק מהרחבת התוכניות למניעת אלימות בהסעות ביישובי עוטף עזה הוקצו סה"כ כ-1.3 מלש"ח אשר חולקו באופן הבא:

- מ.א חוף אשקלון קיבלה 101,273 ש"ח בשנת 2021 ו-150 אלש"ח בשנת 2022.
- מ.א שער הנגב קיבלה 101,273 ש"ח בשנת 2021 ו-250 אלש"ח בשנת 2022.
- מ.א אשכול קיבלה 101,273 ש"ח בשנת 2021 ו-150 אלש"ח בשנת 2022.
- מ.א שדות נגב קיבלה 101,273 ש"ח בשנת 2021 ו-150 אלש"ח בשנת 2022.

יש לציין כי התשלומים עבור שנת 2021 בוצעו בפועל, אך עבור שנת 2022 נתוני הביצוע אינם סופיים.⁴⁷

ג. השתתפות במימון רכישת אמצעים טכנולוגיים ומרכיבי ביטחון ביישובי עוטף עזה בסך כולל של 6.36 מלש"ח ממקורות המשרד בשנים 2021-2022, בהתאם לחלוקה השנתית שלהלן שנקבעה ע"פ מודל שגובש במשרד: למועצה האזורית אשכול - 650 אלש"ח; למועצה האזורית חוף אשקלון - עד 400 אלש"ח; למועצה האזורית שדות נגב - עד 550 אלש"ח; למועצה האזורית שער הנגב - עד 400 אלש"ח, ו-1.18 מלש"ח לשרות.

התכנית המפורטת בסעיף זה תיושם בהתאם לכללים שיקבע המשרד לחיזוק ולקידום קהילתי, לרבות האפשרות להסיט עד 25% בין רכיבי התכנית בכל רשות מקומית במסגרת התקציב המוקצה לה. רשויות ההחלטה לא תחוייבנה לשאת בהשתתפות עצמית לתקצוב המרכיבים כאמור.

סטטוס: יושם חלקית.

לפי מענה המשרד לפנייתנו מחודש מאי 2023, עבור הקמה ותחזוק של מערכים טכנולוגיים, הוקצו בשנת 2022 סה"כ כ-3 מלש"ח אשר חולקו באופן הבא:

- 650 אלש"ח ל.מ.א אשכול.
- 400 אלש"ח ל.מ.א חוף אשקלון.
- 550 אלש"ח ל.מ.א שדות נגב.
- 1.114 ש"ח לעיריית שדרות.
- 300 אלש"ח ל.מ.א שער הנגב.

יחד עם זאת, המשרד מדווח כי מומשו בפועל 1,489,225 ש"ח בשנת 2022 עבור כלל תתי הסעיפים של סעיף 15. חשוב להדגיש כי תהליך הדיווח לשנת 2022 טרם הסתיים, לפיכך נתוני הביצוע אינם סופיים ומתעדכנים כל הזמן. בנוסף לכך, לאור המורכבות הקיימת במימוש תקציבי טכנולוגיות הוא ניתן לביצוע במשך שנתיים. לפיכך, תוקף הביצוע של תקציבי הקמה ותחזוקה של מערכים טכנולוגיים הינו עד סוף שנת 2023.⁴⁸

47. מתוך מענה המשרד לביטחון לאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 17.05.23.

48. מתוך מענה המשרד לביטחון לאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 17.05.23.

16. פעילויות חינוך בלתי פורמלי

א. להחלטה קבע כי משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה יקצה 9 מלש"ח מתקציבו לפעילויות חינוך בלתי פורמלי ביישובי עוטף עזה בשנים 2021-2022 וכן עד לתום שנת הלימודים התשפ"ג בכפוף לתכנית עבודה שיגבש המשרד בתוך 60 יום לרבות על ידי תיקון מבחני התמיכה של המשרד.

סטטוס: יושם.

ישנן מספר תקנות תמיכה שפועלות בתקציב של החלטת הממשלה לחיזוק הפעילות - חברה להגנת הטבע, מדרשות, תרבות יהודית, גרעינים תורניים. הפעימה הראשונה על סך של 2.843 מלש"ח הוקצתה לרשויות העוטף והתקציב נמצא בעיצומו של ביצוע. פורסם קול קורא בסך 3.6 מלש"ח לשדות נגב ולשרדות, התקציב שורייך, טרם נשלח דו"ח ביצוע סופי, ניתנה מקדמה של 360 אלש"ח לכל רשות.⁴⁹ בהמשך לכך, במאי 2023 דיווח משרד החינוך כי התקציב הועבר עפ"י החלטת הממשלה, וכי מנהל הנוער גיבש תוכנית עבודה בהתאם להגדרות הסעיף.⁵⁰

17. החברה למתנ"סים

על משרד החינוך להפעיל במסגרת התקשרותו הקיימת עם החברה למתנ"סים כזרוע ביצוע את כל התכניות הרלוונטיות ברשויות העוטף, בתיאום עם הרשויות המקומיות.

סטטוס: יושם.

ישנה התקשרות עם החברה למתנ"סים לחוג לכל ילד בעוטף עזה, בסך של 1.8 מלש"ח לכל שנה - סה"כ 3.6 מלש"ח ל-21 ו-22. התוכנית החלה 1.2.2022. הרשויות שלוקחות חלק הן - שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב, שדרות, מועצה אזורית אשכול.⁵¹

18. מכללת ספיר

א. הממשלה רושמת לפנייה כי במסגרת התכנית להקמת מעונות סטודנטים במוסדות המתוקצבים ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב (להלן - הות"ת), החליטה ות"ת ביום 27.11.2019 על תקצוב להקמת מעונות סטודנטים עבור המכללה האקדמית ספיר בשיתוף עיריית שדרות, במסגרתה הוקצו 7.5 מלש"ח לטובת בינוי מעונות עבור סטודנטים של המכללה האקדמית ספיר. בפועל המוסד בנה 98 מיטות אשר אוכלסו באוקטובר 2021 ועל כן בהתאם לדו"ח ביצוע הסופי המוסד קיבל עוד 1.44 מיליון ש"ח ובסה"כ 2.94 מיליון ש"ח.

סטטוס: יושם חלקית.

מתוך 7.5 מיליון ש"ח, אושרו 3 מיליון ש"ח עבור שלב ב' בפרויקט שנבנה בשיתוף עם עיריית שדרות, היתרה בסך 4.5 מיליון ש"ח שוריינו למכללה להרחבת המעונות בפרויקט במסגרת התכנית הרב שנתית (כולל תשפ"א-תשפ"ב). בהקשר זה יצוין כי בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1964, הוקצו מקורות מימון נוספים עבור הפרויקט ממשרדי ממשלה נוספים. חשוב להדגיש כי טרם התקבלה בקשה מהמוסד להרחבת הבנייה בהתאם להעמדת מקורות מימון נוספים.⁵²

ב. הממשלה רושמת לפנייה את החלטת הות"ת מיום 5.8.2020, לפיה לאור המצב הביטחוני באזור שדרות ועוטף עזה וברוח החלטות הממשלה על התכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשרדות וביישובי עוטף רצועת

49. מתוך מענה משרד החינוך לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25.04.2022

50. מתוך מענה משרד החינוך לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 09.05.2023

51. מתוך מענה משרד החינוך לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25.04.2022

52. מתוך מענה המל"ג ות"ת לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 15.08.2023

עזה לשנים 2019-2020, יינתן תקציב סיוע למכללה האקדמית ספיר לשנה"ל תשפ"א על סך 1.689 מיליון ש. החלטה זו הינה בהמשך להחלטת ות"ת מיום 31.07.2019 על תקצוב סיוע בנושא לשנים תשע"ט ותש"ף. כמו כן, הממשלה פונה לות"ת בבקשה לבחון את האפשרות להמשיך מתן סיוע זה בשנים הבאות.

סטטוס: יושם חלקית.

בשנת הלימודים תשפ"א ניתן סיוע למכללה האקדמית ספיר לאור הירידה שחלה בהיקף הסטודנטים הלומדים בשנה א' במוסד עקב מבצע צוק איתן. שנת תשפ"א היתה השנה האחרונה בה ניתן הסיוע. בשנת הלימודים תשפ"ב לא ניתן סיוע לאור הגידול במספרי הסטודנטים במוסד.⁵³ כמו כן, לאור אותו גידול מספרי, ות"ת החליטה שאין הצדקה להמשיך את רשת הביטחון. מעבר לכך וכפי שהובהר להנהלת המוסד ע"י הצוות המקצועי בות"ת, מתן רשת בטחון, שהיא למעשה תקצוב שלא כנגד תפוקות המוסד בהתאם למודלים של ות"ת, אינו יכולה להמשיך להוות פתרון תקציבי למוסד למשך זמן רב וכי על המוסד לבצע את ההתאמות הנדרשות. המוסד החל בתהליך התאמת היקף הוצאות המוסד להכנסותיו כך שיאפשר למוסד יכולת קיום עצמאית לטווח ארוך במציאות הקיימת.⁵⁴

ג. על מכללת ספיר לבחון עם הות"ת פתיחת תכניות לימודים אקדמיות בתחום ההנדסה, מעבר לתכניות שאושרו לפתיחה בתכנית הרב שנתית הנוכחית תשע"ז-תשפ"ב.

סטטוס: יושם חלקית.

המל"ג והות"ת מתכננים ומגבשים את התכנית הרב שנתית הבאה של מערכת ההשכלה הגבוהה לשנים תשפ"ג-תשפ"ח. תכנית הפיתוח האקדמית של המכללה האקדמית ספיר לתכנית הרב שנתית הקרובה הוגשה לוועדה לתכנון ולתקצוב ונמצאת בבדיקה. לאחר שיתקבלו כלל ההצעות לתכניות הלימודים החדשות מכל המוסדות להשכלה גבוהה, הוועדה לתכנון ולתקצוב תדון בכלל ההצעות, לרבות בהצעתה של המכללה האקדמית ספיר, תוך התייחסות למכלול השיקולים התכנוניים ובכללם: שיקולים גיאוגרפיים, תקציביים, אקדמיים וכו'. חשוב לציין כי טרם נעשתה בחינה ממוקדת לפתוח תכניות לימודים אקדמיות בתחום ההנדסה במכללה האקדמית ספיר.⁵⁵

על פי אתר מכללת ספיר, נכון לעת זו אין תוכנית ללימודי הנדסה במכללה, אלא אפשרות של אפיק מעבר ללימודי הנדסה באוניברסיטת בן גוריון ובאוניברסיטאות אחרות.⁵⁶

ד. על הות"ת לבחון אפשרות לביצוע דיפרנציאציה גיאוגרפית במסגרת הניקוד בקרן הסיוע לסטודנטים עבור סטודנטים המתגוררים ביישובי עוטף עזה ו/או לסטודנטים הלומדים במוסדות הנמצאים ביישובי עוטף עזה.

סטטוס: יושם חלקית.

בקריטריונים המעודכנים של קרן הסיוע ניתן משקל גם לאשכול חברתי כלכלי ממנו מגיע הסטודנט וגם לאזור עדיפות ממנו מגיע הסטודנט או ממוקם המוסד. עם זאת, חשוב להדגיש כי באמות המידה אין התייחסות ממוקדת ליישובי עוטף עזה.⁵⁷

53. מתוך מענה המל"ג ות"ת לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 12.05.2022

54. מתוך מענה המל"ג ות"ת לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 15.08.2023

55. מתוך מענה המל"ג ות"ת לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 12.05.2022

56. מתוך אתר מכללת ספיר.

57. מתוך מענה המל"ג ות"ת לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 12.05.2022

19. חינוך לא פורמלי

א. על משרד החינוך לתגבר פעילויות חינוכיות ביישובי עוטף עזה, בהיקף כולל של 4.06 מלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022, בפריסה שווה עבור שנות הלימודים תשפ"ב-תשפ"ג.

סטטוס: יושים.

על פי מענה שהתקבל ממשרד החינוך, הוקצה תקציב של 4 מלש"ח עבור השנים 2021-2022 בחלוקה להלן – 3.5 מלש"ח עבור תקנת תמיכה תרבות יהודית, 2 מלש"ח עבור תקנת תמיכה טבע אתגרים וסביבה, 2 מלש"ח עבור מדרשות ליהדות וללימודי ארץ ישראל, 500 אלש"ח עבור תקצוב לרשויות בפעילות של ערך כדרך, 500 אלש"ח עבור תקנת תמיכה גרעינים תורניים, 500 אלש"ח עבור מבחן תמיכה במרכזים להעמקת החינוך היהודי.⁵⁸ בהמשך לכך, במאי 2023, דיווח לנו המשרד כי ניצול התקציב עומד על כ-87%. על יתרת התקציב הועברו דוחות ביצוע הנמצאים עדיין בבדיקה. לגבי שנת תשפ"ג, הרשויות נמצאות בתהליך יישום התקציב.⁵⁹

ב. להחלטה קבע כי משרד החינוך יפעיל ברשויות עוטף עזה את תכנית "חוג לכל ילד", בסך כולל של 3.6 מלש"ח מתקציבו בשנים תשפ"ב-תשפ"ג.

סטטוס: יושים.

מתשובת משרד החינוך לפנייתנו, ישנה התקשרות עם החברה למתנסים המפעילה את תוכנית "חוג לכל ילד" בעוטף עזה, בסך של 1.8 מלש"ח לכל שנה – סה"כ 3.6 מלש"ח ל-21 ו-22 התוכנית החלה בתאריך 1.2.2022. הרשויות שלוקחות חלק הן – שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב, שדרות, אשכול.⁶⁰

20. פעילות בית ספרית

משרד החינוך יתגבר מתקציבו בשנים 2021-2022, פעילויות בית ספריות בעוטף עזה בהיקף כולל של 13 מלש"ח בפריסה שווה עבור שנות הלימודים תשפ"ב, תשפ"ג. תקצוב הפעילויות יהיה בכפוף לפיקוח של משרד החינוך על תכניות פעילויות בית ספריות שיובאו לאישורו. לצורך כך יקצה משרד החינוך מתקציבו 11 מלש"ח ומשרד האוצר יעביר למשרד החינוך תקציב תוספתי ייעודי בסך 2 מלש"ח בפריסה שווה על פני שנות הלימודים תשפ"ב-תשפ"ג. תקציב שלא ימומש בשנת הלימודים תשפ"ב יועבר לשנת הלימודים הבאה.

סטטוס: יושים.

על פי מענה משרד החינוך, התקציב מתייחס לשנים תשפ"ב-תשפ"ג. בשנת הלימודים תשפ"ב – התקציב הוקצה לרשויות העוטף כאמור בהחלטת הממשלה. ניצול התקציב עומד על כ-82%. על יתרת התקציב הועברו דוחות ביצוע הנמצאים עדיין בבדיקה. לגבי שנת תשפ"ג, הרשויות נמצאות בתהליך יישום התקציב. במשרד ממתינים לדוחות ביצוע מאת הרשויות.⁶¹

58. מתוך מענה של חה"כ נירה שפק לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 03.05.2022

59. מתוך מענה משרד החינוך לפניית המרכז להעצמת האזרח ממאי 2023,

60. מתוך מענה של חה"כ נירה שפק לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 03.05.2022

61. מתוך מענה משרד החינוך לפניית המרכז להעצמת האזרח ממאי 2023.

21. שיפול רגשי לילדים

א. להחלטה קבע כי משרד החינוך יתקצב שעות שיפול וייעוץ רגשי לילדים ולצוותי הוראה ביישובי עוטף עזה, בהיקף תקציבי של 25 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2021-2022, עבור שנות הלימודים תשפ"ב ותשפ"ג. לצורך כך יקצה משרד החינוך 13 מלש"ח מתקציבו (6.5 מלש"ח בשנה) ומשרד האוצר יעביר למשרד החינוך תקציב תוספתי ייעודי בסך 12 מלש"ח (6 מלש"ח בשנה) בשנים 2021-2022.

סטטוס: יושם.

על פי המענה ממשרד החינוך, הוקצו 28.1 מלש"ח בשנים 2021-2022, כאשר הוקצו 14.3 מלש"ח בשנת 2021 עבור שעות ייעוץ ושיפול, ימי הדרכה ושעות הדרכה לפסיכולוגים. בנוסף, הוקצו 13.8 מלש"ח בשנת 2022 עבור אותם נושאים.⁶²

ב. להחלטה קבע כי משרד החינוך יקצה מתקציבו בשנים 2021-2022, עבור שנות הלימודים תשפ"ב-תשפ"ג מוסדות פנימייתיים ביישובי עוטף עזה בהיקף כולל של 2 מלש"ח (1 מלש"ח לכל שנה) ממקורות משרד החינוך עבור תגבור שעות כוח אדם בנוסף לשעות המוקצות לצוות הקיים ולטיפולים רגשיים ונפשיים פרטניים וקבוצתיים עבור התלמידים (800 אלש"ח בשנה); לפעילות הפגתית לתלמידים ולצוותים במוסד (200 אלש"ח בשנה). תקציב שלא ימומש בשנת הלימודים שעבורה הוקצה, יועבר לשנת הלימודים הבאה.

סטטוס: יושם.

על פי המענה ממשרד החינוך, התקציב עבור הפנימיות ביישובי עוטף עזה יתחלק בתקציב עבור סעיפים 17 ו-22 (א) בהחלטה זו.⁶³

ג. להחלטה קבע כי משרד החינוך יקים צוות פנימי לבחינת ההשלכות המצטברות של מצב המתח המתמשך על ההצלחה האקדמית של תלמידי עוטף עזה ויגיש המלצותיו ביחס לבחינתם של תלמידי העוטף בבחינות הבגרות למנכ"ל המשרד.

סטטוס: יושם.

על פי המענה ממשרד החינוך, הוקם צוות במנהל הפדגוגי בהובלת ההנהלה ושותפים בו אגף הבחינות, אגף על יסודי ושפ"י. צוות זה עובד באופן שוטף על הנושאים האמורים.⁶⁴

מוסדות תורניים ושירותי דת

22. שר החינוך יפעל לתיקון מבחני תמיכה באופן שיביא לידי ביטוי העדפת מוסדות תורניים הפועלים ביישובי עוטף עזה, בכפוף להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

סטטוס: יושם.

על פי המענה ממשרד החינוך, תיקון המבחן פורסם להערות הציבור לפני חג הפסח.⁶⁵

במבחני התמיכה המעודכנים שפרסם משרד החינוך מופיע כי בשנת 2022, הניקוד של גרעין (תורני) הממוקם בעוטף עזה יוכפל פי 4 מסך הניקוד שקיבל אותו גרעין על פי שאר הקריטריונים לניקוד.⁶⁶

62. מתוך מענה של חה"כ נירה שפק מתאריך ה-3.5.2022.

63. מתוך מענה של חה"כ נירה שפק מתאריך ה-3.5.2022.

64. מתוך מענה של חה"כ נירה שפק מתאריך ה-3.5.2022.

65. מתוך מענה של חה"כ נירה שפק מתאריך ה-3.5.2022.

66. מתוך "מבחני תמיכה מוסדות תורניים" המופיע באתר משרד החינוך.

א.23. להחלטה קבע כי המשרד לשירותי דת יקצה 3.5% ועד 2.5 מלש"ח מתקציבו הייעודי למבני דת בכל אחת מהשנים 2021-2022 לטובת הקמה ושיפוץ של מבני דת ובתי עלמין בשדרות וביישובי עוטף עזה בהתאם לתוכנית העבודה המשרדית.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, בכל אחת מהשנים 2021-2022 הוקצו 1,400,000 ש"ח מההוויים 3.5% מתקציב המשרד לטובת שיפוץ והקמה של מבני דת ובתי עלמין בשדרות וביישובי עוטף עזה. להלן הפירוט: שדרות – 465,000 ש"ח בשנת 2021 ו-435,000 ש"ח בשנת 2022 לטובת בניית בית כנסת ממוגן כלנית. אשכול – 440,000 ש"ח בשנת 2021 ו-206,130 ש"ח בשנת 2022 לטובת שיפוץ ארבעה בתי כנסת, תכנון מקווה ליישוב כרם, אדריכלות ותכנון למקווה ביישוב עמיעוז והתקנת מסננים לשישה מקוואות. שדות נגב – 465,000 ש"ח בשנת 2021 ו-313,733 ש"ח בשנת 2022 לטובת בניית חדר שהרה בתקומה, הגדלת בית העלמין האזורי, שיפוץ בית הכנסת בשוקדה, שיפוץ מקווה בתושיה ובכפר מימון, חידוש עירובין ביישובים במועצה ושדרוג תאורה לשלושה בתי עלמין. שער הנגב – 30,000 ש"ח בשנת 2021 ו-177,630 ש"ח בשנת 2022 לטובת התקנת מתקן קירוי והצללה מבית העלמין. חוף אשקלון – 267,507 ש"ח בשנת 2022.⁶⁷

ב.23. להחלטה קבע כי על המשרד לשירותי דת לתת עדיפות לתקני רבנים בהתיישבות ליישובי עוטף עזה בכפוף לבחינת הצרכים בשטח ובהתאם לתוכנית העבודה המשרדית.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, הופשר תקן רב ליישובים: שובה, ניצן, שפיר ומבטחים.⁶⁸

24. תרבות וספורט

א. משרד התרבות והספורט יקצה ליישובי עוטף עזה 4.4 מלש"ח מתקציבו בפריסה שווה על פני השנים 2021-2022 לטובת פעילות ספורט כהגדרתה בסל הספורט ופעילות תרבות על פי התקנות הרלוונטיות של משרד התרבות והספורט. 50% מהתקציב יוקצה לפעילות ספורט ו-50% מהתקציב יוקצה לפעילות תרבות. הקצאת התקציב תהיה בהתאם לנוסחת ההקצאה שגובשה במשרד התרבות והספורט. התקציב יועבר בכפוף לעמידה בדרישות המקצועיות של תקנות התמיכה של המשרד ובכפוף לכל דין.

סטטוס: יושם.

על פי מענה של משרד התרבות והספורט למכתבנו, התקציב המצוין בסעיף, בהיקף של 4.4 מלש"ח, מועבר לרשויות בהתאם לעמידה במבחני התמיכה הרלוונטיים לספורט ואלו הרלוונטיים לתרבות. יש לציין שמאחר שהתקציבים נועדו לתמיכה בכלל פעילויות הספורט והתרבות, לא ניתן לשייך אותם לפעילויות ספציפיות.⁶⁹

ב. משרד התרבות והספורט יאפשר לרשויות עוטף עזה בשנת 2021 בניית אולם או מגרש כדורגל ביישובי עוטף עזה במסגרת הזכויות ללא השתתפות עצמית של הרשות המקומית שתבצע את המתקן על פי תיק המוצר, וזאת בתנאי שהרשות תתקצב ממקורותיה את מיגון המתקן לפי כללי המדינה למיגון מבני

67. מתוך מענה של המשרד לשירותי דת מתאריך ה-29.03.2022 ומתאריך ה-9.2.2023.

68. מתוך מענה של המשרד לשירותי דת מתאריך ה-29.03.2022.

69. מתוך מענה של משרד התרבות והספורט מתאריך ה-15.6.2022.

ציבור. הזכאות תהיה לפי מבחני התמיכה של משרד התרבות והספורט בכפוף לעמידה בהוראות מבחני התמיכה ובכפוף לכלל דין.

סטטוס: יושם.

על פי מענה של משרד התרבות והספורט למכתבנו, התקציבים עבור בניית מתקני הספורט והתרבות שוריינו עבור הרשויות ב"הרשאה תקציבית" ומועבר אליהן בהתאם להתקדמות בביצוע. עבור המועצות האזוריות אשכול, שער הנגב וחוף אשקלון שוריינו סכומים של כ-12.6 מלש"ח לכל אחת לבניית אולם ספורט ממוגן.⁷⁰

ג. משרד התרבות והספורט יכול בתכנית המתקנים, באישור שר האוצר, מתן הטבה הכוללת פטור מלא ממאצ'ינג וכן מתן עדיפות בניקוד ליישובי עוטף עזה בגין שנת 2022.

סטטוס: יושם.

על פי מענה של משרד התרבות והספורט למכתבנו, עבור התמיכה שצוינה לעיל עבור בניית אולמות ספורט, הרשויות קיבלו פטור ממאצ'ינג.

25. אתרי מורשת עוטף עזה

הסעיף תוקן באמצעות החלטה 855 וקבע כי משרד ירושלים ומסורת ישראל ירחיב את תכניות השימור והפיתוח של אתרי המורשת והארכיאולוגיה באזור עוטף עזה, בסך של 14.5 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2021-2022. קידום התכניות ייעשה בכפוף לאישורן על ידי ועדת ההיגוי הבין משרדית המלווה את פעילות אגף מורשת במשרד ירושלים ומורשת, בהתאם לתנאים והקריטריונים הנקבעים על ידה ובכפוף לנהלי העבודה של אגף מורשת ולהוראות כל דין.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

26. משרד ההתיישבות

משרד ההתיישבות יקצה לפחות 8% מתקציב פעולות החסיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית, במסגרת תכניות העבודה המאושרות שלה בשנים 2021 ו-2022, לטובת פרויקטים לעידוד הצמיחה הדמוגרפית במועצות האזוריות ביישובי עוטף עזה במסגרת נהלי התמיכה של החסיבה להתיישבות ובכפוף לכלל ההליכים הנדרשים לפי החלטת הממשלה מס' 1998. כמו כן, סעיף 26 אשר נוסף באמצעות החלטה 855, קבע כי משרד התיישבות יבחן בעזרת משאבי המשרד הקיימים הכנת תכנית לסיוע בשנים 2021-2022, לתמיכה בגרעיני התיישבות אשר מסייעים לקהילות עולים ביישובי עוטף עזה.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

יש לציין שמסקירת תוכניות העבודה של החסיבה להתיישבות בשנים 2021 ו-2022, נמצא דגש על תמיכה בפעולות צמיחה דמוגרפית במועצות אזוריות/מקומיות במרחב הכפרי בהיקף של כ-12 מלש"ח. עם זאת, לא מופיע תקציב ייעודי ספציפי למועצות האזוריות בעוטף עזה ולעיר שדרות. כמו כן, מופיעות התייחסויות להחלטות ממשלה אחרות ולפעולות באזורים ויישובים ספציפיים אחרים.⁷¹

70. מתוך מענה של משרד התרבות והספורט מתאריך ה-15.6.2022.

71. מתוך תוכניות העבודה של החסיבה להתיישבות בשנים 2021 ו-2022, כפי שפורסמו לציבור.

27. משרד העלייה והקליטה

א. סעיף זה קבע כי המשרד יקצה עד 1.25 מלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022, לתכניות קליטה בקהילה, לרבות הפעלת אנשי מקצוע דוברי שפות העולים ביישובי עוטף עזה. הקצאת התקציב תיעשה בהתאם למספר העולים החדשים בכל יישוב.

סטטוס: יושר.

על פי מענה ממשרד העלייה והקליטה, התקיימו תוכניות לקליטת עולים בקהילה בעיר שדרות ובמ"א אשכול, כאשר בשאר המועצות לא הוגשה בקשה לתמיכה.

בשנת 2021 תוכניות הקליטה השונות בעיר שדרות קיבלו תמיכה של 1,093,549 ש"ח והניצול התקציבי עמד על 905,817 ש"ח (83% ניצול תקציבי). במ"א אשכול התקבלה תמיכה של 172,180 ש"ח והניצול התקציבי עמד על 122,004 ש"ח (71% ניצול תקציבי). בשנת 2022, התמיכה לתוכנית אלו עמדה על 1,149,458 ש"ח בשרדות ועל 194,046 ש"ח במ"א אשכול. סך הכל, התמיכה לכלל התוכניות לקליטת העולים בעוטף עזה עמדה על 1,265,729 ש"ח בשנת 2021 ועל 1,343,504 ש"ח בשנת 2022. הניצול התקציבי לשנת 2022 עוד לא ידוע נכון לימים אלו.⁷²

כמו כן, התמיכה לתוכניות אלו תלויה במספר מבחנים של משרד העלייה והקליטה לזכאות לעולים חדשים. במענה, המשרד פירט על שישה מבחנים:

- **קליטת עולים בקהילה וקשישים מגיל 62** – על פי מבחן התמיכה, 2,379 עולים נמצאו זכאים לתמיכה. במסגרת מבחן זה הוקצו כ-80 אלש"ח לעיריית שדרות בשנת 2021, אשר מוצו במלואם, וכ-84 אלש"ח בשנת 2022. כמו כן, למועצה אזורית אשכול הוקצו כ-22 אלש"ח, מתוכם מומשו כ-4,500 ש"ח – כ-20%, וכ-44 אלש"ח בשנת 2022.

- **מלווי עולים לקליטת העלייה** – 62 עולים נמצאו זכאים במבחן התמיכה. במסגרת מבחן זה הוקצו כ-150 אלש"ח לעיריית שדרות כ-82%, וכ-150 אלש"ח בשנת 2022. כמו כן, למועצה אזורית אשכול הוקצו כ-150 אלש"ח, מתוכם נוצלו כ-117 אלש"ח – כ-78%, וכ-150 אלש"ח בשנת 2022.

- **הפעלת תוכניות לעולים יוצאי קווקז** – מבחן תמיכה זה תלוי בכך שרשויות מדורגות לפי אשכול פריפריאלי 2015-1 או רשויות שידורגו לפי אשכול חברתי כלכלי 2015, 1-4 בין התאריכים 1.9.1989 ועד 30.11.2021 ובלבד שבתחומן יש למעלה מ-400 איש ובלבד שאחוז יוצאי קווקז ברשות עומד על 1% מכלל האוכלוסייה. במסגרת מבחן זה נמצאו 1,476 עולים זכאים לתמיכה בעיר שדרות והוקצו כ-148 אלש"ח, אשר נוצלו במלואם, ובשנת 2022 הוקצו כ-125 אלש"ח נוספים.

- **מלווי עולים ותכניות חברתיות לבני המנשה** – במבחן התמיכה נדרש שברשות יתגוררו לפחות 70 יוצאי קהילת הודו שקיבלו מעמד של עולה מ-1.1.2003. במסגרת מבחן זה נמצאו 326 עולים הזכאים לתמיכה בעיר שדרות והוקצו לעירייה בשנת 2021 כ-285 אלש"ח, מתוכם נוצלו כ-202 אלש"ח – המהווים כ-71% מהתקציב. בשנת 2022 הוקצו 360 אלש"ח נוספים.

- **ציון יום הניצחון על גרמניה הנאצית** – בדגש על גבורת הלוחמים היהודיים עולי בריה"מ. מבחן תמיכה זה דורש הפעלה של חדר הוקרה והנצחה בתמיכת המשרד לפחות שנה אחת בין השנים 2018-2020 או רשויות אשר יש בהן מעל 1,000 עולים שעלו החל מ-1.9.1989 ועד 30.11.2020, כאשר נמצאו 1,000 עולים הזכאים לתמיכה. במסגרת מבחן זה הוקצו לעיריית שדרות כ-30 אלש"ח, מתוכם נוצלו כ-28 אלש"ח, המהווים כ-94% מהתקציב.

72. מתוך מענה ממשרד העלייה והקליטה לפנייתנו מתאריך 17.07.2023.

• **פרויקט מחוברים לנוער עולה מתגורר** – מבחן זה דורש שיהיו ברשויות לפחות 100 בני נוער עולים וילדי עולים, שיש בהן תופעה של שוטטות והתגודדות ושברשות יתגוררו למעלה מ־5000 תושבים נכון ליום 30.11.2020. בנוסף, אחוז ילדים עולים וילדי עולים ברשות מקרב סך כל הילדים צריך להיות גבוה מ־10%. כמו כן, על אחוז ילדי עולים המוכרים למחלקות לשירותים חברתיים ברשות לעמוד על 15.4%. נדרש גם לוודא כי לא מופעלת ברשות ולא הופעלה בה בשנה הקודמת תכנית בעלת מאפיינים דומים או זהים המתוקצבת על ידי מקורות ממשלתיים או אחרים באמצעות תמיכות או רכישת שירותים. עבור פרויקט זה נמצאו 150 עולים וילדי עולים הזכאים לתמיכה והוקצו לעיריית שדרות כ־400 אלש"ח, מתוכם נוצלו כ־324 אלש"ח המהווים כ־81% מהתקציב. בשנת 2022 הוקצו 400 אלש"ח נוספים.⁷³

יש לציין כי לפי תוכניות העבודה של המשרד לשנת 2022, ישנם יעדים לעידוד עלייה לנגב ולגליל, אך אין יעדים ספציפיים לעוטף עזה.⁷⁴ כמו כן, החלטה 566 מצוינת בחלק מנהלי התמיכה של המשרד, בהקשר של מתן פטור ממאצי'נג לרשויות עוטף עזה כפי שהוגדרו בהחלטה, אך ללא יעדים תקציביים.⁷⁵

ג. סעיף זה קבע כי המשרד יקצה למועצה האזורית שער הנגב, אשר בתחומה נמצא מרכז הקליטה איבים, סכום של 300,000 ש"ח לכל אחת מהשנים 2020-2021, עבור שילוב ילדי העולים המתגוררים במרכז הקליטה בחוגים ובפעילויות המתקיימים במועצה.

סטטוס: לא יושם.

על פי מענה ממשרד העלייה והקליטה, עולה כי ישנם תוכניות עבור שילוב ילדי העולים, אך התמיכה נועדה לעיריית שדרות ולא עבור ילדי העולים במ"א שער הנגב.⁷⁶

ד. סעיף זה קבע כי המשרד יגבש בתוך 60 יום תכנית ייעודית לסיוע לסטודנטים עולים הזכאים לסיוע על פי נוהלי המשרד, המתגוררים ו/או הלומדים ביישובי עוטף עזה בשכר לימוד לרבות ליווי ומעטפת ללימודים במכללות/מוסדות לימוד המאושרים וזאת באמצעות המינהל לסטודנטים עולים.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה בנוגע לסעיף זה.

ממידע באתר המשרד עולה כי המינהל לסטודנטים עולים מקיים תוכנית סיוע נרחבת ומקיפה לסטודנטים עולים, אך אין בה אזכור מיוחד לעולים המתגוררים ו/או לומדים בעוטף עזה, או להחלטת ממשלה 566.⁷⁷

28. קידום צעירים

א. סעיף זה, אשר תוקן באמצעות החלטה 855, קבע כי המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יקצה 2 מלש"ח מתקציבו, בשנים 2021-2022 (1 מלש"ח בשנה), לתכנית מרכזי הצעירים ביישובי עוטף עזה. התקציב בגובה של 1 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2021 ו־2022 יהיה בנוסף לתקציב הניתן למרכזי הצעירים במסגרת הקול קורא השנתי המפורסם על ידי המשרד.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, ביום 16.11.21 הועברו הרשאות תקציביות ע"ס 1 מלש"ח לתמיכה במרכזי צעירים בשדרות ובמועצות עוטף רצועת עזה. עם זאת, נכון למועד זה טרם התקבלו דרישות תשלום

73. מתוך מענה ממשרד העלייה והקליטה לפנייתנו מתאריך 17.07.2023.

74. מתוך ספר תכניות העבודה הממשלתי לשנת 2022.

75. מתוך "נוהל רשויות לשנת 2022" שפרסם המשרד.

76. מתוך מענה ממשרד העלייה והקליטה לפנייתנו מתאריך 17.07.2023.

77. מתוך אתר משרד העלייה והקליטה – "תנאי זכאות לקבלת סיוע ומלגת לימודים".

ולכן בשלב זה לא ניתן להעריך את המימוש התקציבי.⁷⁸ על פי מענה נוסף, בשנת 2022 פורסם קול קורא לתמיכה במרכזי צעירים בערים, במועצות מקומיות ובמועצות אזריות בנגב, בגליל ובפריפריה החברתית. בהתאם לקול הקורא זכו הרשויות: מועצה אזרית אשכול, שער הנגב, שדות נגב, חוף אשקלון והעיר שדרות בהתאם לעמידה בתנאי הסף של הקול הקורא וניקוד בהתאם לקריטריונים. התקציב נכנס לאופן התמיכה השוטף של המשרד במרכזי הצעירים. בנוסף, במסגרת החלטת ממשלה 855 התווסף תקציב תוספתי על סך 1 מלש"ח לחמשת הרשויות בעוטף. פירוט התקצוב: שדרות – 524,048 ₪ (264,822 תקציב תוספתי ו-259,226 תקציב שוטף), אשכול – 344,151 ₪ (173,913 תקציב תוספתי ו-170,238 תקציב שוטף), חוף אשקלון – 336,329 ₪ (169,960 תקציב תוספתי ו-166,369 תקציב שוטף), שדות נגב – 367,616 ₪ (185,771 תקציב תוספתי ו-181,845 תקציב שוטף), שער הנגב – 406,724 ₪ (205,534 תקציב תוספתי ו-201,190 תקציב שוטף).⁷⁹

ב. סעיף זה קבע כי המשרד לשוויון חברתי יקצה מתקציבו 1.5 מלש"ח בשנים 2021-2022 לטובת קידום אוכלוסיית הצעירים ביישובי עוטף עזה, העצמתה ומיצוי הפוטנציאל הגלום בה, ובכלל זה קידום מעורבות חברתית של צעירים למען הקהילה בהתאם לנוהלי עבודה שייקבעו על ידי גורמי המקצוע במשרד.

סטטוס: יושם חלקית.

נחתמו מספר הסכמי ההתקשרות עם הרשויות המקומיות בעוטף עזה בהתאם למענה מצדן לקולות הקוראים שפירסם המשרד. היקף התקציב שהוקצה לרשויות המקומיות בעוטף עזה בשנת 2021 הינו 460,450 אלש"ח ובשנת 2022 הינו 750 אלש"ח. למשרד יש נתונים חלקיים בלבד באשר לשיעור המימוש של התקציב על ידי הרשויות המקומיות לשנת 2021 אך נכון לעת זו שיעורי המימוש ברשויות המקומיות הנ"ל נעים בין 70% ל-98%, הנתונים טרם התגבשו. חשוב לציין כי למשרד לא קיימות תוכניות נוספות בתחום קידום אוכלוסיית הצעירים.⁸⁰

29. העצמה קהילתית

המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, יפעיל תכנית לחיזוק החוסן הקהילתי שתכלול בין היתר אירועים והפוגות ביישובי עוטף עזה, בסך כולל של 7 מלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022. המשרד יתקצב את היישובים בהתאם לאמות מידה שוויוניות ובהתאם לתכנית עבודה שתגובש על ידי היישובים ותאושר מראש על ידי גורמי המקצוע במשרד.

סטטוס: יושם חלקית

במהלך מבצע שומר החומות הוקצו 1.5 מלש"ח לטובת אירועי הפגות ביישובי עוטף עזה, מתוכם נוצלו כ-80% מהתקציב שהוקצה בפעמה זו. עם אישור תקציב המדינה לשנת 2021, בדצמבר 2021 פורסם קול קורא לרשויות לתמיכה בפעילות "העצמה קהילתית" ע"ס 2 מלש"ח. במרץ 2022 הרשויות קיבלו הרשאות תקציביות למימוש התקציב. בחציון השני של 2022 פורסם קול קורא נוסף לרשויות, במסגרתו יתקצבו תוכניות העצמה קהילתית והפוגות בהיקף של 3.5 מלש"ח.⁸¹ על פי מענה נוסף, זהות הרשויות אשר גיבשו את התכניות לחיזוק החוסן הקהילתי כאמור בסעיף הן שער הנגב, שדות נגב, אשכול, חוף אשקלון ושדרות.⁸² כמו כן, התנאים לבחירת הרשויות ולאופן תקצובן פורסמו בק"ק באתר המשרד –

https://www.gov.il/he/Departments/publications/Call_for_bids/kolkore14845

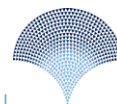
78. מתוך מענה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 20.3.2022

79. מתוך מענה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 05.7.2023

80. מתוך מענה המשרד לשוויון חברתי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 13.05.2022

81. מתוך מענה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 20.3.2022, כמו כן על סמך מאגר הקולות הקוראים של המשרד בו מופיע קול קורא לתוכניות העצמה קהילתית בעוטף עזה.

82. מתוך מענה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 05.7.2023

30. מרכז הסברה דיגיטלית ברשתות חברתיות

סעיף זה קבע כי המשרד לנושאים אסטרטגיים יפעל להקמת מרכז הסברה דיגיטלית ברשתות חברתיות בשדרות בסך כולל של 1 מלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022. מרכז ההסברה הדיגיטלית יפעל לחיזוק הלגיטימציה של מדינת ישראל ויפעל להכשרה וליווי של תושבי העוטף בהבאת סיפור העוטף ותושביו לעולם. כמו כן, יבחן המשרד אפשרות להקמת מרכזים נוספים באזור עוטף עזה.

סטטוס: יושם.

לא התקבל מענה בנוגע לסעיף זה.

מפרסומים באתר עיריית שדרות עולה כי מרכז הסברה דיגיטלית נפתח בעיר בשיתוף פעולה של משרד החוץ ועיריית שדרות שיכשיר תלמידי התיכון ואת תושבי העוטף להשתמש במדיה הדיגיטלית על מנת להגן על הלגיטימציה של ישראל בעולם.⁸³

מתוך סעיף 3.21 בהחלטת הממשלה 462 – תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 – עולה כי המרכז הוקם ויקבל תקציב תמיכה ממשרד התפוצות, אשר גם יבחן אפשרויות להקמת מרכזים נוספים בעוטף עזה.⁸⁴

31. פרויקטים דיגיטליים

משרד הפנים ומשרד הדיגיטל הלאומי הונחה דאז בתוך 120 יום, בהתייעצות עם יושבי עוטף עזה, תכנית עבודה לקידום ארגוני שירותי הדיגיטל ומערכי התקשוב ביישובים אלו. על משרד הדיגיטל להקצות 10 מלש"ח, בשנים 2021-2022 בהתאם לתבחינים שיקבעו על ידי המשרדים האמורים.⁸⁵

סטטוס: יושם.

על פי תשובת מערך הדיגיטל לפנייתנו, חלוקת התקציב נעשתה על פי מפתח של מס' התושבים ברשות הגרים ביישובים סמוכי גדר, עד 7 ק"מ מגדר הגבול, בהתאם להחלטה 566 ולהגדרתם בהחלטות קודמות בנושא. משרד הפנים העביר לרשויות המקומיות מושא החלטת הממשלה רשימת פרויקטים מתוכה יכלה כל רשות לבחור מה היא מעוניינת להוציא לפועל בתקציב זה. טרם מתן התקצוב ואישור סופי לביצוע, כל רשות מקומית נדרשה למלא את מדד הבשלות הדיגיטלי הרשומי שנמצא כעת בפיתוח על-ידי משרד הפנים ומערך הדיגיטל הלאומי. בהתאם לתוצאות המדד התקיימו שיחות אפיון עם כל אחת מהרשויות לדייק את תכנית העבודה הראשונית ולהגיש תכנית סופית ומתוקנת הכוללת אבני דרך מרכזיות, הערכת סיכונים ועוד. תכנית זאת אושרה על ידי הגורמים המקצועיים במשרדים והובאה לאישור סופי של הגורמים המורשים מטעם משרד הפנים על מנת לקבל אישור יציאה לדרך, המהווה את האישור המחייב לתחילת מימוש התקציב על-ידי הרשות המקומית. בכל הנוגע למימוש התכניות בפועל, עד כה התקבלו במשרד הפנים שני דיווחים מהרשויות הזכאיות: מעיריית שדרות, על סך 1.2 מלש"ח; וממועצה אזורית שער הנגב על סך כ-406 אלש"ח. בשלב זה מוקדם מדי להעריך את רמת האימפקט והצלחה של התוכניות. בסוף תקופת הביצוע כל רשות מקומית תמלא שוב את מדד הבשלות הרשומי על מנת להשוות בין התוצאות הראשוניות ולהעריך את הצלחת המיזמים ובכלל את רמת הבשלות הדיגיטלית שלה.⁸⁶

83. מתוך אתר עיריית שדרות – "נפתח מרכז הדיגיטל של שדרות והעוטף".

<https://www.e-sderot.org.il/%D7%A0%D7%A4%D7%AA%D7%97-%D7%9E%D7%A8%D7%9B%D7%96-%D7%94%D7%93%D7%99%D7%92%D7%99%D7%98%D7%9C-%D7%A9%D7%9C-%D7%A9%D7%93%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%95%D7%94%D7%A2%D7%95%D7%98%D7%A3/>

84. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

85. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

86. מתוך מענה מערך הדיגיטל הלאומי לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 2 במאי 2023.

32. קידום אזורי תעשייה

א. מינהל אזורי תעשייה הונחה לפעול לתכנון, פיתוח, שדרוג, ביצוע סקרי היתכנות ושיווק של אזורי תעשייה ביישובי עוטף עזה. בהתאם לצרכים שגובשו על ידי מינהל אזורי תעשייה ואגף התקציבים במשרד האוצר ובהתאם לנוהלי מינהל אזורי תעשייה. יוקצה 7.8 מלש"ח בין השנים 2021-2022 מתוכם 2.3 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי ועוד 5.5 מלש"ח מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה.⁸⁷

סטטוס: יושם חלקית.

מדובר על סעיף של שכולל את כל הפעולות שניתן לבצע בהתאם לתכנית העבודה של מינהל אז"ת. בשנת 2021 לא בוצעו סקרי היתכנות.⁸⁸

בשנת 2022 הוכן סקר להקמת אזור תעשייה במעבר ארז וקודמה הרחבה של אזור תעשייה ספירים המשותף לשדרות ושער הנגב.⁸⁹

ב. תקצוב

הארכת תוקף סעיף 11(א) בהחלטת ממשלה מספר 4328 לטובת תכנון, שדרוג וביצוע סקרי היתכנות של אזורי התעשייה הקיימים בעיר שדרות. תקציב זה יוקצה בהתאם לתבחינים מקצועיים שייקבעו על ידי משרד הכלכלה והתעשייה ובהתאם לשיקול דעתו המקצועי. לאור כך, יוקצו הסכומים לאחר מימוש של לפחות 25% מהתקציבים הקיימים מהחלטת הממשלה מספר 2017 עד יוני 2022. משרד הכלכלה והתעשייה יקצה מהתקציב שלו 1 לש"ח בשנים 2021-2022.⁹⁰

סטטוס: יושם חלקית

מתשובת של משרד הכלכלה והתעשייה לפניה של המרכז להעצמת האזרח בנדון, ניתן לראות כי סעיף 11(א) בהחלטת ממשלה 4328 הוארך אך לצד זאת, התקציב לא שוריין משום שעיריית שדרות לא נצלה לכל הפחות 25% מהתקציבים הקיימים אצלם כפי שהותנה בהחלטה.⁹¹

33. מבנים להשכרת עבור הייטק

בהתאם לסעיף 33 להחלטה, הנחיית הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה במשרד הכלכלה והתעשייה לגבש תכנית סיוע להקמה, הרחבה או שיפוץ מבנים להשכרה להייטק ביישובי העוטף. כל זאת בתיאום אגף התקציבים במשרד האוצר ובכפוף לגיבוש מודל כלכלי בר-קיימא. במסגרת התקציב המוקצה לעניין זה, בתוך 90 ימים מקבלת החלטה זו. מקור התקציב 9 מלש"ח מההיתרות התקציביות שבסעיף 10 בהחלטה 4328.⁹²

סטטוס: יושם.

בתאריך 03.01.2022, פרסם המשרד הוראת מנכ"ל המציעה סיוע לתאגידים המעוניינים בהקמת מבנים להשכרה להייטק ביישובי עוטף עזה (הוראת מנכ"ל 4.66).⁹³

87. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

88. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

89. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

90. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

91. תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

92. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

93. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022. כמו כן, לפי הוראת מנכ"ל 4.66 – תכניות סיוע

להקמה, הרחבה או שיפוץ מבנים להשכרה לתעשייה עתירת הידע ביישובי עוטף עזה.

על פי תשובת המשרד לפנייתנו, קודמו במסגרת הוראת המנכ"ל שלוש תוכניות: "החברה לפיתוח שער הנגב בע"מ" נמצאה זכאית למענק על סך כ-6.43 מלש"ח עבור השקעה של כ-32.14 מלש"ח; עיריית שדרות נמצאה זכאית לשני מענקים – האחד על סך 585 אלש"ח עבור השקעה של כ-2.92 מלש"ח, והשני על סך כ-410 אלש"ח עבור השקעה של כ-2 מלש"ח. סך הכל, במסגרת הוראת המנכ"ל אושרה זכאות למענקים בהיקף של כ-7.42 מלש"ח עבור פרויקטים בהיקף של כ-37.11 מלש"ח.⁹⁴

34. הקמה, הרחבה או העתקת מפעלים

לפי סעיף 34, הנחיית הרשות להשקעות לגבש ולהפעיל מסלול מינהלי בשנים 2021-2022 למען מפעלים שאינם עומדים בתנאי החוק לעידוד השקעות הון התשי"ט-1959. כל זאת, לטובת הקמה או העתקה של מפעלים ביישובי עוטף עזה לשם הגברת הייצור לשוק המקומי. המקור התקציבי בסך 5 מלש"ח יבוא מהיתרות התקציביות שבסעיף 10 בהחלטה 4328.⁹⁵

סטטוס: יושם חלקית.

על פי תשובת רשות ההשקעות לפנייתנו, פורסמה הוראת מנכ"ל בנושא, היקף התקציב שהוקצה עבורה עומד בהלימה למופיע בהחלטת הממשלה, קרי, 5 מלש"ח. עם זאת, הוגשה בקשה אחת במשיכת מפעלים – אשר נדחתה ולכן, לא מומש התקציב בפועל.⁹⁶

35. תעדוף לעוטף במסלול להפחתת פליטות גזי חממה

לפי סעיף 35 להחלטה, ככל שהמסלול להפחתת פליטות גזי חממה המופעל לפי הוראת מנכ"ל 4.41 במשרד הכלכלה והתעשייה יוארך, יינתן תעדוף ליישובי עוטף עזה. בהתאם לתקציב ייעודי שיחליט להקצות משרד הכלכלה והתעשייה בתיאום עם אגף התקציבים.⁹⁷

סטטוס: יושם.

החלטת הממשלה הינה מנובמבר 2020, המסלול הופעל טרם קבלת החלטת הממשלה. בשנת 2021 המסלול לא פורסם.⁹⁸ המסלול עודכן ופורסם מחדש בתאריך ה-12.09.2022.⁹⁹ על פי תשובת המשרד לפנייתנו, במסגרת המסלול אושרה תוכנית אחת לתמיכה: "קבוצת בני עקיבא להתיישבות חקלאית בע"מ" בקיבוץ עלומים נמצאה זכאית לתמיכה בהיקף של כ-924 אלש"ח עבור השקעה של כ-4.32 מלש"ח.¹⁰⁰

36. פארק תעשייה בין-לאומי צמוד גדר

הנחיית צוות בראשות משרד ראש הממשלה ובהשתתפות משרד הכלכלה והתעשייה, המל"ל, משרד הביטחון, משרד האוצר, מינהל התכנון והמשרד לשיתוף פעולה אזורי לבצע בדיקת היתכנות בתוך 120 יום, עבור הקמת פארק תעשיות בין-לאומי צמוד גדר באזור עוטף עזה. ככל שהצוות ימליץ, תוכן תכנית לפיתוח פארק התעשיות שתובא לאישור הממשלה.¹⁰¹

94. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

95. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

96. על פי תשובת רשות ההשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, אפריל 2023.

97. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

98. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

99. לפי הוראת מנכ"ל 4.41 – מסלול סיוע להשקעות בפרויקטים להפחתת פליטות גזי חממה, התייעלות באנרגיה וצמצום תופעת אי החום העירוני.

100. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

101. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

סטטוס: יושם.

מתשובת המשרד לכלכלה ותעשייה נמסר כי הצוות אכן הוקם ונוהל בראשות משרד רה"מ. יתר על כן, הסקר בוצע וניתן לקבל את הממצאים במשרד רה"מ אגף פנים, תכנון ופיתוח.¹⁰²

מתוך פרסומים בעיתונות עולה כי מתוכנן אזור תעשייה משותף לישראל ולעזה בסמוך למעבר ארז ויקרא "פארק תעשיות ארזים". בפארק התעשיות יהיו צפעלים ישראלים ואלפי פועלים בעלי היתרי עבודה מעזה.¹⁰³

37. פיתוח תחום האגריטק וקידום מנועי צמיחה כלכליים

בהתאם למטרות החלטת הממשלה בסעיף 2(ב) לחיזוק מנועי צמיחה מקומיים ומרחביים, הומלצו כיווני פעולה לקידום מנועי צמיחה המבוססים על ההתמחויות האזוריות בתחום טכנולוגיות חקלאות מתקדמת באזור עוטף עזה ולבחירת מנועי צמיחה כלכליים נוספים כגון קידום התעשייה היצרית והמדיה, המבוססים על תכנית אסטרטגית לפיתוח כלכלי-אזורי שגיבש משרד הכלכלה והתעשייה בשיתוף משרדי ממשלה וגורמי מקצוע נוספים.

א. קידום הפעילות הכלכלית באזור עוטף עזה בדגש תחום האגריטק

על משרד הכלכלה להקצות עד 2 מלש"ח ועל משרד האוצר להעביר תקציב תוספתי ייעודי בסך 2 מלש"ח בשנים 2021-2022 לקידום הפעילות הכלכלית באזור עוטף עזה, בדגש על תחום האגריטק ותחום המדיה, זאת באמצעות הרחבת פעילות קהילות החדשנות הארציות לטובת קידום הפעילות הכלכלית באזור עוטף עזה. פעילויות אלו ייעשו בתיאום עם משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ובפרט משרד החקלאות ופיתוח הכפר לקידום אקו־סיסטם בתחום החקלאות.¹⁰⁴

סטטוס: יושם חלקית.

גובש מתווה להקמת קלאסטר אגריטק באזור עוטף עזה והנגב המערבי. המתווה כולל קידום פעילות עסקית כלכלית (כגון: הקמת בטא־סייט לטכנולוגיות אגריטק באזור, רכש ציוד וטכנולוגיה משותף לחקלאי האזור ועוד), קידום פעילות קהילתית/אקוסיסטם (חשיפה להזדמנויות, תכנים ושיתופי פעולה בין חקלאים מהאזור וכיו"ב) וקידום פעילות לתמיכה בהכשרות לתחום האגריטק. אופן הוצאת המתווה אל הפועל טרם סוכם סופית. היקף פעילות קהילת האגריטק הארצית (IL Growing) הינו 1.6 מלש"ח בשנה. הקהילה השיקה במהלך 2021 פעילות לקידום התחום באזור עוטף עזה. יחד עם זאת, היקף הפעילות מוגבל עקב אי הסדרת ממשקי עבודה בין הגופים השונים וקיום הקלאסטר.¹⁰⁵

נכון לפברואר 2023, המשרד פועל בהתקשרות עם אשכול נגב מערבי למימוש החלטת הממשלה על בסיס מתווה מפורט שגובש במשרד הכלכלה והתעשייה ע"י משה קהילות חדשנות ואגף אסטרטגיה. המשרד התעכב בהתמודדות עם חסמים בירוקרטיים ותקציביים ומימוש המתווה יתקיים בשנים 2023-2024. פעילות הקלאסטר תתמשק עם פעילות קהילת חדשנות בחקלאות GrowingIL.¹⁰⁶

מתוך שיחה שקיימנו עם נציגת GrowingIL עולה כי הקהילה היא מיזם משותף של משרד הכלכלה, משרד החקלאות, רשות החדשנות והמכון הישראלי לחדשנות. מטרת המיזם היא ליצור אקוסיסטם בתחום האגריטק על ידי יצירת ממשק בין היזמים מתחום ההייטק לחקלאים בשטח ולמשקיעים בתחום מישראל ומהעולם. היוזמה מהווה גורם מתווך בין הגורמים השונים בתחום זה, מתוך שאיפה להבין את צרכיהם ולהתאים

102. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

103. מתוך אתר מעריב אונליין – "האם בקרוב נראה אזור תעשייה משותף לישראל ולעזה?"
<https://www.maariv.co.il/news/military/Article-877153>

104. תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

105. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

106. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

ביניהם על מנת ליצור ערך מוסף משיתופי הפעולה. כמו כן, המיזם מנסה לקדם הטמעת טכנולוגיות מתקדמות בתחום החקלאות בתוך התעשייה המסורתית. כך למשל, ארגנה היוזמה, בשיתוף עם מיזם משותף נוסף העוסק ישירות לנגב – DeserTech – ועם איגודים חקלאיים מעוטף עזה, כנס חקלאות בקיבוץ ארז, במטרה לקדם שיח עם החקלאים לגבי הצרכים והנושאים שמעניינים אותם, ולהפגישם עם יזמי סטארט-אפ בתחום החקלאות.¹⁰⁷

בהמשך לכך, קיימנו שיחה עם נציגת DesrTech, יוזמה ממשלתית נוספת העוסקת בניית תחום האתגרים הכרוכים בחיים בסביבה צחיחה ובמציאת פתרונות טכנולוגיים מתאימים. בדומה ל-GrowinIL, גם יוזמה מבקשת ליצור אקוסיסטם מתוך הגורמים והמשאבים המחקריים והטכנולוגיים הקיימים מחד, אוניברסיטת בן גוריון ומרכזי מחקר בדרום, והחקלאים והסטארט-אפים כצרכני ידע וכגורם מיישם בשטח, מנגד. היוזמה רואה בנגב אזור שיכול להוות פלטפורמה למחקר ופיתוח של טכנולוגיות יעילות ורווחיות להתמודדות עם האתגרים של אזורים מדבריים ברמה הגלובלית. פעילות היוזמה אינה תלויה בהחלטות הממשלה, אלא מתנהלת על פי ראייה אסטרטגית-מקצועית, ולכן החלטה 566 לא השפיעה על הפעילות באופן משמעותי. כמו כן, סבבי ההסלמה הביטחוניים קצרי השווח לא משפיעים באופן משמעותי על פעילות היוזמה והחקלאים בעוטף עזה, מאחר שהראייה בתחום החקלאות היא ארוכת שווח. למרות זאת, המצב הביטחוני הכללי וחוסר היציבות הנובעת ממנו מעלים קשיים של שחיקה ופגיעות בשגרת העבודה, שיש להתייחס אליה במידה מסוימת בתכנון הפתרונות הטכנולוגיים.¹⁰⁸

ב. בחינת צרכים פיזיים ומרחביים בתחום זה

מינהל אזורי תעשייה במשרד הכלכלה והתעשייה בשיתוף מינהל התכנון במשרד הפנים ומשרד חקלאות הונחה לבחון צרכים פיזיים ומרחביים לפיתוח תעשיית האגריטק באזור עוטף עזה.¹⁰⁹

סטטוס: יושם חלקית.

מתשובת משרד הכלכלה והתעשייה נמסר כי העבודה נעשתה במסגרת הקמת CMO לתחום האגריטק בעוטף עזה והנגב במערבי.¹¹⁰ כמו כן, נכון לפברואר 2023, מתנהלת בחינה רחבה בשיתוף פעולה בין משרד החקלאות למשרד הכלכלה והתעשייה לבחינת הממשק בין חקלאות לתעשייה.¹¹¹ מבדיקת מינהל התכנון עלה כי מדובר בפרויקט שהותנע בעבר אך נעצר, ולפני זמן מה התקיימה פגישה בין משרד הכלכלה למשרד החקלאות בעניין זה. נציג מינהל התכנון לא השתתף בפגישה זו.¹¹²

ג. קידום, קידום ופיתוח עסקים קטנים

הנחיית הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה על מנת לפעול לעידוד, קידום ופיתוח עסקים קטנים ובינוניים ביישובי עוטף עזה, לרבות באמצעות המשך הפעלת מאיץ עסקי ביישובי עוטף עזה. לצורך כך יוקצה 6 מלש"ח בשנים 2021-2022, מהם 2.25 מלש"ח מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה, ו-3.75 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיועבר ממשרד האוצר למשרד הכלכלה והתעשייה.¹¹³

107. מתוך שיחה עם נציגת GrowinIL.

108. מתוך שיחה עם נציגת DeserTech.

109. מתוך תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

110. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

111. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

112. על פי תשובת מינהל התכנון לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 12.05.22.

113. מתוך תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפנייתנו, מאיץ עסקי בעוטף עזה החל לפעול בשנת 2021 ועדיין פועל במהלך 2022 בהתאם להחלטת הממשלה.¹¹⁴ כל התקציב המוקצה לסעיף זה מומש ואף יותר ממנו – 4.5 מלש"ח בשנת 2021 ו-3.7 מלש"ח בשנת 2022. בשנים 2021-2022, 1,038 בעלי עסקים ויזמים קיבלו שירותי ייעוץ והדרכות במעוף בשנת 2021 המאיץ החל את פעילותו ובו השתתפו 14 מיזמים, כעת פועל מחזור נוסף וגם בו משתתפים 14 מיזמים.¹¹⁵

מתוך שיחה עם נציגת מעוף, המהווה את גוף השטח של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, עולה כי המרכז פועל באופן שוטף מול יזמים ובעלי עסקים בשלבי פיתוח שונים וכן מול הרשויות המקומיות הרלוונטיות. תקציב מעוף נשען על משרד הכלכלה והפעילות מתבצעת על פי תקנון הסיוע שמתווה המשרד. השירותים הניתנים על ידי מעוף נוגעים לתחומי הייעוץ העסקי, לפי גודל וצורכי העסק, תוך הפניה ליועצים עסקיים מקצועיים במחיר מסובסד משמעותית. כמו כן, ניתן לקבל סיוע במימון ובגיוס תקציבים מקרנות מדינה וממשקיעים וכן קורסים והדרכות מסובסדים בתחומים שונים, כגון פיננסים, שיווק, דיגיטל ועוד. העסקים פונים למעוף ומקבלים שירותי מיפוי צרכים מהמרכז, כשבהתאם למיפוי ולגודל העסק מוצעים מסלולי ייעוץ וסיוע בתחומים שונים והיקפים שונים, מתוך שאיפה למיקסום למיצוי מירבי של שירותי המרכז. היקף העסקים הנעזרים בשירותי מרכז מעוף בשדרות לא השתנה משמעותית במהלך תקופת יישום החלטה 566, מאחר שהסיוע במסגרת החלטה ניתן בעיקר בהקשר הרשותי, כפי שיפורט בהמשך. בנוסף לעבודה מול העסקים עצמם, מציע המרכז סיוע גם לרשויות המקומיות במטרה לסיוע בקידום עסקים במהלכים רשותיים, כאשר כל שעות זכאית לסיוע בהיקף שונה בהתאם לגודלה ולצרכיה. כך למשל, בהשפעת מצב "מגן וחץ", ערך מעוף כנס מיוחד לעסקים בעוטף עזה בנושא מיסוי ומיצוי זכויות ופיצויים בהשפעת המבצע. נוסף על הפעילות השוטפת מול הרשויות, במסגרת החלטה 566 הוקצו 2 מלש"ח עבור "כלכלה מקומית מקיימת", אותן יכלו הרשויות לנצל עבור פעילויות רשויות שונות שהציע להן מרכז מעוף בשדרות. התקציב הזה נוצל במלואו ויצר שאיפה לפרויקטים ותקציבים נוספים בהמשך.¹¹⁶

ד. מתן כלי סיוע לעידוד השיווק לחו"ל

הנחיית מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לטובת מתן כלי סיוע לעידוד השיווק לחו"ל לתאגידים מאזור עוטף עזה. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו 5 מיליון ש"ח בפריסה שווה על-פני השנים 2021-2022. בהיעדר ניצול תקציבי, יוקצה התקציב ליתר הבקשות שהתקבלו באותה השנה.¹¹⁷

סטטוס: יושם.

על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפנייתנו, מינהל סחר חוץ הקצה תקציב של 5.2 מלש"ח עבור חברות מעוטף עזה מתוך תקציב כלי סיוע לתעשייה לשנת 2021 בהתאם לנדרש בהחלטת הממשלה (5 מיליון ש"ח בפריסה שווה על-פני השנים 2021-2022). בפועל אושרו 9 חברות מעוטף עזה וקיבלו תקציב תמיכה על סך של כ-2.7 מלש"ח.¹¹⁸ מינהל סחר חוץ מפעיל תכנית סיוע ליצוא, "כסף חכם", המסייעת לעסקים להגדיל את היצוא שלהם באמצעות השתתפות בהוצאות השיווקיות בחו"ל. 6 חברות מעוטף עזה קיבלו סיוע במסגרת תכנית "כסף חכם" במהלך שנת 2022.¹¹⁹

114. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

115. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

116. מתוך שיחה עם נציגת מרכז מעוף בשדרות.

117. מתוך תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

118. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

119. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

ה. גיבוש תכנית ייעודית לתעסוקת אזרחים חדשים בתחום המדעי

הנחיית משרד העלייה והקליטה לגיבוש בתוך 60 יום תכנית ייעודית למתן תמיכה, קידום וסיוע בהעסקת מדענים וחוקרים שהינם עולים חדשים או תושבים חוזרים, משרות מחקר או פיתוח בתעשייה ובאקדמיה באזור עוטף עזה, בכלל התחומים בדגש על תחום האגרישק, בתיאום עם משרד המדע והטכנולוגיה.

סטטוס: לא יושם.

לפי תשובת משרד העלייה והקליטה, לא הוקצה סכום כספי ייעודי לטובת התכנית, ולכן גורם זה היווה מכשול עבור בניית תכנית ייעודית לקליטת מדענים באזור. על אף זאת, אציין שהאגף טיפל ביישובי עוטף עזה כמו באזורים נוספים שנכללים תחת ההגדרה של אזור עדיפות לאומית. כלומר, המשרד מעניק למשך שנה נוספת מענק לסיוע כספי לחברה או מפעל שקולט מדען עולה או תושב חוזר – 4 שנים של מענק סיוע לאזורים שנמצאים תחת בגדרה של אזור עדיפות לאומית, לעומת 3 שנים של מענק סיוע לכל חברות ומפעלים בשאר אזורי הארץ.¹²⁰

ו. תגבור תקציבי למרכז מחקר ופיתוח מדעיים

תגבור תקציבי למרכזי מחקר ופיתוח מדעיים-אזוריים המצויים באזור עוטף עזה ונתמכים על ידי משרד המדע והטכנולוגיה ובהתאם לתנאים שנקבעו לעניין זה בכפוף לכל דין.

סטטוס: יושם.

כיום, קיים מרכז מחקר ופיתוח אחד בעוטף עזה הנתמך על ידי המשרד – מו"פ עוטף עזה (לשעבר מו"פ קטיף), השוכן בצמוד למבני מועצה אזורית שדות נגב. היקף התמיכה התקציבית השוטפת של המשרד במו"פ קטיף בשנת 2021 עמד על 1,804,986 ₪ ובשנת 2022 על 1,443,989 ₪.¹²¹ במהלך שנת 2021 לא הוקצה תקציב לתגבור מרכזי מחקר ופיתוח מדעיים.¹²² בשנת 2022 תוגבר תקציבו של מו"פ עוטף עזה בסכום של 1,361,861 ₪ נוסף על התקציב השוטף במטרה לגבש ולהתחיל להוציא לפועל תכנית פיתוח אסטרטגי-עסקי למו"פ.¹²³ נציין כי על פי הנאמר בישיבת ועדת הכספים של הכנסת, גובה התגבור עבור תקציבי הפיתוח עומד על 2.186 מלש"ח.¹²⁴

ז. תיקון הוראת מנכ"ל 4.18 ("תכנית שכר גבוה")

הנחיית הרשות להשקעות לתקן את הוראת מנכ"ל 4.18 ("תכנית שכר גבוה") כך שיינתן תיעודף דיוני עבור בקשות של עסקים באזור עוטף עזה. לצורך כך יוקצו עד 6 מלש"ח בשנים 2021-2022, מהם עד 3 מלש"ח מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה ו-3 מלש"ח מתקציב תוספתי שיועבר ממשרד האוצר למשרד הכלכלה והתעשייה בכפוף לתקציב שהקצה המשרד. בהיעדר ביקוש עד לתחילת הרבעון הרביעי של שנת 2022, חלקו של משרד הכלכלה והתעשייה יוקצה ליתר הבקשות, והתקציב התוספתי יוסט לסעיפים אחרים בהחלטה על ידי משרד ראש הממשלה בתיאום עם אגף תקציבים במשרד האוצר.¹²⁵

סטטוס: יושם.

הוראת מנכ"ל 4.18 תוקנה בהתאם להחלטת הממשלה יתר על כן, אושרו 2 בקשות להעסקת 58 משרות בשכר גבוה באזור עוטף עזה תוך שימור של 701 משרות בסיס בעלות שכר ממוצעת של כ-18,000 ₪ וגובה המענק שאושר הינו בסך 2.6 מלש"ח.¹²⁶ לא היו ביקושים מעוטף עזה ב-2022.¹²⁷

120. על פי תשובת משרד העלייה והקליטה לפניית המרכז להעצמת האזרח, מתאריך ה-15 למרץ 2023.

121. מתוך מענה משרד המדע והחדשנות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 1.5.2023.

122. מתוך מענה משרד המדע והחדשנות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 16.3.2022.

123. מתוך מענה משרד המדע והחדשנות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 1.5.2023.

124. מתוך פרוטוקול מס' 331 מישיבת ועדת הכספים מיום 26.10.2022.

125. מתוך תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה, GOV.IL.

126. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, 22.2.2022.

127. על פי תשובת משרד הכלכלה והתעשייה לפניית המרכז להעצמת האזרח, פברואר 2023.

38. מו"פ חקלאי וחדשנות – אגריטק

א. הקמת מרכזי חדשנות חקלאית

מנכ"ל משרד החקלאות הונחה להקצות באמצעות הרשות לתכנון במשרד, לפחות 500 אלש"ח מתוך התקציב המיועד לטובת הקמת מרכזי חדשנות חקלאית במועצות אזוריות באזור עוטף עזה, ולבצע תעדוף בניקוד בקשות מועצות אזוריות כאמור במסגרת נוהל תמיכה שיפרסם המשרד.

סטטוס: יושם חלקית.

הקול קורא פורסם ויצאו כתבי אישור בסוף 2021. הוגשה רק בקשה אחת ואושרה תמיכה בהתאם לנוהל (300 אלש"ח).¹²⁸ על פי מענה נוסף, בשנת 2022 לא פורסם קול קורא לטובת הקמת מרכזי חדשנות ויתר התקציב לא מומש.¹²⁹

ב. מימון מחקרים

הנחיית המדען הראשי במשרד החקלאות במסגרת קולות קוראים למימון מחקרים שיפורסמו על ידי המשרד בשנים 2021-2022 לתעדף מחקרים המבוצעים באזור עוטף עזה, במרכזי מחקר ופיתוח הפועלים באזור עוטף עזה, או מחקרים שייעודם קידום החקלאות והחדשנות ביישובי עוטף עזה, באמצעות העלאת הציון הסופי ב-15% לבקשות העומדות בתנאים כאמור.

סטטוס: יושם.

לפי תשובת המשרד לפנייתנו, פורסם קול קורא בשנת 2021, אך לא היו הגשות של הצעות מחקר מאזור עוטף עזה.¹³⁰ נציין כי על פי הקול הקורא העדכני ביותר שפורסם על ידי המשרד, אכן ניתן תעדוף בנקודות להצעות מחקר מעוטף עזה.¹³¹ על פי מענה נוסף ממשרד החקלאות, בשנת 2022 פורסמו קולות קוראים ובהם זכו מחקרים מאזור עוטף עזה בתקציב כולל של 3.616 מלש"ח.¹³²

ג. קידום מיזמים לשת"פ בין חקלאים לחברות עסקיות

הנחיית מנכ"ל משרד החקלאות לפעול, באמצעות סמנכ"ל למינוף המו"פ החקלאי והחדשנות במשרד, לקידום של לפחות 5 מיזמים לשיתוף פעולה בין חקלאים לחברות עסקיות, שבהם משק חקלאי באזור עוטף עזה ישמשו כ"בטא-סייט", בכפוף לנוהל תמיכה שיפורסם על ידי המשרד. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד החקלאות תקציב תוספתי ייעודי בסך 3 מלש"ח בשנים 2021-2022.

סטטוס: לא יושם.

המשרד ביקש לקבל 3 מלש"ח בפעם אחת במקום לפצל את הסכום בין שתי השנים. סוכם שהתקציב על סך הסכום המלא יתווסף למשרד ב-2022. סרם הועבר תקציב מהאוצר במסגרת הסעות של השינויים בתקציב.¹³³ על פי מענה נוסף, משרד החקלאות לא פרסם קול קורא בשנת 2022 עקב מחסור בכוח אדם והביצוע נדחה לשנת 2023. משרד האוצר העביר את התקציב ומשרד החקלאות עתיד מתכנן להוציא בשנת 2023 את הקול הקורא לבחירת המיזמים.

128. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

129. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

130. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

131. על פי "נוהל תמיכה בהאצת הסמעת טכנולוגיות חדשות בענפי הצומח והחי בחקלאות 2022" שפורסם על ידי המשרד בפברואר 2022.

132. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

133. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

39. מנהלת ההשקעות במשרד החקלאות

א. השקעות בענפי הצומח והחי

להקצות תקצוב להשקעות בענפי הצומח והחי באמצעות מנהלת ההשקעות של משרד החקלאות באזור עוטף עזה לפחות 10% מהתקציב שהמשרד יבחר לייעד לנושאי ההשקעות של משרד החקלאות בענפי הצומח והחי, לרבות במפעלים לעיבוד תוצרת חקלאית שרייה (בתי אריזה), בשנים 2021-2022.

סטטוס: יושם חלקית.

לא היה תקציב בשנת 2021 לנושא השקעות רוחביות לכן לא הוקצה סכום מיוחד לעוטף. עם זאת, היו נהלי השקעות ייעודיים (מיכון, חקלאים חדשים) ובפועל זכאים מעוטף עזה קיבלו לפחות 10%.¹³⁴ על פי מענה נוסף, בשנת 2022 לא הוקצה תקציב.¹³⁵

ב. נוהל התמיכה בנושא האצת טכנולוגיות חדשניות בחקלאות

לעדכן באמצעות מנהלת ההשקעות במשרד את נוהל התמיכה בנושא האצת טכנולוגיות חדשניות בחקלאות; בתהליך השיפוט של הבקשות תינתן תוספת של 5 נקודות למבקשים באזור עוטף עזה, הענקת תוספת מימון בשיעור של 5% מערך ההשקעה לכלל המבקשים ביישובי העוטף שיימצאו זכאים לתמיכה, ואולם סך כל המענק לא יעלה על 50% מערך ההשקעה (יקצה משרד החקלאות מתקציב נוהל האצת טכנולוגיות לכל הפחות 7.5 מלש"ח בשנים 2021-2022, עבור בקשות העוברות את ציון הסף בכפוף לנוהל התמיכה שיפרסם המשרד).

סטטוס: יושם.

הנוהל עודכן כאמור בסעיף 39.136 ניתן לראות זאת בנוהל התמיכה המעודכן ל-2022 שפורסם על ידי המשרד, סעיפים 5 ו-6 לנוהל.¹³⁷

ג. ד. קציר ירוק

מציאת פתרון תקציבי בתוך 90 יום בנושא הקציר הירוק המוקדם בשטחים צמודי גדר בעוטף עזה בשנים 2021-2022. כמו כן, הקצאת 2 מלש"ח בשנת 2021 לעידוד ביצוע קציר מוקדם ירוק באזור עוטף עזה בפני הנהלת הקרן לשמירה על השטחים הפתוחים.

סטטוס: יושם.

משרד הביטחון הקצה תקציב בסך 2 מלש"ח, מתוך 8 מלש"ח לעידוד ביצוע קציר מוקדם ירוק באזור עוטף עזה עבור משרד החקלאות.¹³⁸ משרד החקלאות פרסם קול קורא לביצוע קציר מוקדם בשנת 2021.¹³⁹ על פי מענה רשות מקרקעי ישראל, התקציב, על סך 2 מלש"ח, שולם והועבר למשרד החקלאות ביום 13.3.2022.¹⁴⁰ על פי מענה נוסף, התקציב התקבל ממשרד החקלאות, הביטחון, האוצר ורמ"י, כאשר משרד החקלאות איגם תקציב, פרסם קול קורא ובהתאם לכך הפרויקט יצא לפועל.¹⁴¹

134. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

135. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

136. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

137. מתוך נוהל התמיכה המעודכן ל-2022 שפרסם המשרד.

138. מתוך מענה משרד הביטחון לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 27 באפריל 2022.

139. על סמך קול קורא נוהל "תמיכה לקציר מוקדם/ירוק לשחת ותחמיץ בעוטף עזה לשנת 2021".

140. מתוך מענה של רשות מקרקעי ישראל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 4.4.2023.

141. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

40. חקלאות ופיתוח הכפר

א. עובדים זרים בחקלאות

לתעדף הקצאת היתרים לחקלאים המעבדים שטחים חקלאיים המצויים באזור עוטף עזה, בשיעור של עד 15% ולא יותר ממקדם ההקצאה הנורמטיבי מתוך המכסה הקיימת. כמו כן, להאריך את תוקף סעיף 35(א) בהחלטת הממשלה מספר 2017 מיום 21.09.2014 (להלן: החלטה 2017), כך שיחול גם בשנים 2021-2022 ולתקן כך שבמקום 410 עובדים נוספים, יבוא: 700 עובדים נוספים.

סטטוס: יושם.

המכסה הוגדלה, חולקו כ 605 עובדים מאחר וסעיף ההחלטה שם חסם עליון של עד 15% ועד מקדם ההקצאה הנורמטיבי.¹⁴² על פי מענה נוסף, המכסה שהוקצתה לשנת 2022 עמדה על 645 היתרים.¹⁴³

ב. מכסות חלב

לפעול לעיגון הוראה בדבר תוספת מכסת חלב ליצרני חלב בקר קיימים, אשר מייצרים את מכסתם ברפתות הממוקמות ביישובי עוטף עזה. תוספת כאמור תיקבע בשנים 2021-2022, ככל שיוחלט על הקצאה של תוספת רוחבית ליצרנים קיימים בשנים אלו. התוספת תהיה בשיעור של 10% מהתוספת שתיקבע בשנים כאמור. בנוסף, לפעול לעיגון הוראות בדבר מתן עדיפות בהקצאת מכסות חלב ליצרנים חדשים שיקימו את רפתותיהם ביישובי עוטף עזה, בשנים 2021-2022, ככל שיוקצו מכסות חלב ליצרנים חדשים בשנים כאמור.

סטטוס: יושם חלקית.

על פי תקנות תכנון משק החלב שהוגשו על ידי המשרד לכנסת, עוגן מתן עדיפות הקצאת מכסות חלב ליצרנים חדשים שיקימו את רפתותיהם ביישובי עוטף עזה, בשנים 2021-2022, ככל שיוקצו מכסות חלב ליצרנים חדשים במספר סעיפים רלוונטיים. לא נמצא אזכור לתוספת של 10%.¹⁴⁴ על פי מענה נוסף, בשנת 2022 משרד החקלאות קידם תקנות אשר הוגשו לוועדת הכלכלה, אך בשל התפזרות הכנסת, הם לא אושרו, לכן לא נוספו יצרנים חדשים בעוטף עזה ולא הייתה תוספת רוחבית.¹⁴⁵

ג. עדיפות לחלוקת מכסה מועברת ליצרני העוטף

על שר החקלאות לפעול לתיקון תקנות תכנון משק החלב (העברת מכסות של יצרנים שיתופיים בענף הבקר), התשע"ה-2015, כך שהעדיפות שעוגנה בתקנה 6 לתקנות האמורות, שעניינה עדיפות לחלוקת מכסה מועברת ליצרנים שהם יישוב מיישובי עוטף עזה, תימשך גם בשנים 2021-2022.

סטטוס: יושם חלקית.

שרם בוצע, נמצא בשלבי תיקון תקנות, הנוסח נכתב, בעבודה משפטית בימים אלו.¹⁴⁶ על פי מענה נוסף, תיקון התקנות לא בוצעו לאור תקופת הבחירות. צפוי להתבצע בשנת 2023.¹⁴⁷

142. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 20 ביולי 2022.

143. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

144. על פי "תקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב) (הוראת שעה), התשפ"ב-2022".

145. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

146. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 20 ביולי 2022.

147. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

ד. מכסות השלה

על שר החקלאות לתקן תקנות בעניין קביעת מכסות השלה לשנים 2021 ו-2022, כך שתיקבע בהן תוספת מכסת השלה למגדלים קיימים המייצרים את מכסתם בלולים הממוקמים ביישובי עוטף עזה בשנים 2021-2022 תוך מתן עדיפות ללולי מעוף או לולי חופש, ככל שיוחלט על תוספת רוחבית למגדלים קיימים. התוספת למכסות להשלה תהיה בשיעור של 10% מעבר לתוספת שתיקבע למגדלים קיימים.

סטטוס: יושם.

התקנות האמורות תוקנו, במסגרת התקנות ניתנה העדפה ליישובי העוטף. על פי מענה נוסף, בשנת 2022 היו 134 מכסות חדשות בהתאם לתקנות, כאשר כל מי שעמד בתקנות קיבל מכסה, כי הביקוש היה קטן מהיצע. ניתנו 10 מכסות בבני נצרים ו 9 בנווה.¹⁴⁸

41. פסטיבלים

הנחיית מנכ"ל משרד החקלאות להקצות באמצעות הרשות לתכנון במשרד, לפחות 250 אל"ח מתוך תקציב הפסטיבלים לעידוד תיירות כפרית חקלאית, בכל שנה, בשנים 2021-2022, לטובת בקשות לקיום פסטיבלים לעידוד תיירות כפרית חקלאית באזור עוטף עזה, בכפוף לנוהלי התמיכה שיפרסם המשרד.

סטטוס: יושם.

אושרו התחייבויות בסך 500 אל"ח לשנים 2021-2022 (250 אל"ח לכל שנה).¹⁴⁹ על פי מענה נוסף לפנייתנו, בשנת 2022 התקיימו אירועי קיץ בצפון הנגב מתוך תקציב זה.¹⁵⁰

42. חקלאות קהילתית עירונית

הנחיית מנכ"ל משרד החקלאות להקצות באמצעות אגף יער ואילנות במשרד, לפחות 250 אל"ח מתוך התקציב המיועד לנושא הקמת גינות קהילתיות עירוניות, לטובת הקמת גינות קהילתיות עירוניות ברשויות המקומיות ביישובי עוטף עזה, במסגרת נוהל התמיכה שיפרסם המשרד בשנת 2021.

סטטוס: יושם.

במסגרת נוהל תמיכה / קול קורא שיצא בשנת 2021, ניתנה עדיפות לרשויות בעוטף עזה כחלק מסעיפי נוהל התמיכה. בפועל, אושרו לתמיכה שתי רשויות בעוטף עזה בסך כולל של 310,500 ש"ח: העיר שדרות 172,500 ש"ח ומועצה אזורית חוף אשקלון 138,000 ש"ח.¹⁵¹

43. תיעדוף מיוחד לעוטף עזה בענייני משרד החקלאות

א. הוראה בעניין הסמכת ועדות התמיכות

הנחיית מנכ"ל משרד החקלאות לכלול בנוהלי התמיכה של משרד החקלאות שיפורסמו בשנים 2021 ו-2022 הוראה בעניין הסמכת ועדות התמיכות לאשר, מטעמים מיוחדים שיירשמו ובהחלטה פה אחד, החרגה של בקשות המוגשות על ידי מבקשים מאזור עוטף עזה, מתחולת הוראות מסוימות של נוהלי התמיכה שיפורטו בנוהלי התמיכה, והכול בתנאי שנשמרת מטרת ההוראות על אף ההחרגה ובתנאי שהטעמים המיוחדים להחרגה יהיו קשורים במצב ביטחוני השורר באזור נשוא החלטה זו.

148. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

149. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

150. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 25 ביוני 2023.

151. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

סטטוס: יושם.

בהתאם להחלטה ניתנה הסמכות לוועדת התמיכות במנהלת ההשקעות, אך בפועל לא היה צורך בהפעלת סמכות זו או לאשר החרגה של בקשות של מבקשים מאזור עוטף עזה מתחולת הוראות הנוהל או מתן הארכות נוספות.¹⁵²

ב. התחשבות בבקשות פורמליות של מבקשי העוטף

הנחיית משרד החקלאות להתחשב, במסגרת בקשות של מבקשים מיישובי עוטף עזה, בשיקולים מיוחדים הקשורים למצב הביטחוני השורר באזור עוטף עזה, לצורך מתן ארכה להגשת מסמכים, דיווחים או אישורים הנחוצים לקבלת תשלומי תמיכה, סיוע או מענקים לפי נוהלי התמיכה של משרד החקלאות.

סטטוס: יושם.

הנושא נבחן. לא היה צורך בפועל לחרוג בנושאי מועדי הגשה וכו'.¹⁵³

44. שיקום, פיתוח והנגשה של שטחים פתוחים

על הנהלת הקרן לשמירה על השטחים הפתוחים להקצות 8 מל"ח בסך הכול בשנים 2021-2022 לשיקום, פיתוח והנגשה של השטחים הפתוחים שבאזור עוטף עזה.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת הקרן לפנייתנו, הנושא הועלה בפני חברי הנהלת הקרן ביום 26.5.2021, כאשר הוחלט לפנות באופן יזום למנכ"ל אשכול נגב מערבי (אשכול נגב מערבי מאגד בתוכו את כלל רשויות אזור עוטף עזה כהגדרתו בהחלטת הממשלה) ולהטיל עליו לתאם עם כלל ראשי הרשויות הרלוונטיים את אופן הקצאת התקציב אשר ייטיב עם תושבי העוטף ויהיה מוסכם על ראשי הרשויות.

ביום 30.6.2021 הועברה פנייה מאת הקרן למר אורי פינטו, מנכ"ל אשכול רשויות נגב מערבי.

ביום 22.5.2022 הובאו בפני חברי הנהלת הקרן המיזמים שהוגשו ע"י גופים רשויות הנגב המערבי הרשאים להגיש בקשות לקרן על פי סדרי עבודת הקרן.

אושר מימון ע"ס 8 מיליון ₪ בהתאם להחלטת הממשלה, להלן פירוט המיזמים וסך התקצוב המאושר:

- עיריית שדרות - 3.2 מיליון שקלים חדשים עבור שביל אופניים.
- מ.א. אשכול - 1.2 מיליון שקלים חדשים עבור שיקום שטחים פתוחים.
- מ.א. שדות נגב - 1.2 מיליון שקלים חדשים עבור שיילת נופית שפך נחל שקמה וחוף זיקים.
- מ.א. שדות נגב - 1.2 מיליון שקלים חדשים עבור המשך פיתוח נחל מעגלים.
- מ.א. שער הנגב - 1.1 מיליון שקלים חדשים עבור שביל במ"ה.¹⁵⁴

152. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

153. מתוך מענה משרד החקלאות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 11 ביולי 2022.

154. מתוך מענה של רשות מקרקעי ישראל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 4.4.2023.

45. תשתיות מים וביוב

א. פיתוח תשתיות הביוב

להקצות לכל היותר 55 מלש"ח מתקציב הרשות הממשלתית למים וביוב לפיתוח תשתיות הביוב באזור עוטף עזה בשנים 2021-2022. התקציב יוקצה בחלוקה של 60% מענק ו-40% הון עצמי, וזאת למעט רשימת פרויקטים דחופים לביצוע בהיקף שלא יעלה על 25 מלש"ח ברשויות בדירוג חברתי-כלכלי 1-5.

סטטוס: יושם.

התקציב שהוקצה ל-2021-2022 הוא 55 מלש"ח. בשנת 2021 מומש 13,845,192 וישנו צפי בשנת 2022 למימוש מלא של התקציב. בין היתר תוקצבו: סילוק שפכים מנתיב העש/ה למט"ש שדרות, תכנון מפורט לשרדוג של 12 תחנות שאיבה במועצה אזורית אשכול, תכנון מט"ש בחולית וחיבור כרם שלום אליו ועוד. תקצוב פרויקט תשתית של ביוב מותנה בכך שהרשויות המקומיות והיישובים יגישו לרשות המים פרויקטים נדרשים לרבות תכנון כללי. התקצוב מתבצע באחוזי מימון בהתאם להחלטה ולפי הנהלים הקיימים ברשות המים: שיפוט התכנון הכללי המוגש לוועדת שיפוט הנדסית – תקצוב הפרויקט בוועדת השקעות, לאחר סיום התכנון המפורט – הפצת התחייבות מדינה – מעקב ובקרה על הביצוע – תשלומי מענק בהתאם להתקדמות הביצוע.¹⁵⁵ על פי מענה נוסף, בשנים 2021-2022 מומשו 54,233,306 ש"ח.¹⁵⁶

ב. המשך ביצוע פרויקט לתגבור מפעל השפד"ן

רישום הודעת רשות המים כי בשנים 2021-2022 ימשיך ביצוע פרויקט לתגבור מפעל השפד"ן שמטרתו הינה תגבור אספקת מים לנגב בדגש על אזור עוטף עזה. הפרויקט, אשר מבוצע על ידי חברת מקורות, הוא בהיקף של 1.6 מיליארד ₪ והקמתו נפרסת על פני 10 שנים. בשנים 2021-2022 חברת מקורות תתחייב על ביצוע פרויקטים בהיקף של כ-530 מלש"ח שיכללו קווי הולכה, שיקום אתרי החדרה, שיקום ופיתוח קידוחי הפקה ושרדוג מאגרים. מימון הפרויקט הינו מתעריף המים.

סטטוס: יושם.

על פי מענה מרשות המים לפנייתנו, סך האומדן לפרויקטים הוא כ-1.33 – מיליארד ש"ח. כאשר אושרו לקידום ביצוע פרויקטים בסך של כ-542 מלש"ח, כשמתוכם תוקצבו כ-409 מלש"ח.¹⁵⁷

46. התייעלות ועצמאות אנרגטית

לצורך עידוד התייעלות ועצמאות אנרגטית ביישובי עוטף עזה יקצה משרד האנרגיה מתקציבו 5 מלש"ח בפריסה בין השנים 2021-2022.

סטטוס: יושם.

על פי תשובת משרד האנרגיה לפנייתנו, פורסם ביולי 2021 קול קורא תחרותי ליישובי עוטף עזה. במסגרתו נבחרו 8 פרויקטים ב-4 – רשויות בהיקף כולל של 3,694,600 ₪, שצפויים להביא לחיסכון שנתי של 2,181,144 ש"ח. מתוך 9 הגשות לקול קורא, 8 בקשות עמדו בתנאי הסף המקצועיים. רשות אחת, מועצה אזורית שדות נגב, מתוך הרשויות שהיו יכולות להגיש לא הגישה, ולכן לא נוצל כל התקציב.

155. מתוך תשובת רשות המים לפניית המרכז להעצמת האזרח, 28.3.2022.

156. מתוך תשובת רשות המים לפניית המרכז להעצמת האזרח, 18.6.2023.

157. מתוך תשובת רשות המים לפניית המרכז להעצמת האזרח, 18.6.2023.

נחתמו הסכמים עם כל הזוכים באפריל 2022, והפרויקטים נמצאים כולם בשלבי עבודה שונים, כפי שפורט בטבלה שנשלחה אלינו. נראה כי רוב הפרויקטים, ביניהם החלפת מזגנים ברשויות וביישובים והתקנת מערכות אגירת אנרגיה, נמצאים בשלבי יישום מתקדמים וזכו לתמיכה מהמשרד בהיקף של בין 40% ל-60% מעלות הפרויקט.

46. מעבר לתחבורה ציבורית חשמלית

על משרד התחבורה לקדם מעבר לתחבורה ציבורית חשמלית ביישובי עוטף עזה והקצאת 5 מלש"ח לטובת רכישת אוטובוסים מונעים בחשמל והקמה של תשתיות טעינה בשנים 2021-2023, בכפוף לאישור ביצוע התכנית בוועדת היגוי בין-משרדית של המשרדים השותפים. לצורך כך יקצה משרד התחבורה מתקציבו 2.5 מלש"ח ומשרד האנרגיה יעביר למשרד התחבורה 2.5 מלש"ח.

סטטוס: יושם חלקית.

משרד התחבורה סיים זה מכבר תהליך איתור של מתקני תשתית במרחב העוטף ופועל מול רשויות מקומיות שונות במטרה לקדם הקמה של תשתית חישמול. עם זאת, טרם הועברו הרשאות תקציביות לרשויות ביישובי עוטף עזה.¹⁵⁸ מתוך מענה נוסף ממשרד התחבורה, עולה כי המשרד פעל מול רשויות רלוונטיות לקידום תשתית חשמלית. יחד עם זאת, טרם נמצאו אתרים בהם ניתן לבצע הקמה. המשרד מקדם מול הרשויות במרחב תכניות לחניונים ומסופים מחושמלים שיאפשרו מעבר לצי חשמלי.¹⁵⁹

46. מעבר לתחליפי דלקים

הנחיית משרד האנרגיה לקדם מעבר לתחליפי דלקים, וביניהם גז טבעי, באזור עוטף עזה, לרבות באמצעות השקעה בתשתית. לצורך כך המשרד יתקצב 3 מיליון שקלים חדשים בפריסה בין השנים 2021-2023.

סטטוס: יושם חלקית

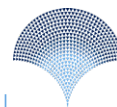
בשנים 2021/2 יצא משרד האנרגיה והתשתיות בקולות קוראים לתמיכה בתשתיות טעינה לקידום הרכב לטעינת החשמלי, בתוכם:

- קול קורא 96/2021 לקבלת מענקים להתקנת עמדות טעינה אישיות (AC) לרכבים חשמליים בחניונים פרטיים הפתוחים לציבור הרחב. במסגרת קול קורא זה מתוכננות עשרות עמדות טעינה בין היתר בתחנת דלק מבקיעים במוא"ז חוף אשקלון, בקיבוץ אור הנר במוא"ז שער הנגב ובקיבוץ ניר יצחק במוא"ז אשכול, בהיקף השתתפות של עד 5,000 ש"ח לעמדה ממשרד האנרגיה.
- קול קורא 99/2021 לקבלת מענקים להתקנת עמדות טעינה אישיות (AC) בשטחים ציבוריים לטעינת רכבים חשמליים. במסגרת קול קורא זה מתוכננות 125 עמדות טעינה בשדרות ו-14 עמדות טעינה במוא"ז אשכול, בהיקף השתתפות של עד 5,000 ש"ח לעמדה ממשרד האנרגיה.
- קול קורא 104/2021 לקבלת מענקים להתקנת עמדות טעינה מהירות או אולטרה מהירות (DC) לטעינת רכבים חשמליים. תוצאות הזוכים של קול קורא זה, אשר נוסחו הסופי פורסם בנובמבר 2022 – מעט מאוחר משני הקולות הקוראים האחרים, טרם פורסמו ולכן אין עדיין נתונים לגבי המימון שניתן באמצעותו. כמו כן, קודמה בניית שני קווים לחלוקת גז מנתיבות, האחד לשדרות והשני לאורך כביש 25 לחיבור סעד, עלומים, בארי, וכפר עזה בהיקף של כ-22 מלש"ח.¹⁶⁰

158. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 30.05.2022

159. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 01.06.2023

160. מתוך מענה משרד האנרגיה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום ה-16 במאי 2023

מתוך שיחה עם גורמים במוא"ז אשכול עלה כי משרד האנרגיה פעל לקידום תכנון תחנות טעינה חשמליות ומעבר לאנרגיה מתחדשת ונושא זה מתועדף גם ברשות. יישום הקמת התחנות בפועל מתעכב בשל פערים בתשתית הובלת החשמל הנוגעים לעבודת חברת החשמל.¹⁶¹

47. משרד המדע והטכנולוגיה

הוטל על משרד המדע והטכנולוגיה להקצות מתקציבו 5 מלש"ח לשנים 2021-2022 לטובת תכניות לקידום חינוך מדעי-טכנולוגי וליזמות וחדשנות ביישובי עוטף עזה.

סטטוס: יושם.

בשנת 2021 הוקצו 2.5 מלש"ח בחלוקה לרשויות המקומיות: אשכול (454,545 ש"ח), חוף אשקלון (75,758 ש"ח), שדות הנגב (454,545 ש"ח), שדרות (1,212,121 ש"ח), שער הנגב (303,030 ש"ח). אין נתונים ומידע בדבר המימוש התקציבי. בשדרות תקצבו פעילות מרכז מדעים, אשר מפעיל פעילויות על רצף הגלאים מגן חובה ועד התיכון בתחומים הבאים: פעילות רובוטיקה ורחפנים, פעילות אסטרונומיה, חשיבה מסדר גבוה, אנגלית. בשער הנגב תוקצב פעילות במרכז מדעים הצמוד לחממה הטכנולוגית לרבות ימי חשיפה לבני נוער ותלמידים בדגש על פיתוחים מדעים טכנולוגיים בכלל ובתחומי הקיימות, חקלאות והביטחון בפרט. במועצה האזורית שדות נגב מופעלות תכניות חינוכיות מדעיות, בין היתר סביב הפלנטריום הקיים במועצה, חוגים בתחומים טכנולוגיים שונים, תוכנית מנהיגות מדעית ונבחרת רובוטיקה לתלמידי המועצה. המועצה אזורית אשכול מופעלים מגוון תוכניות חינוכיות בתחומים טכנולוגיים שונים, לגילאים שונים ולקבוצות אוכלוסייה שונות כגון קורסים לדור השלישי וקורסים מסורגים לנשים ולנערות. במועצה האזורית חוף אשקלון מופעלת מסגרת אחר הצהריים לילדי כיתות ג-ו במסגרתה נלמדים עקרונות מדעיים והתנסות בתהליכי חקר, חשיבה עצמאית, יזמות והכרות עם התעשייה ומחוזקים מיומנויות וכישורים ללמידה אינטראקטיבית מרחוק והרחבת אופקים בתחומי מדע וטכנולוגיה.¹⁶²

בהמשך לכך, אותו תקציב שהוקצה בשנת 2021, בסכום של 2.5 מלש"ח, הוקצה גם בשנת 2022 בחלוקה דומה בין הרשויות. כמו כן, צוין כי בימים אלו מקודמת החלטת ממשלה חדשה לחיזוק עוטף עזה בשנים 2023-2024.¹⁶³

48. הגנת הסביבה

א. הארכת תוקף סעיף 23

הארכת תוקף סעיף 23 בהחלטת הממשלה מס' 4328 מיום 2.12.2018, כך שיחולו עד סוף שנת 2024, וזאת לצורך ניצול יעיל של התקציב שהוקצה בהחלטות אלו וסיום הפרויקטים נשוא אותם החלטות. נושאים המופיעים בסעיף 23 בהחלטה 4328, שהסיוע לפיהם היה לפי סעיף 11ג(א)(2)(ב) לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד-1984, המשך הסיוע לפיהם ייעשה רק לאחר ובכפוף להארכת תוקפו של סעיף זה בחוק.

סטטוס: יושם.

לא התקבל מענה לפנייתנו למשרד הגנת הסביבה בנוגע לסעיף זה.

למרות זאת, על פי נתונים מסיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 04.04.2021 שהתקיימה בהמשך להחלטה, עולה כי הקרן הקצתה תקציבים להמשך קידום פרויקטים שהחלו במסגרת החלטה 4328. במסגרת הדיון אושרה, בהתאם לסעיף 23 להחלטה 4328, מסגרת תקציב של כ-100 מלש"ח להקמת מתקן עיכול אנאירובי לטיפול בפסולת מעורבת, שהיה בשלבי תכנון מתקדמים באותה עת, באתר דיה

161. מתוך שיחה עם גורמים ממועצה אזורית אשכול מתאריך 22.05.2023.

162. מתוך מענה משרד המדע והחדשנות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 02.06.2022.

163. מתוך מענה משרד המדע והחדשנות לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 1.5.2023.

- כ־185 אלש"ח הוקצו למועצה אזורית שדות נגב, אך נכון ל־2021 לא מומשו.
 - הסדרת פסולת (סעיף 132 להחלטה 4328 המאריך את תוקף סעיף 18 להחלטה 2156):
 - כ־408 אלש"ח הוקצו למועצה אזורית אשכול עבור הקמת מערך לקיצוץ גזם ירוק חקלאי, אך נכון ל־2022 לא מומשו.
 - כ־2.3 מלש"ח הוקצו למועצה אזורית שדות נגב עבור הקמת מתקן וטיפול בפסולת חקלאית, אך נכון ל־2022 לא מומשו.
 - כ־11 מלש"ח הוקצו לעיריית שדרות, אך נכון ל־2022 לא מומשו.
 - הסרת גגות אסבסט (סעיף 23 להחלטה 4328):
 - כ־9.2 מלש"ח שולמו למועצה אזורית אשכול, נותרו כ־6.4 מלש"ח בהתחייבויות נכון ל־2022.
 - כ־6.1 מלש"ח שולמו למועצה אזורית מועצה אזורית חוף אשקלון, נותרו כ־2.2 מלש"ח בהתחייבויות נכון ל־2022.
 - כ־8.3 מלש"ח הוקצו למועצה אזורית שדות נגב, על סמך החלטה 8234 ותוספות מהחלטה 665, אך נכון ל־2022 לא מומשו.
 - כ־729 אלש"ח שולמו למועצה אזורית שער הנגב, נותרו כ־6.5 מלש"ח בהתחייבויות נכון ל־2022.
- בסעיף 3.9 להחלטת ממשלה 462 – תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 הוארך פעם נוספת תוקף סעיף 23 להחלטה 4328 עד לשנת 2026.¹⁶⁸

ב. תיקון סעיף 23 (ז)

תיקון סעיף 23(ז) להחלטת הממשלה מספר 4328 מיום 2.12.2018, כך שבסופו יבוא: "ובכל מקרה לא יותר מסכום של 66.5 ₪ למ"ר".

סטטוס: יושם.

לא התקבל מענה לפנייתנו למשרד להגנת הסביבה בנוגע לסעיף זה. לא נמצא תיעוד להוספה זאת בהחלטה 4328¹⁶⁹ או החלטת ממשלה נפרדת המתקנת סעיף זה. עם זאת, ניתן לראות בסעיף זה בהחלטה 566 כבעל תוקף. כמו כן, בסעיף 3.9 להחלטת ממשלה 462 – תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 נכתב כי יש להוסיף ערוך נוסף לסעיף זה, כך שנראה שהתוספת תקפה.¹⁷⁰

49. ניקיון סביבתי

פנייה להנהלת קרן הניקיון בבקשה לאישור סעיפים:

א. שיפול בפסולת חקלאית

הקצאת תוספת סיוע בסך של עד 30 מלש"ח לאשכול נגב מערבי ולאגוד ערים אשקלון לטיפול בפסולת החקלאית ולמניעת השמנתה, לרבות הפסולת החקלאית המוטלת לצד הצירים הראשיים באזור כהגדרתו בהחלטה זו באזור עוטף עזה, בתנאים שתקבע הקרן.

168. מתוך החלטת ממשלה 462 מתאריך 20.04.2023

169. מתוך החלטת ממשלה 4328 מתאריך 02.08.2021

170. מתוך החלטת ממשלה 462 מתאריך 20.04.2023

סטטוס: יושם.

לא התקבל מענה מהמשרד לגבי סעיף זה. חשוב לציין כי במאי 2022 פרסם מבקר המדינה כי קרן הניקיון לא הצליחה לצמצם את הטמנת הפסולת במדינה על אף שהתקציב בקרן עומד על 3.2 מיליארד ש"ח. עקב כך, מבקר המדינה מציע לשנות את המבנה הארגוני בקרן הניקיון. מתוך כך, ניתן לראות את הפערים בין הצורך המצוי בכלל תתי הסעיפים בסעיף זה לבין המציאות בשטח שבה הקרן מתקשה לפעול ברחבי הארץ בכלל ובעוטף עזה בפרט.

יחד עם זאת, אנו מתבססים על נתונים מתוך ישיבת הנהלת הקרן מתאריך ה־13.12.2020 אשר בה התקציב אושר, בכפוף לאישור התוכניות על ידי האשכולות בועדת התמיכות.¹⁷¹

בישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־4.4.2021 נאמר כי הקרן ביקשה את הסכום המלא המופיע בהחלטה, 35 מלש"ח, אולם משיחות הכנה עם האוצר סוכם כי לא יועבר התקציב עד לאחר שיראה שכל השלבים הראשונים בתוכנית פועלים בהצלחה. לכן הוגשה בקשה רק לחלק מהתקציב (19 מלש"ח שמופיעים במסגרת החלטה 4328, ללא קשר להחלטה 566).¹⁷²

בישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־29.9.2021 הוחלט לתת לאשכולות פטור מלא ממאצי'נג עבור פעולות הקשורות לסעיף זה.¹⁷³

מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן, במסגרת סעיף זה הוקצו בשנת 2021 התקציבים הבאים לרשויות:¹⁷⁴

- כ־34 מלש"ח הוקצו לאשכול יישובי הנגב המערבי, אך נכון ל־2021 לא מומשו.
- כ־15.5 מלש"ח הוקצו לאיגוד ערים נפת אשקלון, אך נכון ל־2021 לא מומשו.

ב. מתקני טיפול בפסולת מעורבת

הקצאת תוספת סיוע בסכום שייקבע בהנהלת הקרן לעידוד השימוש במתקנים שהוקמו ו/או יוקמו בהתאם לסעיף 23(ב) להחלטת הממשלה 4328.

סטטוס: יושם.

חשוב לציין כי לא התקבל מענה מהמשרד לגבי סעיף זה.

עם זאת, אנו מתבססים על נתונים מתוך ישיבת הנהלת קרן הניקיון שהתקיימה בתאריך ה־13.12.2020. בישיבה זו אושרה מסגרת תקציבית בהיקף של 60 מלש"ח, בהתאם למדיניות אגף פסולת ובכפוף לשליחת תוכנית פיננסית בדוא"ל בהמשך לישיבה.¹⁷⁵ בהמשך לכך, בסיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־4.4.2021 נכתב כי התקציב יוקצה עבור כל טון בתפעול של המתקן לתקופה של 5 שנים.¹⁷⁶

יש לציין כי מאחר שהמתקן בדאיה טרם הוקם (ראו פירוט לסעיף 48א), הקצאה זו עדיין לא התממשה בפועל.

171. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020
172. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 04.04.2021
173. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 29.09.2021
174. מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן.
175. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020
176. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 04.04.2021

ג. הסדרת הפסולת הביתית

הקצאת 15 מלש"ח עבור רכישת ציוד והקמת תשתיות להפחתת הטמנת פסולת ועידוד מיחזור ביישובי עוטף עזה, בהתאם לאמות מידה ובתנאים שתקבע הקרן, בתיאום עם משרד האוצר.

סטטוס: יושם חלקית.

חשוב לציין כי לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

אנו מתבססים על נתונים מתוך ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־13.12.2020. בישיבה זו אושרה מסגרת תקציבית של עד 15 מלש"ח בהתאם לסעיף זה. ההקצאה הותנה בקביעת אמות מידה ותנאים לחלוקת התקציב בין הרשויות בהתאם לצורכיהן ובאישורם מול ועדת התמיכות, בתיאום עם משרד האוצר.¹⁷⁷ עם זאת, לא נמצא תיעוד לכך בנתונים שפרסמה הכנסת לגבי פעילות הקרן¹⁷⁸ ולא נמצאה התייחסות נוספת לאישור התמיכה בוועדת התמיכות בפרוטוקולים של ישיבות הנהלת קרן הניקיון לאחר מכן.

ד. חינוך סביבתי

הקצאת עד 2 מלש"ח עבור הרשויות המקומיות שבשטחן מצויים ביישובי עוטף עזה, עבור ביצוע פעולות חינוכיות סביבתיות ביישובי עוטף עזה. הקצאת התקציב תהיה באופן יחסי למספר התושבים ביישובי עוטף עזה, והכול בהתאם להחלטת הקרן ובתנאים שהיא תקבע.

סטטוס: יושם.

חשוב לציין כי לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

אנו מתבססים על נתונים מתוך ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־13.12.2020. בישיבה זו אושר תקציב של 2 מלש"ח עבור חינוך סביבתי ברשויות המקומיות בהתאם לסעיף זה.¹⁷⁹

מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן, במסגרת סעיף זה הוקצו בשנת 2021 התקציבים הבאים לרשויות כ־1.2 מלש"ח עבור מטרות חינוכיות שונות, באופן ישיר לרשויות או באמצעות איגוד ערים נפת אשקלון. עם זאת, יש לציין כי נכון לשנת 2021, מומשו מתוך תקציב זה רק כ־95 אלש"ח, כ־0.8%¹⁸⁰ כמו כן, הוקצו תקציבים עבור חינוך סביבתי במסגרת סעיף זה 23 להחלטה 4328, ראו פירוט ליישום סעיף 48 לעיל.

ה. שיפוח סביבתי

הנחיית המשרד להגנת הסביבה להקצות מתקציבו סכום של עד 2 מיליוני שקלים חדשים לעיריית שדרות, עבור הרחבת הפרויקט לעידוד הטיפול הסביבתי בשכונות טעונות שיפוח סביבתי בעיר. ההקצאה תיעשה בהתאם לעקרונות קול הקורא 6397 (2016) לסיוע בנושא שיפוח סביבתי בשכונות טעונות, שפרסם המשרד להגנת הסביבה, למעט לעניין גיל המבנים, כך שיינתן סיוע גם למבנים שגילם מעל 28 שנים. הסיוע יינתן בהתאם לתוכנית שתוגש למשרד להגנת הסביבה ותאושר על ידיו. תקציב כאמור יוקצה ככל שיישאו יתרות מהתקציב שהוקצה לנושא הטיפול הסביבתי במסגרת הפרויקטים המשותפים של קק"ל והמשרד להגנת הסביבה.

סטטוס: יושם.

חשוב לציין כי לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

177. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020.

178. מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן.

179. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020.

180. מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן.

מתוך נתוני אתר "מפתח התקציב" עולה כי בשנת 2021 הוציא המשרד כ־1.8 מלש"ח עבור "תמיכות ויישום החלטת ממשלה". עם זאת, לא מפורט באיזו החלטת ממשלה מדובר.¹⁸¹

ו. פסולת בניין

להקצות לאשכול נגב מערבי סכום של עד 6 מלש"ח להקמת מתקן לטיפול בפסולת בניין בשדרות בשנים 2021-2024, בתנאים שתקבע הנהלת הקרן, ובתנאי שיוכן חוק עזר עירוני להסדרת האיסוף, הטיפול, הפיקוח והאכיפה על פסולת בניין בתחומי הרשויות הרלוונטיות. יצוין, כי התקציב כאמור כולל בתוכו את התקציב שהוקצה לפי סעיף 23(ג) בהחלטה 4328 בסך 4.493 מלש"ח.

סטטוס: יושם.

חשוב לציין כי לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

בישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־13.12.2020 אושר תוספת של 1.5 מלש"ח עבור בניית המתקן לטיפול בפסולת בניין בעיר שדרות, על מנת להשלים ל־6 מלש"ח את התקציב שכבר הוקצה במסגרת החלטה 4328 למטרה זו. בישיבה מצוין שהתקציב טרם נוצל וכי נפתרה בעיית המיקום של המתקן.¹⁸² יש לציין כי נכון לשנת 2021 התקציב טרם מומש ולא נמצא תיעוד לתוספת התקציב, פרט ל־4.5 מלש"ח מהחלטה 4328, ראו פירוט לסעיף 48 לעיל.

ז. מערך לאיסוף פסולת בנייה

הקצאת תוספת סיוע של עד 3 מלש"ח לאשכול נגב מערבי להקמת מערך איסוף פסולת בנייה, לרבות מערכת ניטור ובקרה בכל יישובי עוטף עזה.

סטטוס: יושם.

חשוב לציין כי לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

אנו מתבססים על נתונים מתוך ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־13.12.2020. בישיבה זו אושר מסגרת תקציב של 3 מלש"ח עבור טיפול בפסולת בניין.¹⁸³ ניתן לראות את פירוט התמיכות בפועל במסגרת סעיף 23 בהחלטה 4328 בפירוט לסעיף 48. יש לציין כי על פי הנתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן, סך התשלומים וההתחייבויות עומד עדיין על 8 מלש"ח שמופיעים בהחלטה 4328 ואין אזכור לתוספת התקציב הנדרשת בסעיף זה.¹⁸⁴

ח. גגות אסבסט

הקצאת עד 5 מלש"ח להשלמת הפרויקט להחלפת גגות אסבסט ביישובי עוטף עזה כפי שנקבע בסעיף 23(ז) בהחלטה 4328.

סטטוס: יושם.

בישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה־13.12.2020 אושרה מסגרת תקציב של עד 5 מלש"ח להסרת גגות אסבסט בעוטף עזה.¹⁸⁵

לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

181. מתוך נתונים באתר "מפתח התקציב".

182. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020.

183. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020.

184. מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן.

185. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020.

מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן, במסגרת סעיף זה הוקצו בשנת 2021 התקציבים הבאים לרשויות:

- כ-2.9 מלש"ח למועצה אזורית אשכול, נותרו כ-4.6 מלש"ח בהתחייבויות.
- כ-1.6 מלש"ח למועצה אזורית חוף אשקלון, נותרו כ-2.2 מלש"ח בהתחייבויות.
- כ-927 אלש"ח למועצה אזורית שער הנגב, נותרו כ-5.6 מלש"ח בהתחייבויות.

למועצה האזורית שדות נגב ישנן התחייבויות בהיקף של כ-3.8 מלש"ח שלא מומשו נכון למועד פרסום הנתונים.

יש לציין כי לא נמצאו עדיין נתונים לגבי שנת 2022.¹⁸⁶

ט. החלפת גגות אסבסט ואנרגיה מתחדשת

הקצאה עד 5 מלש"ח עבור החלפת גגות אסבסט במבנים שאינם מבני מגורים ומבני ציבור ביישובי עוטף עזה ובתנאי שהחלפת הגגות תכלול התקנת מתקנים להפקת אנרגיה מתחדשת על אותם גגות על חשבון בעלי הזכויות של אותם מבנים. הקצאת התקציב בסעיף זה בין הרשויות תהיה באופן יחסי למספר התושבים שביישובי עוטף עזה, והכול בהתאם לתנאים שתקבע הקרן.

סטטוס: יו.ס.

לא התקבל מענה מהמשרד בנוגע לסעיף זה.

בישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך ה-13.12.2020 אושרה מסגרת תקציב של עד 5 מלש"ח להסרת גגות אסבסט לטובת הקמת מתקנים להפקת אנרגיה בעוטף עזה.¹⁸⁷

מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות הקרן, במסגרת סעיף זה הוקצו בשנת 2021 התקציבים הבאים לרשויות:

- כ-1.8 מלש"ח למועצה אזורית אשכול, נכון לשנת 2021 טרם מומשו.
- כ-781 אלש"ח למועצה אזורית חוף אשקלון, נכון לשנת 2021 טרם מומשו.
- כמיליון ש"ח למועצה אזורית שדות נגב, נכון לשנת 2021 טרם מומשו.
- כ-1.2 מלש"ח למועצה אזורית שער הנגב, נכון לשנת 2021 טרם מומשו.¹⁸⁸

50. תכנית היערכות לאירועי קיצון ושינוי אקלים

הנחיית משרד הפנים להקצות 1.05 מלש"ח למועצות ולעיריות בעוטף עזה לצורך הכנת תכניות פעולה להיערכות לשינוי אקלים ואנרגיה מקיימת בשנים 2021-2022. לצורך כך יקצה משרד הפנים מתקציבו 350 אלש"ח, והמשרד להגנת הסביבה ומשרד האנרגיה יעבירו למשרד הפנים מתקציבים סך של 0.7 מלש"ח בחלוקה שווה (350 אלש"ח כל משרד) בשנים 2021-2022. התקציב יועבר ממשרד הפנים לרשויות ולמועצות על פי תבחינים מקצועיים שייקבעו ובכפוף לאישור התכנית בוועדת היגוי בין משרדית של המשרדים השותפים ובהתאם לעמידה באבני דרך של ביצוע המיפוי הנדרש וגיבוש תכנית פעולה בהתאם למדריך הממשלתי להכנת תכניות פעולה להיערכות לשינוי אקלים ואנרגיה מקיימת בשלטון המקומי. הממשלה מנחה את המשרד להגנת הסביבה לפנות להנהלת קרן הניקיון בבקשה כי תאשר סכום של 0.35 מלש"ח לתקצוב חלקו של המשרד להגנת הסביבה בסעיף זה. ככל שהקרן לא תאשר את כל הסכום, יועבר חלקו של המשרד להגנת הסביבה ממקורותיו.

186. מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות קרן הניקיון.

187. מתוך סיכום ישיבת הנהלת קרן הניקיון מתאריך 13.12.2020

188. מתוך נתונים שפורסמו על ידי אתר הכנסת לגבי פעילות קרן הניקיון.

סטטוס: יושם.

על פי מענה ממשרד הפנים, במסגרת התהליך גובשו 6 תכניות פעולה – תכנית פעולה עבור כל אחת מהרשויות (מוא"ז אשכול, מוא"ז חוף אשקלון, מוא"ז שדות נגב, עיריית שדרות, מוא"ז שער הנגב) ותכנית אזרית ("אשכולית" – עבור אשכול נגב מערבי). התכניות הרשותיות מגדירות את תכניות הפעולה בתחום האחריות של כל אחת מהרשויות, והתכנית האזורית מגדירה את תכניות הפעולה שבתחום אחריות האשכול. כל אחת מהתכניות מקיפה במשולב את היבטי המיטיגציה (ניהול אנרגיה מקיימת) והאדפטציה (חוסן אקלימי). תכנית הפעולה האשכולית ממוקדת בעיקרה בקידום שלושה תחומים מרכזיים: תמיכה אזורית בייצור אנרגיה מתחדשת והתייעלות אנרגטית, מנגנון ניהול משולב של השטחים הפתוחים, פיתוח מערכת מזון אזורית מקיימת. לצד אלה, מציעה התכנית תמיכה אשכולית ברשויות בתחומים נבחרים דוגמת בניה ירוקה ומאוקלמת, אנרגיה מפסולת, קהילה וכלכלה מקומית ותחבורה. תכניות הפעולה הרשותיות שמות דגש על הטמעה של פעולות במגוון התחומים בתכניות העבודה והמנגנונים הרשתיים, בהדגשים הייחודיים לכל רשות כדי להיערך לשינויי האקלים. כרגע נמצאים בתהליך של מעבר ליישום.¹⁸⁹

51. תיירות

א. תשתיות תיירות

משרד התיירות יקצה מתקציבו סך כולל של עד 3 מלש"ח בשנים 2021-2022, לפיתוח תשתיות תיירות באתרי תיירות באזור עוטף עזה, בכפוף לנוהלי משרד התיירות.

סטטוס: יושם.

לא התקבל מענה מהמשרד לפנייתנו בנוגע לסעיף זה.

מתוך נתונים באתר "מפתח התקציב" עולה כי בשנת 2021 הקצה משרד התיירות לחברה הממשלתית לתיירות תקציבים בהיקף של כ-2 מלש"ח שהתחלקו באופן הבא:

- כ-500 אלש"ח עבור מוזיאון המים והביטחון בניר עם.
- כ-1.6 מלש"ח עבור קטע חוף שפך שקמה בחוף זיקים.¹⁹⁰

ב. הרחבת היצע הלינה

משרד התיירות יקצה סך כולל של עד 5 מלש"ח בשנים 2021-2022 לטובת הקמה או הסבה ו/או השבה או הסבה של מתקנים תיירותיים ללינה, כהגדרתם בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, ביישובי עוטף עזה, לצורך יצירה והרחבת היצע הלינה באותם יישובים וזאת בהתאם לנוהלי משרד התיירות.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה מהמשרד לפנייתנו בנוגע לסעיף זה.

לא נמצאו לכך אזכורים בנוהלי הסיוע שפרסם משרד התיירות בשנים 2021¹⁹¹ ו-2022.¹⁹²

189. מתוך מענה משרד הפנים לפנייה נוספת של המרכז להעצמת האזרח מיום 29.05.2023.

190. מתוך אתר "מפתח התקציב"

191. נוהל 01/2021: סיוע להקמה/הרחבה של בתי מלון בישראל לשנת 2021.

192. נוהל 01/2022: סיוע להקמה/הרחבה של בתי מלון בישראל לשנת 2022.

ג. ייעוץ ליזמים ועסקים בענף התיירות

משרד התיירות יקצה לטובת יישובי עוטף עזה סך כולל של עד 100 אלש"ח מתקציבו בשנים 2021-2022 לטובת מתן ייעוץ מקצועי – תיירותי ליזמים ועסקים בענף התיירות בנושאים שונים כגון: שיווק, תפעול, ניהול וייעוץ סטטוטורי טרם ההקמה, והכל בהתאם לנהלי המשרד.

סטטוס: לא יושם.

לא התקבל מענה מהמשרד לפנייתנו בנוגע לסעיף זה.

לא נמצאו לכך אזכורים בנוהל הסיוע שפרסם משרד התיירות בשנת 2018, ותוקפו הוארך עד 2022.¹⁹³

ד. עידוד תנועת התיירות

עידוד תנועת התיירות לאזור עוטף עזה ויקצה מתקציבו סך כולל של עד 1 מלש"ח בשנים 2021-2022, לתמיכה במימון הסעות והדרכה למארגני תיירות או לשם הפקת אירועים, בהתאם לנהלי המשרד. הפקת האירועים ייעשה על-ידי המועצות המקומיות כאשר תקצוב האירועים ובחירתם תיעשה על-ידי ועדה משותפת למשרד התיירות, אגף התקציבים במשרד האוצר והרשויות המקומיות.

סטטוס: לא יושם

לא התקבל מענה מהמשרד לפנייתנו בנוגע לסעיף זה.

המשרד פרסם חוזר מנכ"ל במתכונת דומה לדרישות הסעיף, באופן ייחודי עבור הסעות תיירותיות בעוטף עזה ובהיקף מיליון ש"ח לשנים 2019-2020, אך ככל הידוע לנו תוקפו לא הוארך ולא פורסם חוזר מנכ"ל חדש.¹⁹⁴

52. תחבורה

א. קידום פרויקטי תשתית תחבורה בין-עירוניים באזור העוטף

לצורך קידום תשתיות תחבורתיות על משרד התחבורה להקצות לכל היתר 9% מתקציבי הסלים של חברת נתיבי ישראל, לא כולל סל חוצי יישובים, בשנים 2021-2022, לצורך תכנון וביצוע הפרויקטים (השלמת הפרויקטים תימשך באותה יחסיות גם לאחר ההחלטה, כתלות בתקציבי הסלים שיועברו למשרד התחבורה).

סטטוס: יושם.

נמסר מהמשרד כי קידום תשתיות תחבורתיות תוקצב והוקצה לנתיבי ישראל.¹⁹⁵

על פי תשובת חברת נתיבי ישראל, ככל שהתקציב שיועד למטרה זו בשנות ההחלטה לא יספיק עבור כל הפרויקטים, יבצע המשרד תיעדוף פנימי ביניהם. בכל מקרה, השלמת הפרויקטים תימשך באותה יחסיות גם לאחר ההחלטה, כתלות בתקציבי הסלים שיועברו למשרד התחבורה. מבדיקה שבוצעה מול גורמי המקצוע בחברה נמסר כי היקף התקציב שמשרד התחבורה הקצה לחברת נתיבי ישראל במסגרת החלטת הממשלה 566 הינו 9% מסלי התקציב של החברה, סלי תקציב אלו תוקצבו נכון להיום בשנים 2021-2022 בהיקף של 200 מלש"ח, בהתאמה הוקצו עד היום בהתאם להחלטה כ-21 מלש"ח (שהינם 10.5% מסלי התקציב שהתקבלו כאמור).¹⁹⁶ להלן הפירוט:

- הסדרת צומת ברור חיל – אור הנר, על כביש 232 – בוצע (6 מלש"ח).

193. נוהל 9/2018: ייעוץ לייזום עסקים קטנים תיירותיים.

194. חוזר מנכ"ל 5/2019: נוהל סיוע משרד התיירות לסיורים באוטובוס באזור עוטף עזה.

195. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 30.05.2022

196. מתוך מענה חברת נתיבי ישראל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 06.09.2022

- תכנון וביצוע שביל אופניים על כביש 25, מתקומה לכיוון סעד – בתכנון, קיים מקור תקציבי.
 - הסדרת צומת כניסה לשדרות מכביש 232 (צומת הבריכה) – הסתיים תכנון, מוכן לביצוע (תוקצב עד כה 1.5 מלש"ח, 5 מלש"ח נוספים דרושים להשלמת הפרויקט, תקציב מותנה בקבלת סלי תקציב).
 - ביצוע תאורה בכביש 4, מיד מרכזי לנתיב העשרה – הסתיים התכנון (2 מלש"ח דרושים להשלמת הפרויקט, תקציב מותנה בקבלת סלי תקציב).
 - הסדרת צומת הכניסה מכביש 2410 לקריית החינוך של המועצה האזורית אשכול, באמצעות מעגל תנועה – תכנון כחלק מהרחבת כביש 232 (עד כה תוקצב הפרויקט ב-1.5 מלש"ח, צפוי להיות מתוקצב בהיקף 5.5 מלש"ח נוספים לביצוע בחומש הקרוב).
 - ביצוע שדרוג כניסה מזרחית לשדרות מכביש 232 – הסתיים תכנון, מוכן לביצוע (5 מלש"ח דרושים להשלמת הפרויקט, תקציב מותנה בקבלת סלי תקציב).
 - הסדרת הכניסות לקיבוץ מפלסים – הסתיים.
 - הסדרת כיכר בכניסה לקיבוץ עלומים והסדרת ציר לחלקו המשקי – תכנון סטטוטרי (תוקצב עד כה 1.5 מלש"ח, 6.5 מלש"ח נוספים דרושים להשלמת הפרויקט, תקציב מותנה בקבלת סלי תקציב).
 - תכנון וביצוע כניסה לקריית החינוך במועצה האזורית שער הנגב מכביש 34 (צומת גבים) – הסתיים.
 - הסדרת צומת הכניסה למועצה האזורית אשכול בכביש 232 על בסיס תכנון קיים – תכנון כחלק מהרחבת כביש 232 (עד כה תוקצב הפרויקט ב-1.5 מלש"ח, צפוי להיות מתוקצב בהיקף 6.5 מלש"ח נוספים לביצוע בחומש הקרוב).
 - תכנון של כיכר כניסה, הרחבת תושייה – תכנון הסתיים.
- יתר הפרויקטים, וככל שיתקבלו תקציבים נוספים, יבוצעו בהתאם לתיעודו תקציבי.¹⁹⁷

ב. קידום פרויקטי תשתית תחבורה עירוניים ביישובי העוטף

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יקצה, עד 4% מתקציב סלי הבטיחות והפיתוח העירוניים, בשנים 2021-2022, לצורך תכנון וביצוע הפרויקטים. הפרויקטים יתוקצבו על פי הסדר השתתפות הרשויות המקומיות ובהתאם לתיעודו, כללי ונהלי משרד התחבורה. ככל שהתקציב שיועד למטרה זו בשנות ההחלטה לא יספיק עבור כל הפרויקטים, יבצע המשרד תיעודו פנימי ביניהם (השלמת הפרויקטים תימשך באותה יחסיות גם לאחר ההחלטה, כתלות בתקציב הסלים שיועברו למשרד).

סטטוס: יושם.

הפרויקטים לא תוקצבו בשנת 2021, נמסר ממשרד התחבורה כי פרויקטי תשתית אלו עתידים להיות מתוקצבים בשנת 2022 במסגרת הסלים העירוניים, בכפוף למוכנות הרשויות.¹⁹⁸ על פי מענה נוסף ממשרד התחבורה, במסגרת קול קורא שותפים לדרך בשנת 2022, תוקצבו פרויקטי בטיחות ופיתוח לרשויות העוטף, בהתאם להחלטת הממשלה ובכפוף לנהלי וקריטריוני המשרד.¹⁹⁹

ג. הכנת תכנית לחיזוק ושיוב מערך התחב"צ

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, בשיתוף הרשויות המקומיות של אזור עוטף עזה, יכין בתוך 180 יום, תכנית לחיזוק ולשיוב מערך התחבורה הציבורית בעוטף עזה בדגש על יישובים המרוחקים מתחנת הרכבת.

197. מתוך מענה חברת נתיבי ישראל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 13.02.2023

198. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 30.05.2022

199. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 01.06.2023

סטטוס: לא יושם.

משרד התחבורה שרם גיבש בתוך 180 יום תוכנית תח"צ אסטרטגית למרחב באר שבע והסביבה, שתכלול גם את שדרות והיישובים במועצות האזוריות עד 7 ק"מ.²⁰⁰ על פי מענה נוסף לפנייתנו, התוכנית נמצאת בהכנה עם הרשויות המקומיות.²⁰¹ עם זאת, יש להדגיש שהמשרד לא עמד בלוח הזמנים המופרט בהחלטה.

ד. קידום שיתוף פעולה בין רכבת ישראל לעיריית שדרות

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 4328 סעיף 34(י), יקודם שיתוף פעולה בין רכבת ישראל לעיריית שדרות לבחינת קידום יזמות לפיתוח מבנים למסחר ותעסוקה בצמוד למתחם הרכבת.

סטטוס: יושם חלקית.

בהתאם להסכם מקרקעין בין הרכבת למדינת ישראל, חברת פיתוח מתחמי רכבת מקדמת תוכניות לפיתוח תחנות הרכבת כמוקדי תעסוקה, מסחר ומרכזי תחבורה משולבים. התוכנית נועדה לאפשר פיתוח שטחים לתעסוקה, מעונות וכן למסחר ברצועת רכבת ישראל בצמוד לתחנת שדרות. התוכנית אושרה בתיאום עם מהנדס העיר. יש מחלוקות לגבי התקצוב.²⁰²

על פי מענה שהתקבל מחברת פיתוח מתחמי רכבת ישראל, התוכנית בשדרות מקודמת תוך שיתוף פעולה הדוק עם גורמי העירייה ונמצאת בשלב סיום התכנון הראשוני ועיבוד מסמכי התכנית. לאחר סיום שלב זה תוגש התכנית לדיון בוועדה המקומית, ולאחר מכן לקליטה בוועדה המחוזית דרום. למען הסר ספק, לאחר קלישת התכנית בוועדה המחוזית והחלטה על הפקדתה, התכנית תפורסם לציבור, ויהיה ניתן לפרסם את פרטי התכנית.²⁰³

53. מרכיבי ביטחון

משרד הביטחון יקצה מתקציבו 28.4 מל"ח עבור מרכיבי ביטחון ביישובי עוטף עזה בשנים 2021-2022, שייקבעו על ידי גורמי מערכת הביטחון המוסמכים בהתאם לכללים המקובלים בעניין, מתוכם יוקצו 15.2 מל"ח בשנת 2021, ו-13.2 מל"ח בשנת 2022.

סטטוס: יושם.

במהלך שנה"ע 2021 הועמד על ידי מערכת הביטחון תקציב בגובה של כ-26.8 מל"ח למימוש הפרויקטים שהוגדרו בתכנית. הפרויקטים נמצאים בשלבי המימוש השונים: תכנון, תהליכי התקשרות, ביצוע בפועל, אחזקה או סיום הפרויקט.²⁰⁴ על פי נתונים שנשלחו לנו מהמשרד, נכון לשנת 2021 ישנם 63 מרכיבי ביטחון, ביניהם תקצוב ציוד לצוותי חירום יישוביים, שיקום דרכי ביטחון, גדרות ביטחון ושערי ביטחון ליישובים, רענון רכבי ביטחון ועוד. רכיבים אלו נמצאים בתהליכי ביצוע שונים – עבור 43 מתוכם הועבר תקציב בפועל לרשויות והם נמצאים בתהליכי מימוש ביניהן לבין הקבלנים המבצעים, בעוד אחרים נמצאים בהליכי אישור בירוקרטיים שונים.²⁰⁵ מתוך שיחה שקיימנו עם גורמים במועצה אזורית אשכול עלה כי משרד הביטחון גילה רצינות ויעילות בנושא זה וכי הייתה לכך השלכה מעשית בתקופות ההסלמה האחרונות. בין היתר, הוקם מוקד החירום במועצה אשר הפך להיות מרכז התקשורת של המועצה עם כוחות הביטחון ויעל מאוד את תפקוד הרשות בחירום.²⁰⁶

200. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 30.05.2022.

201. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 01.06.2023.

202. מתוך מענה משרד התחבורה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 30.05.2022.

203. מתוך מענה חברת פיתוח מתחמי רכבת ישראל לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 13.7.2022.

204. מתוך מענה משרד הביטחון לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 27.04.2022.

205. על פי נתונים שנשלחו ממשרד הביטחון במענה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 03.11.2022.

206. מתוך שיחה שניהלנו עם גורמים במועצה אזורית אשכול בתאריך 22.05.2023.

54. צירי מילוט ודרכי ביטחון

משרד הביטחון יקצה מתקציבו 8 מלש"ח בשנת 2021 עבור צירי מילוט ודרכי ביטחון באזור עוטף עזה.

סטטוס: יושם.

הוקצו 8 מלש"ח לצירי מילוט ודרכי ביטחון. התקציב מיועד לציר 232 ובשלב זה הינו בהליך תכנון המבוצע ע"י מוא"ז שער הנגב ופיקוד הדרום.²⁰⁷

55. ליווי התוכנית וייעוץ לטובת יישומה

משרד ראש הממשלה יקצה מתקציבו 1 מלש"ח בשנים 2021-2022 וישמש בין היתר; לצורך עריכת מחקרים מלווים, קיום תהליך שיתוף ציבור, גיבוש מודל מעקב ובקרה ומערכת מחשוב תומכת, התקשרות עם יועצים וגופים נוספים ולצורך בניית מאגר מידע ובסיס נתונים שיאפשרו מיטוב השקעות הממשלה בתוכנית זו ובתוכניות המשך. יתר על כן, הקמת ועדת היגוי לצורך ליווי, מעקב, הסרת חסמים ויצירת שיתופי פעולה בין-משרדיים ובין-מגזריים. בנוסף, הגשה ברבעון הראשון בכל שנה תכנית עבודה לביצוע סעיפי המשרדים המשתתפים בהחלטה וכן דווח אחת לרבעון על התקדמות סעיפי ההחלטה שבאחריותם. לבסוף, משרד ראש הממשלה יציב יעדים, בשיתוף המשרד הרלוונטי, בנוגע לפעילות ולתקציב כל משרד ומשרד ובהתאם לתכנית העבודה כאמור.

סטטוס: יושם חלקית.

על פי תשובת משרד ראש הממשלה לפנייתנו, מודל המעקב והבקרה שהיה קיים עד כה להחלטות עזה נבחן ושווייב ונותן מענה מספק לצרכינו. מודל זה כולל בחינה של התשומות והתפוקות של כל אחד מסעיפי ההחלטה. ביצוע תהליך המעקב והבקרה יכול להתבצע באמצעות מיילים, טלפונים, ישיבות פרטניות מול כל משרד ומשרד ובאמצעות קיום של פגישות עם מספר משרדים יחד, והכל לפי הצורך.

באוגוסט 2021 החל תהליך שיתוף ציבור בעוטף עזה. סך ההתקשרות 172,000 ש"ח. תהליך נעשה בשיתוף רשויות העוטף וכלל קיום מספר קבוצות מיקוד. על סמך המידע שעלה מקבוצות המיקוד יצא סקר לתושבי עוטף עזה בו לקחו חלק כ-1,000 משתתפים. בחודש ספטמבר 2022 התקיים השלב האחרון בתהליך שהוא מפגש בעלי עניין וכעת המשרד עובד על סיכום התהליך.

נבחנו מספר מערכות מחשוב קיימות אך הן לא נמצאו מתאימות. התקשרות או הבנייה של מערכת מחשוב תומכת חדשה לא נלקחה בחשבון כדי לא לייצר עודף מערכות מחשוב במשרדי הממשלה שתפקידן דומה.

המשרד נמצא בשלבי התיחור בין חברות לבחירת חברה שתבצע עבורו את המחקר המלווה. המשרד נמצא בשלבי אישור אחרונים של ועדת המכרזים ובשאיפה שבשבועות הקרובים יוכל המשרד להתחיל לעבוד עם הזוכה. היקף ההרשאה התקציבית לנושא זה הוא 0.5 מלש"ח.²⁰⁸ יתרה מזאת, בהתאם למענה נוסף ממשרד ראש הממשלה, בהליך התיחור נבחרה חברה זוכה ובחודש פברואר 2023 הם קיבלו תוצרים ראשוניים של המחקר המלווה. ארבעת הקבוצות המיקוד מאזור עוטף עזה שהשתתפו בתהליך שיתוף ציבור הן:

א. מתיישבים עד 5 שנים המתגוררים במרחק 0-2 ק"מ מהגדר רצועת עזה.

ב. מתיישבים עד 5 שנים המתגוררים במרחק 2-7 ק"מ מהגדר רצועת עזה.

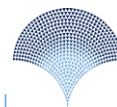
ג. מתיישבים ותיקים.

ד. תושבי שדרות.

תהליך שיתוף ציבור באמצעות קבוצות המיקוד ביקש ללמוד על גורמי המשיכה וההשתקעות בעוטף עזה לעומת הקשיים הקיימים ספציפית באזור. התהליך נבחן את כל תחומי החיים: שירותי חינוך ובריאות, תחבורה,

207. על פי נתונים שנשלחו ממשרד הביטחון במענה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 03.11.2022

208. על פי מענה ממשרד ראש הממשלה במענה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 03.11.2022

לכידות קהילתית, תשתיות. ממצאים מסוגיות ייחודיות לעוטף עזה שאינן סוגיות רחב, כללו את נושאי החוסן ועסקים קטנים ובינוניים. בשלב קבוצות המיקוד לא לקחו חלק בעלי עניין מכיוון שהנושאים היו רחבים מאוד. לאחר בחינה של מערכות מחשוב ותוכנות שונות, המשרד קיבל החלטה להמשיך להשתמש בתוכנת האקסל לצורך ביצוע המעקב והבקרה. היכולות של תוכנת האקסל מספקות בשלב זה ומאפשרות למשרד לבצע את המעקב והבקרה לרבות ניתוחים תומכים.²⁰⁹

56. הטבות לאזורי עדיפות לאומית

השרים הנוגעים בדבר ידווחו לממשלה על הטבות שניתנו לאזורי עדיפות לאומית לפי החלטה זו בכל שנה, בהתאם לסעיף 155 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010).

סטטוס: יושם חלקית.

על פי מענה ממשרד ראש הממשלה, מידי שנה אמור להיות מונח על שולחן הממשלה דוח עדיפות לאומית המפרט את פעילות המשרדים בהיבטי עדיפות לאומית, לרבות הטבות שניתנות לאזורי עדיפות לאומית.²¹⁰ נכון לעת זו, דוח העדיפות הלאומית האחרון שפורסם נוגע לנתונים משנת 2020, לפני תחילת הפעילות בהתאם להחלטה 566 ולכן לא מופיעים נתונים לגביה. עם זאת, נציין כי מופיעים נתונים לגבי יישום התוכנית הקודמת לחיזוק החוסן האזרחי בעוטף עזה, במסגרת החלטה 4328. כמו כן, החלטה 566 מופיעה בדוח זה כצעד מדיניות שקידמה הממשלה בשנת 2020 בתחום אזורי העדיפות הלאומית.²¹¹

209. על פי מענה ממשרד ראש הממשלה במענה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 01.05.2023

210. על פי מענה ממשרד ראש הממשלה במענה לפניית המרכז להעצמת האזרח מיום 01.05.2023

211. מתוך "דו"ח פעילות הממשלה לקידום ופיתוח ישובים ואזורים בעדיפות לאומית – שנת 2020" שפורסם באפריל 2022.

חסמים ומאפשרים

מאפשרים:

משאבים נדרשים – במרבית סעיפי ההחלטה, מצויין גובה התקציב המוקצה ליישום ההחלטה כמו גם מקורותיו של התקציב. עובדה זו מציבה תנאים ברורים למשרדים לגבי היקף המשאבים שעליהם להקצות ליישום הסעיף. כמו כן, היא מסייעת במדידת ביצועיהם של המשרדים בדיעבד.

מעורבות של מספר דרגים בתהליך – בחלק מהסעיפים, מספר דרגים היו מעורבים בתהליך ובביצוע. חלק מהסעיפים בהחלטה כללו שיתוף פעולה של מספר משרדים, כאשר כל אחד תורם ממשאביו ומתחומי המומחיות שלו. כך למשל, סעיף 31 בהחלטה, הנוגע לפרויקטים דיגיטליים ברשויות, כלל שיתוף פעולה בין מערך הדיגיטל הממשלתי, שטרם את הידע המקצועי שלו בנושא, למשרד הפנים שהתווה את הנהלים למתן הסיוע. כמו כן, ישנן זרועות ביצוע בשטח שפועלות עוד לפני קבלת ההחלטה, כגון מרכז מעוף בשדרות, חברת נתיבי ישראל והחברה למתנ"סים. זרועות ביצוע אלו כבר מנוסות בעבודה בעוטף עזה, מול הרשויות, והאזרחים, ומכירות את הצרכים והחוזקות. הן קרובות לשטח יותר ממשרדי הממשלה ויש להן נהלי עבודה מוכנים. אין להן צורך ללמוד מחדש את העבודה וליצור שיטות פעולה יש מאין.

מבנה הסעיפים, חלוקת עבודה ברורה – במרבית הסעיפים בהחלטה מצויין בפירוט מי אחראי על ביצוע ומה היא המשימה. ניסוח זה מתווה משימות ברורות וגם מטיל את האחריות על גורמים ספציפיים, איתם ניתן לעבוד ולקבל מידע ישיר בנוגע לסטטוס המימוש, שיטות העבודה ועיכובים, במקרה שיש כאלו. על גורמים אלו גם מוטלת האחריות לאי ביצוע או ביצוע חלקי באופן המתמך אותם לפעול ביעילות ליישום הסעיפים תחת אחריותם ולתחקר במקרים בהם יישום המשימה התעכב או לא התממש.

חסמים:

ניהול תקציב – במספר סעיפים בהחלטה הוקצו פחות כספים מהמצויין בהחלטה, עקב ניצול תקציבי נמוך של הרשויות המקומיות, דבר שנבע מבעיות תשתית בשטח. כמו כן, במספר סעיפים לא הוקצו הכספים עבור המטרה היעודה. לדוגמה, משרד העלייה והקליטה לא הקצה כספים ייעודיים לתכנית קליטת מדענים באזור יישובי עוטף עזה. בנוסף, סעיף 11(א) בהחלטה 4328 הוארך בהתאם להחלטה 566, אך התקציב לא שוריין עקב ניצול תקציבי נמוך מ-25%.

תכנון וניהול – במספר סעיפים בהחלטה ישנם עיכובים במימוש הסעיפים, וחלקם לא מומשו בזמן שהוחלט, אלא במועד מאוחר יותר. ניכר כי התכנון הראשוני היה בחלקו מנותק מיכולות המשרדים או היקף/מורכבות המשימות. לדוגמה – בסעיף 15 (ג) הוחלט על השתתפות במימון רכישת ותחזוק של אמצעים טכנולוגיים בשנים 2021-2022. בסופו של דבר, לא הוקצו כספים בשנת 2021 והם הוקצו בשנים 2022-2023. בנוסף, קיים מחסור במידע ובנתונים המפרט את פעילות המשרד בהיבטי עדיפות לאומית והטבות לאזורים אלו, דבר המקשה על מתן הטבות באזורי עדיפות לאומית.

התמשכות תהליכי רכש – קיימים מספר עיכובים הנובעים ממכרזים אשר תוצאותיהם מתעכבות. לדוגמה, מתעכבת העברת 875 אל"ש"ח למ.א שדות נגב עבור העתקת מרכיבי ביטחון בהרחבה בעקבות עיכוב

בתוצאות המכרז. כמו כן, בהחלטה עוכבו מחקרים ותהליכי שיתוף ציבור עקב אי מציאה של מערכות מחשוב המתאימות לאותם מחקרים ותהליכים.

שיתוף פעולה – ישנן מחלוקות בין גורמים שונים אשר גרמו לעיכוב בהוצאת תכניות לפועל. מחלוקות אלו נובעות מחור תיאום ותקשורת בין הגורמים השונים וכן הליכים בירוקרטיים אשר מאטים את התקדמות התהליך. למשל, מחלוקות בנוגע לתקצוב ובעיות בשיתוף פעולה בין עיריית שדרות לרכבת ישראל מעכבות את התכנית לפיתוח מבנים לסחר ותעסוקה בסמוך למתחם הרכבת בעיר.

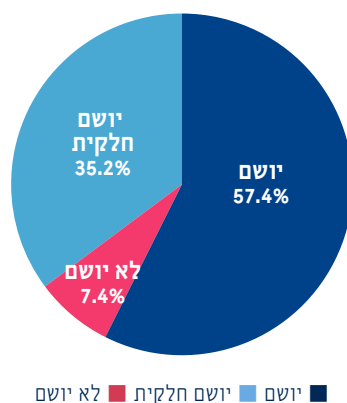

סיכום, מסקנות ותובנות

בשנים מאז שהתקבלה החלטת ממשלה 566, עלה נושא הביטחון באזור עוטף עזה לתשומת הלב הציבורית לאור כשלושה סבבי הסלמה בשנתיים האחרונות, בהן נורות רקטות רבות לאזור. סבבים אלו פגעו באופן זמני בפעילות הכלכלית והאזרחית בעוטף. משיחתנו עם גורמים ברשויות המקומיות אשר רלוונטיות להחלטה זו, עלה כי בעת חירום הרשויות מתורגלות היטב לתפקוד סדיר. השלכות המשמעותיות יותר נוגעות לפגיעה ארוכת טווח במרקם החיים ביישובי העוטף ולעלויות הכלכליות הנובעות מהצורך במיגון וביצוע התאמות לאחר תום ההסלמה אשר מצריכות משאבים רבים של הרשות. התמודדות עם אתגרים אלו מצריכה סיוע ותמיכות מיוחדות מצד הממשלה.

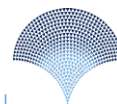
החלטת הממשלה 566 אשר נוגעת לחוסן האזרחי בעיר שדרות וביישובי העוטף כהמשך להחלטות קודמות בנושא מהווה ככלי מרכזי של הרשויות ומסייעת להן לצמצם פערים משמעותיים משאר הרשויות בישראל. כמו כן, ההחלטה תורמת לחיזוק העצמאות הכלכלית של הרשויות בפרט ושל אזור יישובי העוטף בכלל באמצעות הפרויקטים הכלכליים אשר הממשלה מקדמת. בנוסף לפרויקטים כלכליים אלו, לתושבי העוטף ניתנות הטבות מס במסגרת ההחלטה אשר מספקות תמריץ חשוב לתושבים חדשים, דבר שסייע לצמיחה דמוגרפית משמעותית באזור. חשוב לציין כי עולה מהמחקר שביצענו שיישובי העוטף מתמודדים באופן שגרתי עם אתגרי הביטחון ונוסף לזה אתגרים הנובעים מעצם היותם אזורי פריפריה. למשל, בעיות תשתית, אתגרים בתקשורת עם כלל היישובים ואתגרים לוגיסטיים שונים.

החלטה זו גובשה בסוף שנת 2020 עבור השנים 2021-2022 וכללה 57 סעיפים מתחומים שונים אשר כל אחד מהם מתקשר לחוסן האזרחי באזור. תחומים אלו כללו משרדי ממשלה רבים כמו משרד הביטחון, משרד הכלכלה, משרד החקלאות ומשרד הפנים ועוד.. חשוב לציין שמתוך 57 סעיפים, 54 הם סעיפים יישומיים אשר ניתנים לבדיקה. מתוך דו"ח המוניטור אשר גובש בשנתיים האחרונות ועודכן בשנה האחרונה (2023), נמצא כי 30 סעיפים יושמו באופן מלא (55.6%), 20 סעיפים יושמו באופן חלקי (37%) ו-7 סעיפים לא יושמו כלל (7.4%). במרבית מהסעיפים אשר יושמו באופן חלקי, הביצוע שלהם עדיין לא הסתיים והם מצויים בתהליכי עבודה. חשוב לציין שההשפעה של הסעיפים אשר יושמו באופן מלא וחלקי אינם מיידים וככל הנראה רובם עדיין לא מורגשים בשטח, ועתידיים לשאת פרי בשנים הקרובות.

מבחינת יישום ההחלטה בדו"ח זה עולה כי בשנים 2021-2022 התבצעה פעילות משמעותית בעיר שדרות וביישובי עוטף עזה וכי החלטה זו תרמה לאזור ולפיתוחו באספקטים רבים, דבר שמסייע מאוד לצמצום פערים משמעותיים משאר חלקי הארץ. עם זאת, קיימים פערים רבים אשר עדיין נדרש לגשר עליהם. פערים אלו באים לידי ביטוי בתחומי התשתיות והחוסן האזרחי של התושבים.

נוסף על כך, גם עיכוב העברת תקציב הממשלה הוא גורם אשר מעכב את יישום ההחלטה, דבר שעלול לפגוע בשגרת חייהם של התושבים. מרכיב נוסף שיש להתייחס הוא העובדה כי מספר סעיפים עברו מהחלטות דומות משנים קודמות להחלטה זו וכן מספר סעיפים מהחלטה זו עברו להחלטה הבאה לשנים 2023-2024. אנו מקווים כי סעיפים אלו יטופלו בעתיד הקרוב ולא ימשיכו לעבור להחלטות הבאות. חשוב לציין שמשרדים רבים אכן שיתפו פעולה ופירטו על תהליך

יישום הסעיפים המתקשרים למשרדם, דבר שסייע מאוד לכתיבת הדו"ח. כמו כן, נראה כי משרדי הממשלה השונים שיתפו פעולה באופן מיטיבי ותמכו ברשויות המקומיות באזור עוטף עזה. קיומן של זרועות ביצוע בשטח ונהלים מהחלטות קודמות סייעו ליישום יעיל של הסעיפים. יחד עם זאת, ניתן להסיק כי לוח הזמנים של סעיפים והצבת מטרות ויעדים אינם מדויקים ובהירים מספיק, שכן סעיפים חרגו ממסגרת הזמנים ולא הניבו תוצאות מדידות נכון לעת כתיבת הדו"ח. לסיכום, ניתן לראות כי נעשתה למידה מהחלטות הממשלה הקודמות וכי נעשית למידה משמעותית גם מהחלטה זו להחלטה הבאה לחיזוק לחוסן האזרחי ביישובי עוטף עזה לשנים 2023-2024 (החלטה 462), כאשר סעיפים אשר לא יושמו בהחלטה זו עברו להחלטה הבאה. בפן אישי, חשוב לנו לציין כי בתור אזרחים אשר גרים באזורים שבהם אין חשש בטחוני כפי שקיים בשדרות וביישובי העוטף, הבנו כי מצוקה זו של התושבים היא אמיתית ובעלת משקל רב על שגרת חייהם. אנו מברכים על ההתקדמות שהושגה במסגרת ההחלטות הקודמות ובהחלטה זו בפרט ומקווים כי תושבי האזור יזכו למענה הולם עבור צרכיהם ולשגרת חיים יציבה.

